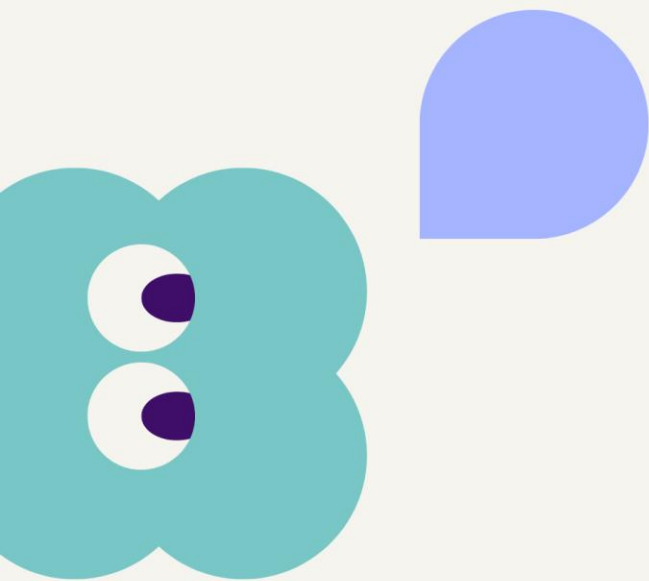




Аналітичний звіт дослідження

Онлайн-безпека  
дітей в Україні





Національне дослідження щодо онлайн-безпеки дітей в Україні реалізовано дослідницькою агенцією Sense Research на замовлення громадської організації Dignity Online разом із Save the Children (Врятуймо дітей) та у партнерстві з Міністерством освіти та науки України. Проєкт реалізовано за ініціативи Міністерства цифрової трансформації України.

Матеріал підготовлено за фінансової підтримки уряду Швеції (SIDA) та за підтримки Save the Children (Врятуймо дітей). Відповідальність за вміст повністю несе автор. Sida та Save the Children (Врятуймо дітей) не обов'язково поділяє висловлені погляди та тлумачення.

Червень 2026

## **Команда Dignity online**

Анастасія Дьякова  
Василь Філоненко  
Ірина Акімова  
Марія Баня  
Ірина Пущик

## **Підтримка з боку Міністерства освіти та науки України**

Олена Тяпка

## **Підтримка з боку Міністерства освіти та науки України**

Ярослава Дьо

## **Дослідницька команда Sense Research**

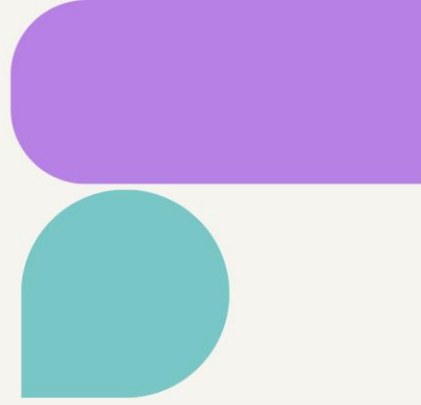
Світлана Більман  
Єва Борисенко  
Олександр  
Виноградов  
Анна Дударик  
Вікторія Тоткалова  
Тетяна Півньова

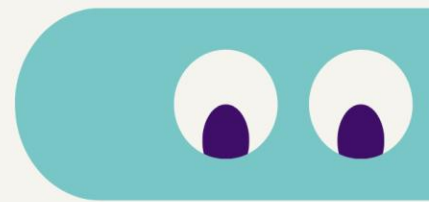
## **Координація польового етапу, команда New Image MG**

Олег Сінаюк  
Наталія Ніколайчук  
Марина Бородай  
Олена Ледовська

## **Дизайнер**

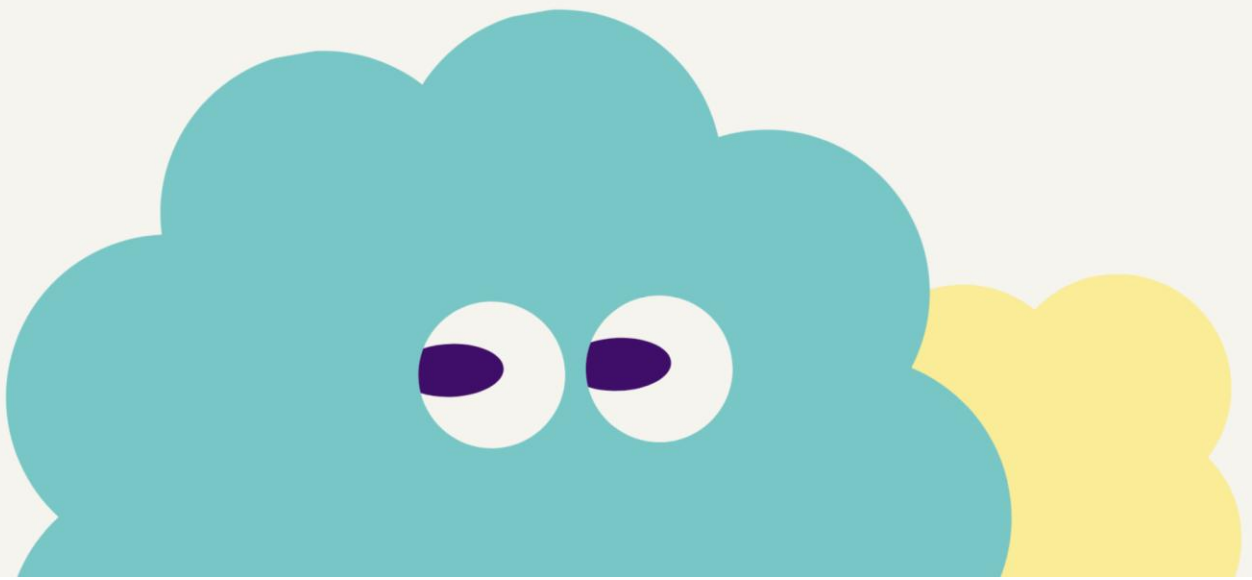
Анна Негрієнко





# Зміст

Вступ	5
Методологія дослідження	6
Ключові знахідки	10
Соціально-демографічні характеристики респондентів	13
Досвід користування дітей Інтернетом	21
Досвід контакту з онлайн-ризиками	45
Висновки	108
Рекомендації	112
Додатки	115



## Вступ

Стрімкий розвиток технологій суттєво вплинув на повсякденне життя сучасних дітей та підлітків – Інтернет став майже невід’ємною частиною їхнього навчання, дозвілля, спілкування та самовираження. Водночас зі збільшенням кількості часу, проведеного онлайн, зростає і кількість ризиків, з якими вони можуть стикатися в мережі.

За даними одного з наймасштабніших європейських досліджень [EU Kids Online](#) (2020), в межах якого було опитано близько 25 тисяч дітей з 19 різних країн, в середньому 25% дітей мали негативний досвід онлайн. В середньому 19% з тих, хто мали негативний досвід, нікому про нього не розповіли.

В Україні виклики тривалої повномасштабної війни значною мірою впливають на досвід дітей в Інтернеті, зокрема зумовлюють зростання ролі цифрових платформ у їхньому повсякденному житті, що в свою чергу посилює вплив вже відомих ризиків й формує нові. Так, наприклад, за даними [«Всеукраїнського дослідження про досвід українських дітей в Інтернеті у воєнні часи»](#) (2025), проведеного ГО «Dignity Online» спільно з дослідницькою агенцією Proinsight Lab, щодня від 3% до 33% дітей бачать хоча б один із видів «неприємного»<sup>1</sup> контенту онлайн. При цьому, найчастіше діти стикаються саме з контентом про руйнування та зброю: майже третина опитаних бачать подібний контент щодня, й ще майже третина бачать його хоча б один раз на тиждень. До того ж, третина опитаних дітей потрапляли хоча б в одну із ситуацій сексуального насильства чи експлуатації за останній рік, й більше половини з них ні з ким не поділились тим, що з ними трапилось.

Однак, незважаючи на зростання кількості подібних досліджень, окремі важливі теми, такі як, наприклад, вербування та залучення дітей до протиправної діяльності через Інтернет, ризики, пов’язані зі зростаючою популярністю штучного інтелекту, дезінформацією, гемблінгом тощо досі залишаються невивченими.

Окрім цього, напрочуд важливо не лише накопичувати дані, а й застосовувати їх для формування ефективних рішень, політик та інструментів захисту дітей в мережі. Розуміння актуальних ризиків має ставати основою для створення безпечнішого цифрового середовища, розвитку освітніх програм, механізмів підтримки дітей та підвищення обізнаності як батьків, так і фахівців у сфері освіти.

На міжнародному рівні питання безпеки дітей онлайн уже тривалий час є одним із пріоритетів цифрової політики. Зокрема, у країнах Європейського Союзу реалізується стратегія [Better Internet for Kids \(BIK\)](#), спрямована на створення безпечнішого цифрового простору для дітей та розвитку їх цифрових навичок.

Прагнучи сприяти створенню безпечнішого Інтернету для українських дітей, ГО «Dignity Online» працює над розробкою комплексного підходу до забезпечення онлайн-безпеки дітей. Важливою складовою цього процесу є проведення дослідження, яке дозволяють отримати актуальні дані про досвід дітей в Інтернеті, глибше зрозуміти сучасні виклики та заповнити прогалини у знаннях щодо ризиків, які раніше залишалися поза увагою дослідників.

---

<sup>1</sup> У дослідженні поняття «неприємний» контент включає в себе контент про зброю і руйнування, контент про насильство і жорстокість та контент з самошкодженням.

# Методологія дослідження

## Мета та завдання дослідження

Дослідження «Онлайн-безпека дітей в Україні» було реалізовано з метою формування базових даних про цифровий досвід дітей в Україні, що можуть слугувати підґрунтям для розробки проєкту Національної стратегії онлайн-безпеки дітей та плану заходів з її реалізації.

Основними завданнями дослідження були:

- визначення особливостей доступу дітей різного віку до Інтернету та практик його використання;
- оцінка поширеності основних онлайн-ризиків і небезпечних ситуацій, з якими стикаються діти.

Методологічною основою дослідження став міжнародний підхід EU Kids Online, адаптований до українського контексту командою Sense Research.

## Дизайн дослідження

Дослідження було реалізоване як кількісне онлайн-опитування, що охоплювало дві цільові аудиторії:

1. Батьків дітей дошкільного віку (0–6 років включно, якщо дитина у 6 років ще не вчиться у школі), які виступали респондентами від імені своїх дітей.
2. Дітей шкільного віку (6–17 років), які брали участь у дослідженні безпосередньо.

## Цільова аудиторія та вибірка

Генеральну сукупність дослідження становили діти віком від 0 до 17 років, які проживають на території України (без урахування Автономної Республіки Крим та тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей). За даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2022 року чисельність цієї сукупності становила 6 577 306 осіб.

На етапі проєктування вибірки було сформовано багатовимірний розподіл за такими характеристиками:

- регіон проживання;
- тип місцевості - міська або сільська;
- стать дитини;
- вікова група.

Для цілей дослідження було виділено місто Київ та п'ять макрорегіонів України:

- Захід (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька області)
- Північ (Житомирська, Київська, Сумська, Чернігівська області)
- Центр (Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Черкаська області)
- Схід (Дніпропетровська, Харківська області)
- Південь (Запорізька, Миколаївська, Одеська, Херсонська області)

Первинно планувалося отримати:

- 1000 інтерв'ю з батьками дітей дошкільного віку;
- 2000 інтерв'ю з дітьми шкільного віку.

Після завершення польового етапу до масиву було включено:

- 1084 анкет батьків дітей дошкільного віку;
- 6629 анкет дітей шкільного віку.

Таким чином, фактичний обсяг вибірки суттєво перевищив початково заплановані показники, що дозволило забезпечити високу точність оцінок та можливість детального аналізу окремих соціально-демографічних груп.

## Організація збору даних

Збір даних здійснювався методом онлайн-опитування на платформі «Лемур» компанії New Image MG.

Польовий етап тривав:

- з 20 березня по 29 квітня 2026 року для вибірки батьків дітей дошкільного віку;
- з 14 квітня по 3 травня 2026 року для вибірки дітей шкільного віку.

Респонденти отримували посилання на анкету та могли проходити опитування з будь-якого пристрою, що мав доступ до мережі Інтернет. Платформа підтримувала функцію збереження проміжних відповідей та повернення до анкети пізніше.

Рекрутинг дітей шкільного віку здійснювався через заклади загальної середньої освіти за підтримки Міністерства освіти і науки України. На етапі планування вибірки було відібрано 139 освітніх закладів на основі стратифікованого підходу з урахуванням регіону та типу населеного пункту. Кожен заклад, що погодився на участь у дослідженні, призначав відповідальну особу для координації процесу на місцевому рівні.

Перед початком польового етапу для відповідальних осіб було проведено онлайн-брифінг, під час якого вони отримали детальні інструкції щодо інформування учнів, збору батьківських дозволів, поширення індивідуальних посилань на опитувальник, а також дотримання етичних вимог і процедур захисту даних. Участь як освітніх закладів, так і дітей з них була добровільною.

Фінальна кількість закладів освіти, які взяли участь в дослідженні склала 124 освітніх заклади.

## **Етичні аспекти дослідження**

Зважаючи на те, що цільовою аудиторією дослідження були діти, особлива увага приділялася дотриманню етичних стандартів.

Для дітей шкільного віку було розроблено дві версії анкети: для дітей молодшого шкільного віку (6–9 років) та для дітей середнього та старшого шкільного віку (10–17 років).

Версія для молодших дітей містила адаптовану лексику та скорочений перелік запитань відповідно до вікових особливостей респондентів. Адаптація базувалася на попередньому досвіді міжнародних і національних досліджень дитячої онлайн-безпеки, експертних консультаціях у сфері дитячої психології та захисту дітей, а також результатах попереднього тестування інструментарію з дітьми.

Усі дослідницькі матеріали пройшли внутрішню експертну оцінку фахівцями ГО Dignity Online та незалежну етичну експертизу Комітету з етики наукових досліджень Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Для участі дітей шкільного віку було застосовано дворівневу процедуру надання згоди. На першому етапі отримувалася письмова інформована згода одного з батьків або законного представника дитини. Лише після отримання такого дозволу дитині надавалося індивідуальне посилання на опитування. На другому етапі безпосередньо перед початком опитування дитина підтверджувала власну добровільну згоду на участь після ознайомлення з інформацією про дослідження.

На всіх етапах реалізації проєкту підкреслювався добровільний характер участі та право респондентів відмовитися від участі або припинити її у будь-який момент без жодних наслідків.

## **Захист даних**

Анкета не передбачала збору персональних даних, які дозволяли б ідентифікувати респондентів.

Для контролю польового етапу збору даних дітей шкільного віку використовувалися індивідуальні посилання, що містили лише технічний ідентифікатор закладу освіти. При цьому відповіді респондентів не містили інформації, яка дозволяла б встановити особу учасника або пов'язати відповіді з конкретною дитиною.

Форми інформованої згоди батьків зберігалися окремо від масиву даних дослідження з обмеженим доступом та відповідно до внутрішніх процедур захисту даних дослідницької компанії.

## **Контроль якості даних**

Після завершення польового етапу було проведено процедуру очищення даних.

Для вибірки школярів критеріями виключення анкет були:

- надмірно короткий час заповнення анкети;
- відсутність відповідей на ключові соціально-демографічні запитання;
- логічні суперечності між відповідями;
- ознаки механічного або неуважного заповнення анкети.

Для вибірки батьків додатково перевірялися логічна узгодженість відповідей та відсутність суперечностей в інформації щодо дітей.

У результаті контролю якості з аналізу було виключено 892 анкети школярів та 8 анкет батьків, тобто, до фінального аналізу було включено:

- 1076 анкет батьків дітей дошкільного віку;
- 5737 анкет дітей шкільного віку.

### **Статистичний аналіз та зважування**

Для забезпечення відповідності вибірки структурі генеральної сукупності було застосовано процедуру постстратифікаційного зважування.

Зважування здійснювалося за трьома параметрами:

- регіон проживання;
- тип населеного пункту;
- стать дитини.

Розраховані вагові коефіцієнти перебували в межах, прийнятних для соціологічних досліджень (від 0,25 до 4,0), що свідчить про належну якість сформованих вибірок. Детальні вагові коефіцієнти для квот представлені у Додаток 1.

Усі відсоткові розподіли розраховані з урахуванням вагової змінної, тому відображають зважену структуру вибірки. Відсоткові співвідношення для характеристик самих батьків подано за незваженими даними, оскільки один респондент міг надавати відповіді щодо кількох дітей.

Під час аналізу результатів використовувалися методи описової статистики та аналізу міжгрупових відмінностей. Для перевірки статистичної значущості відмінностей застосовувався критерій  $\chi^2$  (хі-квадрат). З огляду на велику кількість порівнянь було використано консервативний рівень статистичної значущості —  $p < 0,001$ , що дозволяє мінімізувати ризик хибнопозитивних висновків та підвищити надійність інтерпретації результатів. Результати перевірки гіпотез наводились у звіті у текстового вигляді, а також, статистично значущі відмінності позначались на графіках за допомогою прямокутних брекети.

# Ключові знахідки

## Особливості користування інтернетом

- 78% дошкільнят, за словами їхніх батьків, користуються Інтернетом. З них, найбільша частка (42%) проводить в мережі від 1 до 2 годин на день. Серед школярів, понад 70% проводять онлайн 3 і більше години щодня, причому старші школярі проводять в Інтернеті більше часу, ніж молодші.
- За словами батьків дошкільнят, найчастіше власний гаджет із доступом до Інтернету з'являється у дітей у віці 3-х років. Водночас більшість школярів відповіли, що отримали перший власний гаджет із доступом до Інтернету у віці від 5 до 9 років.
- Топ додатків, якими користуються дошкільнята – YouTube, Tiktok та мобільні ігри з App Store чи Google Play. Школярі найчастіше користуються YouTube, Tiktok, Telegram та Viber.
- Серед дошкільнят користування соціальними мережами є радше винятковою практикою. Серед тих, хто ними користується, більшість не зареєстровані. Ті ж, хто має акаунт, зареєстрували його у віці від 3 до 5 років. Стосовно школярів, більшість вказали, що почали користуватися соціальними мережами у віці від 6 до 10 років.

## Навичка балансування часу в Інтернеті (digital wellbeing)

- Серед батьків дошкільнят поширеними є ситуації, коли гаджет використовується як спосіб зайняти, заспокоїти або відволікти дитину: 54,1% раз на тиждень чи частіше просять гаджет, щоб не нудьгувати; 43,6% батьків із такою ж частотою самостійно дають дитині гаджет, щоб вона заспокоїлась або не нудьгувала, 41,5% — щоб мати трохи вільного часу.
- Для частини школярів, користування гаджетом негативно впливає на всі сфери життя, зокрема, фізичне здоров'я: 49,6% раз на тиждень або частіше пізніше лягають спати через користування Інтернетом, при чому 34% користуються гаджетами попри погане самопочуття; ментальне здоров'я: 19% з такою ж частотою мають погані настрої після користування Інтернетом; навчання: 28% – проводять менше часу за навчанням через користування Інтернетом; соціальне життя: 19,8% – проводять менше часу з родиною чи друзями через користування Інтернетом.
- Для багатьох дітей Інтернет став частиною щоденних побутових звичок: серед дошкільнят, за словами батьків, 75,2% дошкільнят хоча б декілька разів на рік проводять час в мережі під час їжі; серед школярів цей показник становить 88,7%.

## Ризики, пов'язані з переглядом контенту

- За словами батьків, кожна четверта (26,7%) дитина дошкільного віку натрапляла на контент воєнного характеру щонайменше 1 раз на місяць. Щодо школярів, лише 19,4% ніколи не натрапляли на подібний контент за останній рік: 17,2% бачать такий контент майже кожного дня, 21,7% – раз на тиждень чи частіше.
- 20% дошкільнят бачили насильницький контент щодо людей або тварин в Інтернеті за останній рік. Серед школярів частка тих, хто натрапив на насильницький контент, зростає: майже кожна друга (48,7%) дитина шкільного віку натрапляла на подібне в Інтернеті принаймні декілька разів за останній рік.
- За словами батьків, приблизно кожна сьома (14,6%) дитина дошкільного віку хоча б декілька разів за останній рік натрапляла на порнографічний контент в Інтернеті. Серед школярів показник вищий: майже кожен четвертий (24,5%) натрапив на подібний контент хоча б декілька разів за останній рік.
- Майже третина (31,3%) школярів хоча б декілька разів за останній рік натрапляла на контент про наркотики в Інтернеті.
- 70,5% школярів натрапляли на фото, відео чи інформацію про онлайн-казино за останній рік: понад половина дітей (57,3%) стикалися з таким контентом щонайменше раз на місяць, з них 21,9% – майже щодня.
- Понад третина школярів 10–17 років хоча б декілька разів за останній рік бачили в Інтернеті фото чи відео із самоушкодженням: 10,1% – щонайменше раз на місяць, 8,1% – щонайменше раз на тиждень.
- Понад половина школярів 10–17 років натрапляли на контент про способи бути дуже худими в Інтернеті хоча б декілька разів за останній рік. Дівчата натрапляють на такий контент частіше: 25,7% проти 11,8% хлопців бачать його щонайменше раз на тиждень.
- Майже кожна друга (48,5%) дитина 10–17 років натрапляла на контент, що містить мову ворожнечі, хоча б декілька разів за останній рік, при чому 28% стикалися з ним раз на місяць або частіше.
- Значна частина школярів також стикається з неправдивим контентом в Інтернеті: щонайменше раз на тиждень 49% бачили фото чи відео, змінені за допомогою програм, 41,8% – неправдиву рекламу, 31,7% – неправдиві новини, 26,3% – неправдиву інформацію про війну, 24,4% – фейкові сторінки відомих людей чи компаній.
- Школярі доволі часто бачать контент, створений штучним інтелектом: щонайменше раз на тиждень 68,1% бачать контент, позначений як «створено ШІ», 50,2% – ШІ-контент, який видавали за справжній.
- Найчастіше всі види небажаного контенту та неправдивої інформації школярі бачать у соціальних мережах.

## Ризики, пов'язані з контактами та діями

- Більше половини (56,4%) школярів зазначили, що надавали неправдиву інформацію про свій вік хоча б в одному місці в Інтернеті. Найчастіше це роблять на

ігрових платформах чи в іграх (36,6%), в соціальних мережах (32,5%) та під час створення електронної пошти (31,2%).

- Більше половини (53,9%) школярів зазнавали кібербулінгу за останній рік. Найпоширеніші форми кібербулінгу – отримання неприємних або образливих повідомлень (40,4%), ігнорування або виключення із груп в Інтернеті (34,6%) та поширення образливих повідомлень про дітей за їхньою спиною (22,9%).
- Водночас, 35,1% школярів за останній рік самі чинили булінг по відношенню до однолітків. Найбільш поширені форми – ігнорування або виключення із груп в Інтернеті (23,4%), надсилання неприємних або образливих повідомлень (20,2%) та написання образливих коментарів про дітей на їхній сторінці в соціальній мережі чи у спільних чатах (9,3%).
- Майже кожна десята дитина дошкільного віку, за оцінками батьків, стикалася принаймні з однією ситуацією сексуалізованого онлайн-насильства або експлуатації. Найчастіше батьки повідомляли, що дитині надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла — 6,2%. По 5,9% припадає на ситуації, коли дитину просили надіслати такі фото/відео або ставили питання із сексуальним підтекстом. 5,7% дітей, за словами батьків, отримували фото чи відео зі своїми оголеними частинами тіла іншої людини; 5,3% — стикалися з пропозиціями онлайн-сексу або спілкуванням на тему сексу; 5,1% — з пропозицією зустрітися наживо для сексу.
- Близько 16,5% школярів принаймні раз стикались з ситуацією сексуального насильства та сексуальної експлуатації онлайн за останній рік. Серед них, 28,5% щонайменше раз на місяць чи частіше отримували прохання надіслати оголені фото/відео, 27,4% – отримували питання з сексуальним підтекстом, 26,1% – отримували контент сексуального характеру. 18,8% дітей нікому не розповіли про подібні ситуації.
- За словами батьків, 5,7% дошкільнят отримували запрошення взяти участь у небезпечному онлайн-челенджі або грі. Серед школярів спостерігаємо схожий відсоток: 6,1%. Водночас, 2,8% школярів самі запрошували інших взяти участь у небезпечному онлайн-челенджі або грі.
- 3,6% дітей повідомили, що протягом останнього року їх намагалися завербувати або ж вони отримували пропозиції ризикованих дій в Інтернеті. Найчастіше пропозиції долучитися до протиправної діяльності надходили від друзів або знайомих дітей. 39,9% дітей нічого не зробили після отримання такої пропозиції. 3,9% дітей прийняли пропозицію, й майже половина з них зробили це тому, що думали, ніби роблять щось корисне й правильне.
- Близько 5% школярів повідомили, що грали в азартні ігри онлайн на гроші протягом останнього року.
- Близько 6% дітей повідомили про досвід операцій із криптовалютою за останній рік.

# Соціально-демографічні характеристики респондентів

В межах цього дослідження було опитано батьків дітей дошкільного віку та дітей шкільного віку. Загалом було проаналізовано 6815 анкет: 1076 анкет батьків дітей віком від 0 до 6 років та 5737 анкет дітей віком від 6 до 17 років. Нижче наведено основні соціально-демографічні характеристики опитаних.

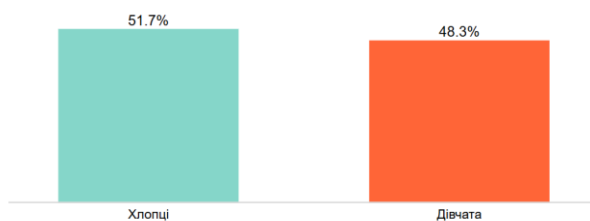
Оскільки питання в опитувальниках дітей-школярів і батьків дошкільнят відрізнялися, надалі результати подані окремо для двох цих груп – дошкільнят (та інколи дані про їх батьків) та школярів.

## Соціально-демографічні характеристики дітей

Розподіл дошкільнят та школярів за статтю, віком та регіональною структурою відповідає запланованому дизайну вибірки.

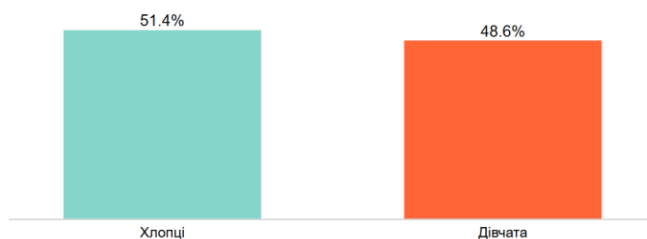
Серед дошкільнят 51,7% становлять хлопці і 48,3% дівчата

**Стать дошкільнят**  
N = 1076



Серед школярів 51,4% становлять хлопці і 48,6% дівчата.

**Стать школярів**  
N = 5737



Найбільше серед дошкільнят представлені діти 5 років (18,3%), а також 3 років (17,7%). Найменшу частку становлять діти 6 років (9,6%), оскільки до цієї групи ввійшли лише ті діти, які ще не ходять до школи у шестирічному віці.

### Розподіл дошкільнят за віком

Вік дитини	Кількість	%
До 1 року	162	15,1
1 рік	130	12,1
2 роки	134	12,4
3 роки	190	17,7
4 роки	161	14,9
5 років	197	18,3
6 років	103	9,6
Разом	1077 <sup>2</sup>	100

Для подальшого аналізу школярів, їх було об'єднано у три вікові групи: 6–9 років, 10–13 років і 14–17 років. Це дозволяє бачити загальні відмінності між молодшими дітьми, дітьми середнього віку та старшими дітьми. Таке групування є зручним для аналізу онлайн-досвіду, оскільки з віком діти зазвичай активніше користуються Інтернетом, мають більше самостійності онлайн і можуть частіше стикатися з різними типами ризиків.

### Розподіл школярів за віковими групами

Вікова група	Кількість	%
6–9 років	1431	25,0
10–13 років	2535	44,2
14–17 років	1772	30,9
Разом	5737	100

Найбільшу частку становлять діти 10–13 років – 44,2%. Діти 14–17 років складають 30,9%, а діти 6–9 років – 25,0%.

Серед дошкільнят, найбільша частка дітей припадає на західний регіон (32,8%). Найменше у вибірці представлені діти з Києва (9,8%).

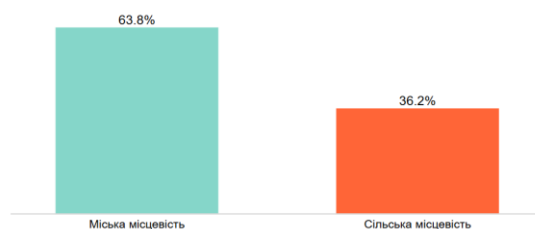
<sup>2</sup> Оскільки розподіл поданий за зваженими даними, кількість респондентів на графіку та в таблиці може відрізнятися на 1 респондента.

## Розподіл дошкільнят за регіоном

Регіон	Кількість	%
Київ	105	9,8
Північ	150	13,9
Центр	133	12,4
Захід	353	32,8
Схід	152	14,1
Південь	183	17,0
Разом	1076	100

За типом місцевості серед дошкільнят переважають діти з міст – 63,8%. Частка дітей із сільської місцевості становить 36,2%.

Місцевість проживання дошкільнят  
N = 1076



Серед дітей шкільного віку найбільша частка також припадає на західний регіон – 32,4%. Найменше представлені діти з Києва – 8,2%.

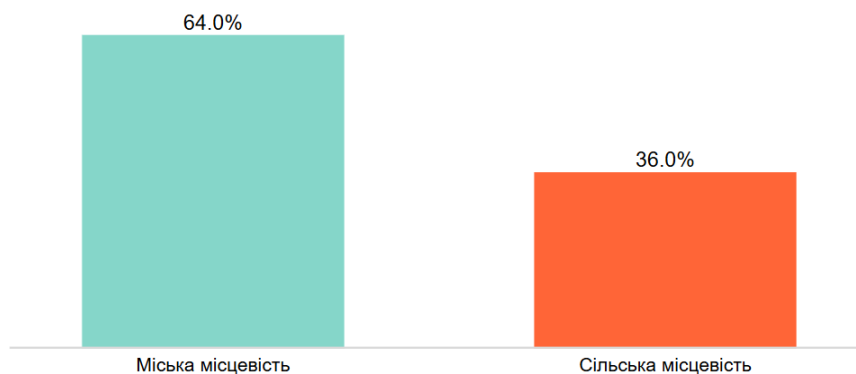
## Розподіл школярів за регіоном

Регіон	Кількість	%
Київ	468	8,1
Північ	792	13,8
Центр	752	13,1
Захід	1856	32,4
Схід	875	15,3
Південь	995	17,3
Разом	5737	100

Серед дітей шкільного віку також більше дітей з міст (64,0%) порівняно із сільською місцевістю (36,0%).

### Місцевість проживання школярів

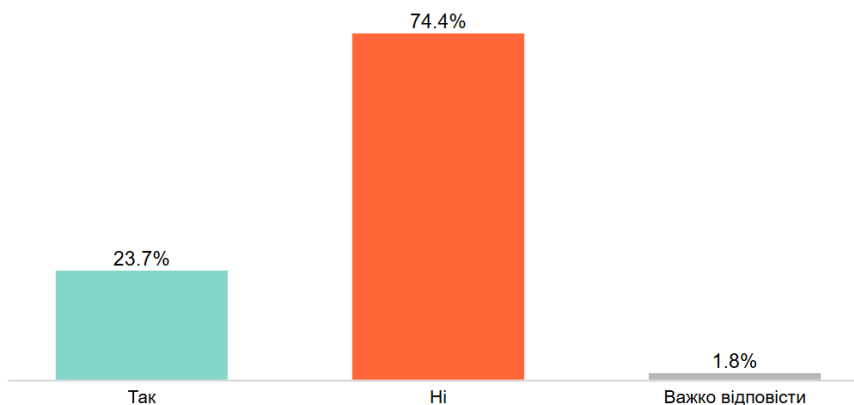
N = 5737



Серед дітей шкільного віку 23,7% змінювали місце проживання через війну.

### Зміна місця проживання школярів

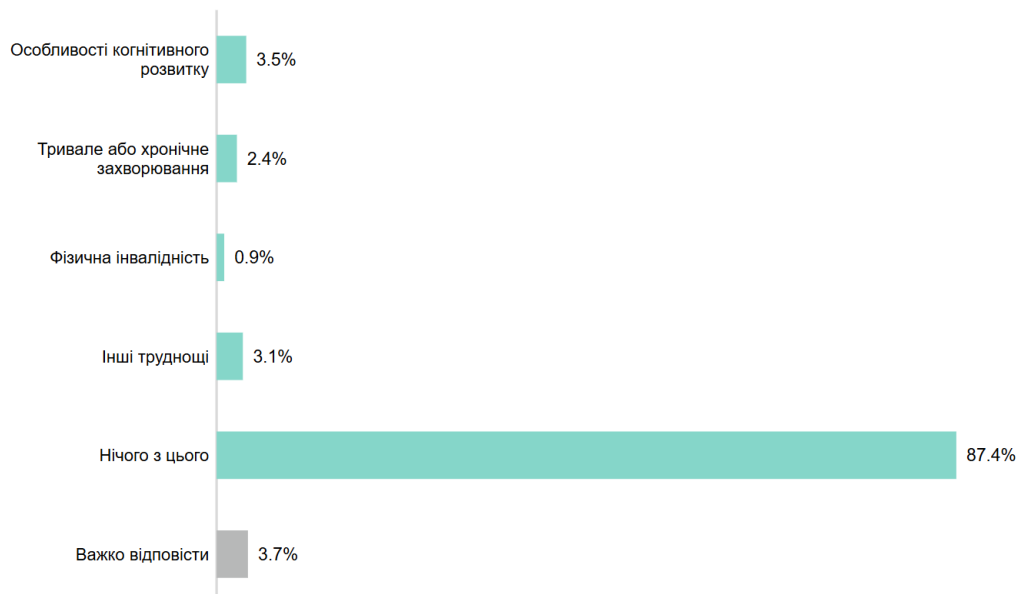
N = 5633



Серед батьків дошкільнят переважна більшість (87,4%) зазначає, що дитина не має особливостей, через які може бути потрібна додаткова підтримка у навчанні. Найчастіше зазначали особливості когнітивного розвитку (3,5%).

## Особливості дошкільнят

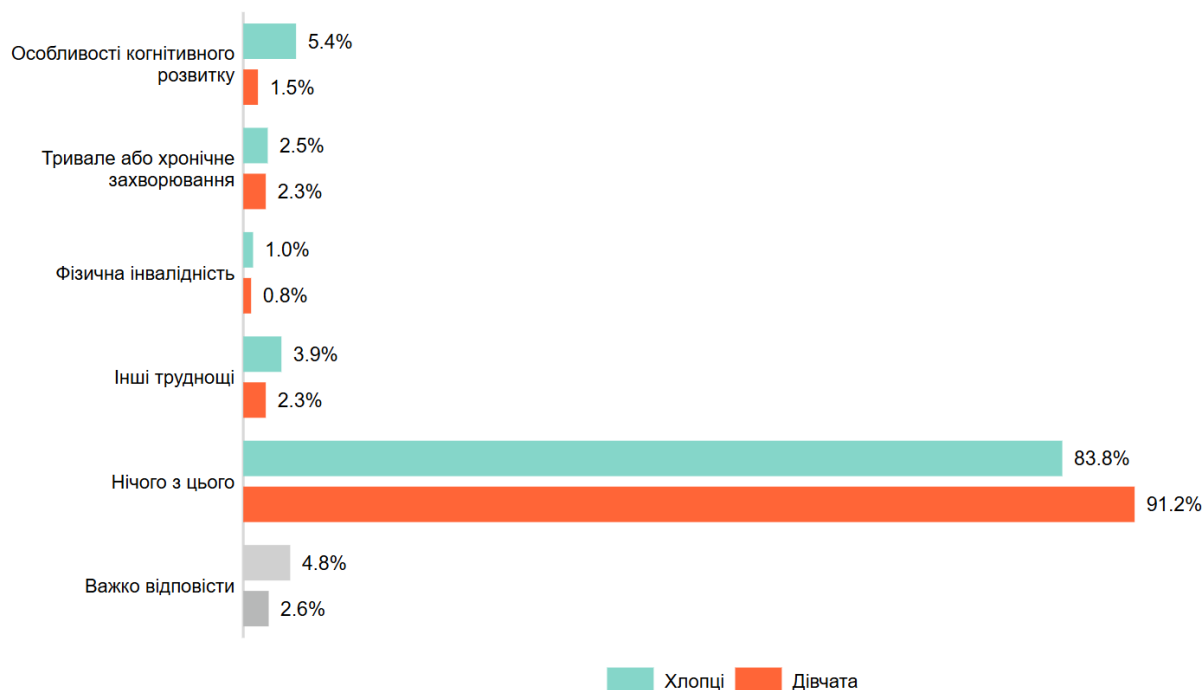
N = 1056



Батьки дівчат-дошкільнят частіше зазначали, що їхні діти не мають особливих потреб у навчанні: 91,2% проти 83,8% серед батьків-дошкільнят хлопців. Водночас батьки хлопців частіше зазначали, що їхні діти мають особливості когнітивного розвитку: 5,4% проти 1,5% серед батьків дівчат.

## Особливості дошкільнят за статтю

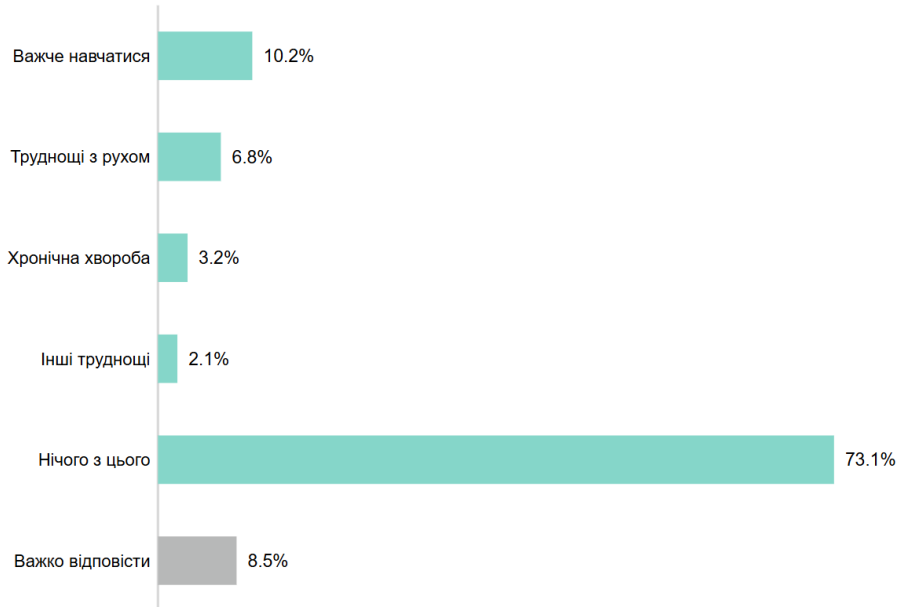
N = 1056



Діти шкільного віку також переважно зазначають, що не мають особливостей, через які їм може бути потрібна додаткова підтримка у навчанні (73,1%). Найпомітнішою конкретною проблемою є те, що частині дітей важче навчатися порівняно з однолітками (10,2%).

## Труднощі школярів

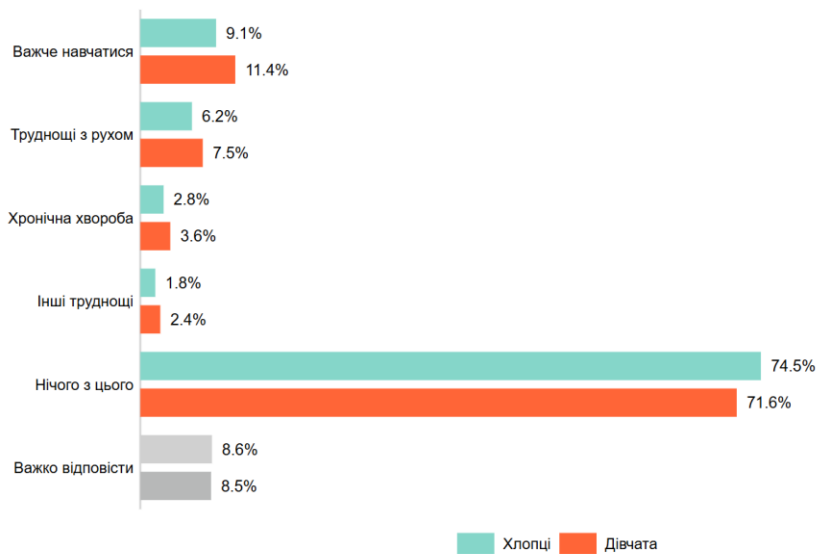
N = 5540



Серед школярів відмінності за статтю не є значними, але дівчата дещо частіше зазначають, що їм важче навчатися: 11,4% проти 9,1% серед хлопців.

## Труднощі школярів за статтю

N = 5540

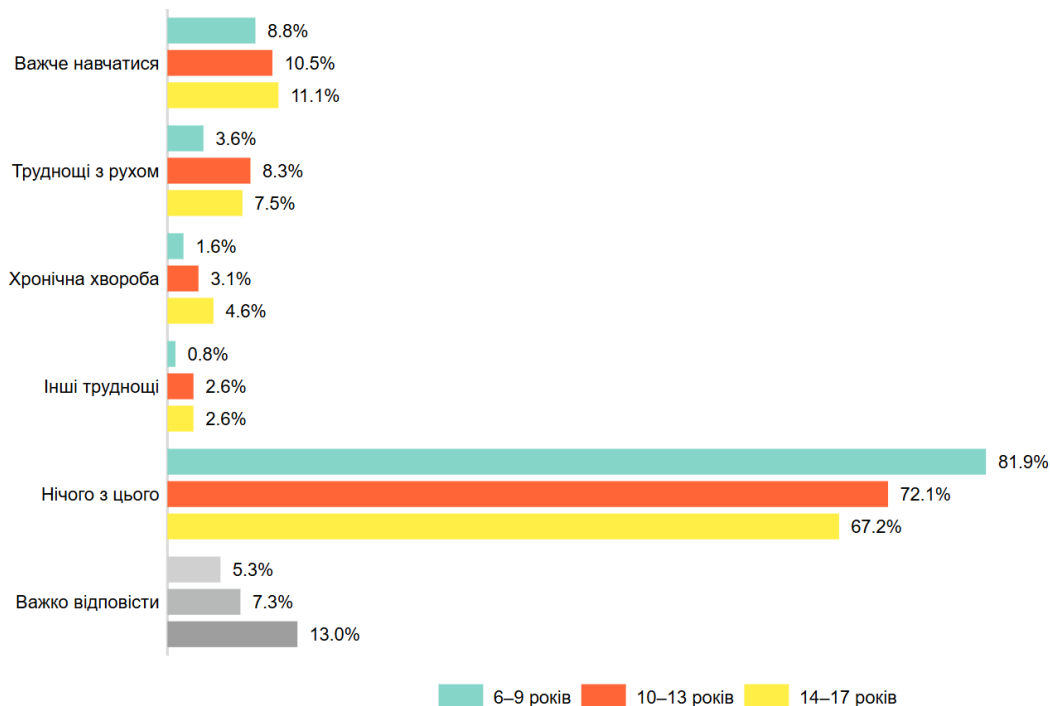


У віковому розрізі видно, що старші діти частіше вказували, що загалом мають труднощі:

- Труднощі з навчанням частіше зазначають діти 14-17 років: 11,1% порівняно з 8,8% у групі 6–9 років та 10,5% у групі 10–13.
- Труднощі з рухом найчастіше фіксуються у групі 10–13 років та становлять 8,3%, тоді як серед дітей 6–9 років – 3,6%.
- Діти 14-17 років також частіше вказували, що мають хронічну хворобу: 4,6% проти 1,6% у групі 6–9 років та 3,14,% у групі 10-13 років.

## Труднощі школярів за віком

N = 5540

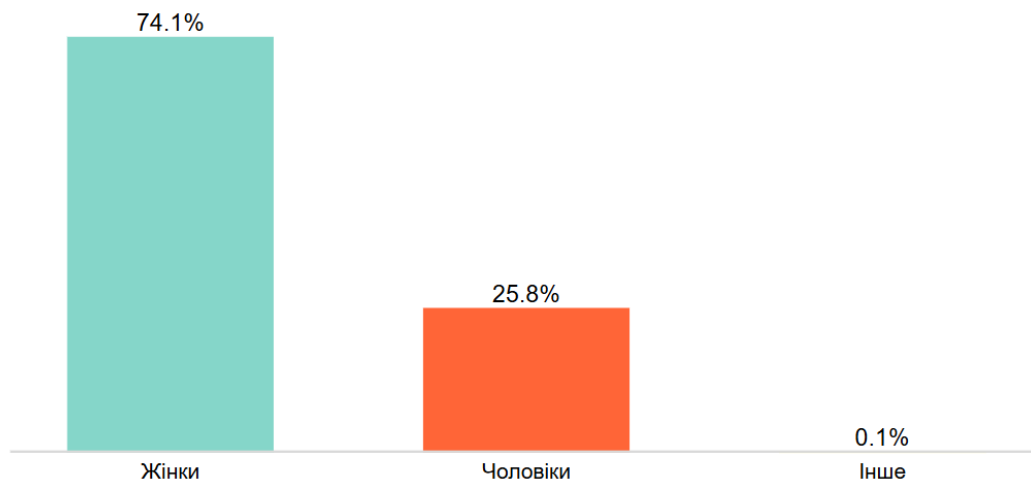


## Соціально-демографічний профіль батьків дошкільнят

Серед опитаних батьків переважають жінки — 74,1%, тоді як чоловіки становлять 25,8%.

### Стать батьків

N = 965



Більше половини респондентів-батьків – люди віком 30-39 років (28,5% – 30-34 роки, 28,1% – 35-39 років). Найменше опитано молодих батьків до 25 років (6,4%) і батьків віком 45 років і старше (5,6%).

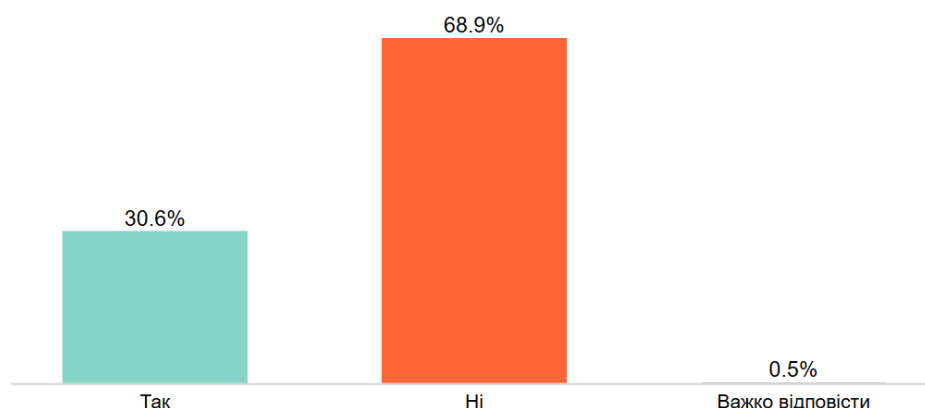
### Розподіл батьків за віком

Вікова група	Кількість	%
До 25 років	63	6,4
25-29 років	160	16,3
30-34 роки	280	28,5
35-39 років	276	28,1
40-44 роки	149	15,2
45 років і старші	55	5,6
<b>Разом</b>	<b>983</b>	<b>100</b>

Серед батьків дошкільнят майже третина (30,6%) змінювала місце проживання з 2014 року через війну.

### Зміна місця проживання батьків

N = 965



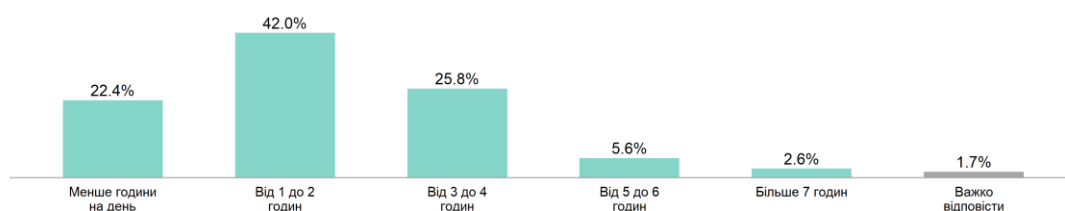
# Досвід користування дітей Інтернетом

Розділ присвячений аналізу того, як діти користуються Інтернетом у повсякденному житті. Окрему увагу приділено балансу між онлайн та офлайн активностями.

78% батьків дітей віком від 0 до 6 років відповіли, що їхні діти користуються Інтернетом, і лише 22% – що не користуються.

## Час користування Інтернетом дошкільнятами протягом дня

N = 826

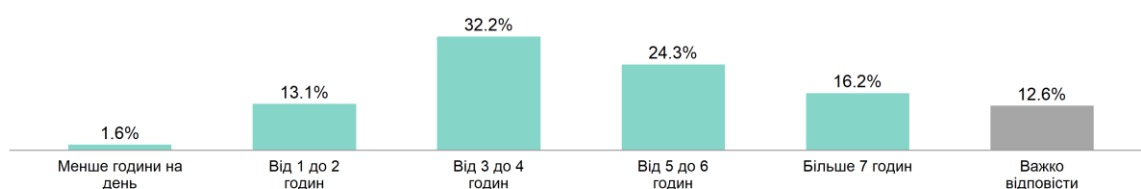


Найбільша частка (42%) дошкільнят проводить в Інтернеті від 1 до 2 годин на день. Близько 8,2% дошкільнят проводять в Інтернеті 5 годин і більше: 5,6% — від 5 до 6 годин, ще 2,6% — більше 7 годин. Загалом для більшості дошкільнят користування Інтернетом є щоденною частиною дозвілля.

Оскільки дані по школярам збирались методом онлайн-опитування, то передбачено, що всі опитані користуються Інтернетом.

## Час користування Інтернетом школярами протягом дня

N = 5 563

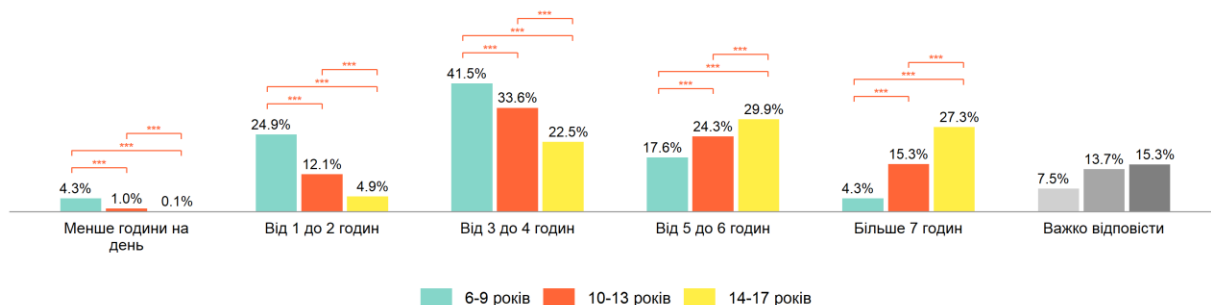


Для більшості школярів Інтернет є невід'ємною частиною повсякденного життя: загалом понад 70% школярів проводять в Інтернеті 3 години і більше щодня. Лише 1,6% дітей користуються Інтернетом менше години на день. 12,6% дітей шкільного віку не змогли оцінити свій щоденний час онлайн, що може вказувати на низький рівень контролю використання Інтернету або ж неусвідомлене використання гаджетів.

Порівнюючи дані із попереднім дослідженням<sup>3</sup>, варто зазначити, що для підлітків 10-17 років<sup>4</sup> щоденний час користування Інтернетом не змінився з 2024-го року – три чверті дітей проводять онлайн більше 3 годин щодня (75,1% у 2024 та 76,5% у 2026).

### Час користування Інтернетом школярами протягом дня: розподіл за віковою групою

N = 5 563



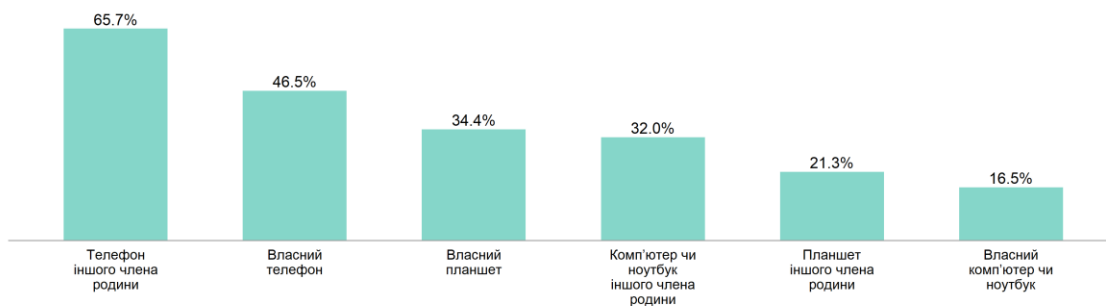
\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

Старші школярі проводять в Інтернеті більше часу, ніж молодші. Серед 14-17-річних 27,3% користуються Інтернетом більше 7 годин на день, тоді як серед дітей 6-9 років таких лише 4,3%. Майже половина дітей 6-9 років (41,5%) та третина дітей 10-13 років (33,6%) проводять в Інтернеті 3-4 години на день.

Отже, саме підлітки 14-17 років є групою з найвищим рівнем щоденної цифрової активності. За статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

### Користування Інтернетом дошкільнятами за типом гаджета

N = 819



Найчастіше дошкільнята користуються Інтернетом через телефон іншого члена родини — 65,7%. На другому місці — власний телефон: ним користуються

<sup>3</sup> [https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96\\_/view](https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96_/view)

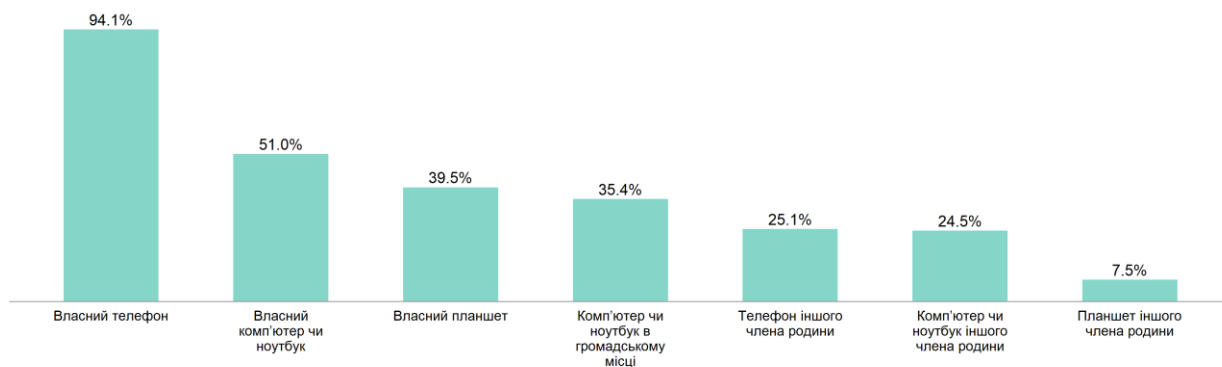
<sup>4</sup> В минулому дослідженні опитували лише дітей віком від 10 до 17 років.

46,5% дітей дошкільного віку. Власний комп'ютер або ноутбук використовується найрідше серед зазначених пристроїв — 16,5%. Загалом дошкільнята найчастіше виходять в Інтернет через сімейні та власні телефони, тоді як комп'ютери й ноутбуки відіграють менш помітну роль.

За статтю статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

#### Користування Інтернетом школярами за типом гаджета

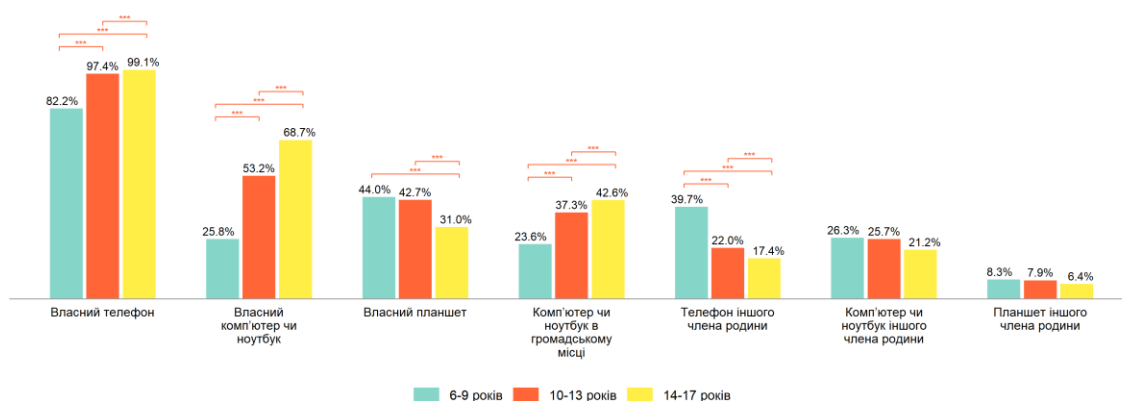
N = 5 702



Основним пристроєм для виходу в Інтернет серед школярів є власний телефон — ним користуються 94,1% дітей. На другому місці — власний комп'ютер або ноутбук: ним користується близько половини дітей — 51,0%. Третю позицію займає власний планшет — через нього Інтернетом користуються 39,5% дітей. Досить поширеним є також користування комп'ютером чи ноутбуком у громадському місці — 35,4%. Пристроями інших членів родини користуються рідше: телефоном — 25,1%, комп'ютером/ноутбуком — 24,5%, планшетом — 7,5%.

#### Користування Інтернетом школярами за типом гаджета: розподіл за віковою групою

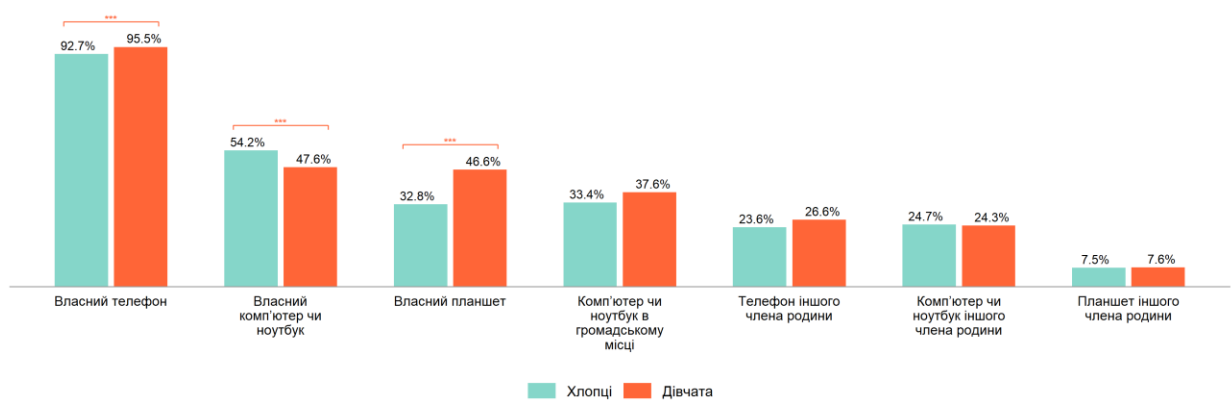
N = 5 702



Власний телефон є основним пристроєм у всіх вікових групах, але його використання зростає з віком: від 82,2% серед дітей 6–9 років до 99,1% серед підлітків 14–17 років. Власним комп'ютером або ноутбуком також частіше користуються старші діти: 68,7% у групі 14–17 років проти 25,8% серед дітей 6–9 років. Власний планшет, навпаки, частіше використовують молодші діти: 44,0% у групі 6–9 років і 31,0% серед 14–17-річних. Діти 6–9 років користуються телефоном іншого члена родини частіше порівняно з іншими віковими групами — 39,7% проти 22% серед дітей 10–13 років та 17,4% серед дітей 14–17 років.

## Користування Інтернетом школярами за типом гаджета: розподіл за статтю

N = 5 702

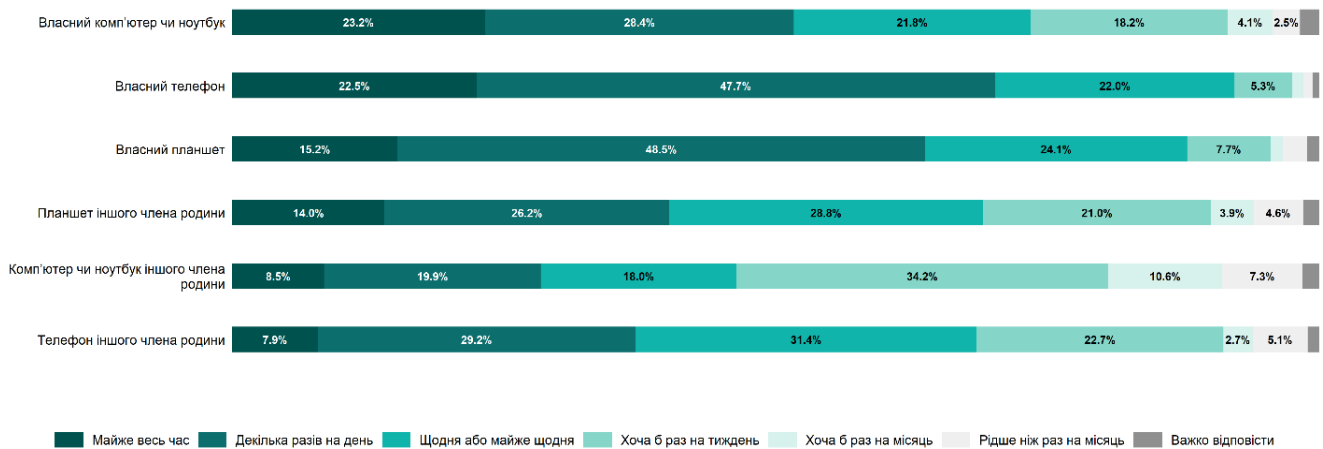


\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

І хлопці, і дівчата найчастіше користуються Інтернетом через власний телефон: 92,7% серед хлопців і 95,5% серед дівчат. Хлопці дещо частіше користуються власним комп'ютером або ноутбуком — 54,2% проти 47,6% серед дівчат. Дівчата частіше використовують власний планшет — 46,6% проти 32,8% серед хлопців. За користуванням пристроями інших членів родини різниця між хлопцями та дівчатами незначуща.

## Частота користування Інтернетом дошкільнятами за типом гаджета

N = 813



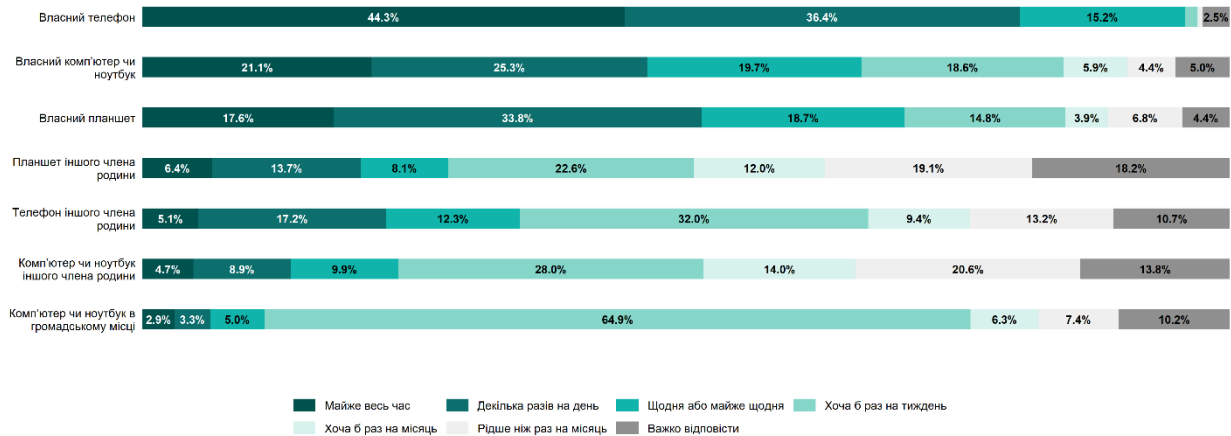
Серед дошкільнят, що користуються Інтернетом через власний телефон, 22,5% роблять це майже весь час, 47,7% — декілька разів на день, 22,0% — щодня або майже щодня. Загалом 92,2% дошкільнят, що мають власний телефон, користуються ним щонайменше щодня, тобто серед власних гаджетів це головний канал доступу до Інтернету. Власний планшет щонайменше щодня використовують 87,8% дітей, а власний комп'ютер/ноутбук — 73,4%.

Пристрої інших членів родини також використовуються регулярно: телефон — 68,5%, планшет — 69,0%, комп'ютер/ноутбук — 46,4% щонайменше щодня.

Загалом результати свідчать, що дошкільнята найчастіше користуються Інтернетом через телефони та планшети, тоді як комп'ютери й ноутбуки мають менш регулярний характер використання.

### Частота користування Інтернетом школярами за типом гаджета

N = 5 661

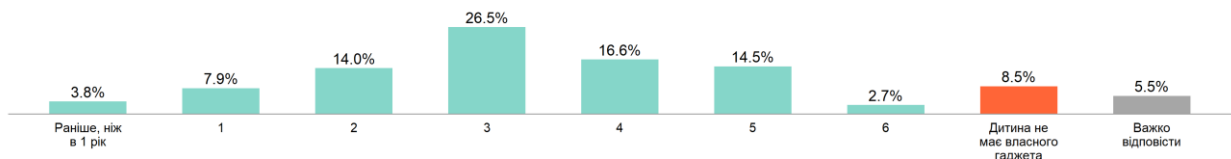


Найінтенсивніше школярі користуються Інтернетом через власний телефон: 44,3% — майже весь час, 36,4% — декілька разів на день, 15,2% — щодня або майже щодня. Загалом 95,9% дітей шкільного віку користуються власним телефоном щонайменше щодня, тобто це головний канал доступу до Інтернету.

Власний планшет щонайменше щодня використовують 70,1% дітей, а власний комп'ютер/ноутбук — 66,1%. Пристрої інших членів родини використовуються рідше: телефон — 34,6%, планшет — 28,2%, комп'ютер/ноутбук — 23,5% щонайменше щодня. Найменше школярі користуються комп'ютером/ноутбуком у громадському місці: лише 11,2% використовують його щонайменше щодня.

### Вік появи у дошкільнят першого власного гаджета з доступом до Інтернету

N = 517

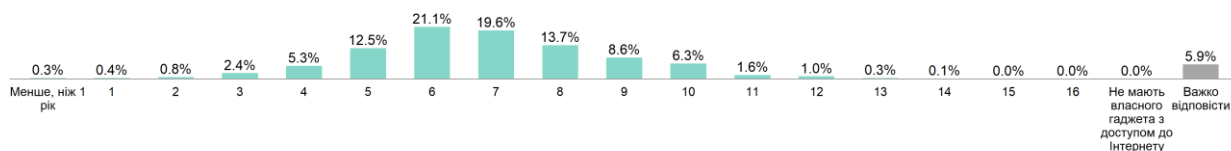


Найчастіше власний гаджет у дошкільнят з'являється у віці 3 років (26,5%).

3,8% дітей отримали перший власний гаджет раніше ніж в 1 рік, а 7,9% — у віці 1 року, що свідчить про дуже ранній початок самостійного доступу до цифрових пристроїв. 8,5% дошкільнят не мають власного гаджета, а 5,5% батьків не змогли точно відповісти щодо віку його появи.

## Вік появи у школярів першого власного гаджета з доступом в Інтернет

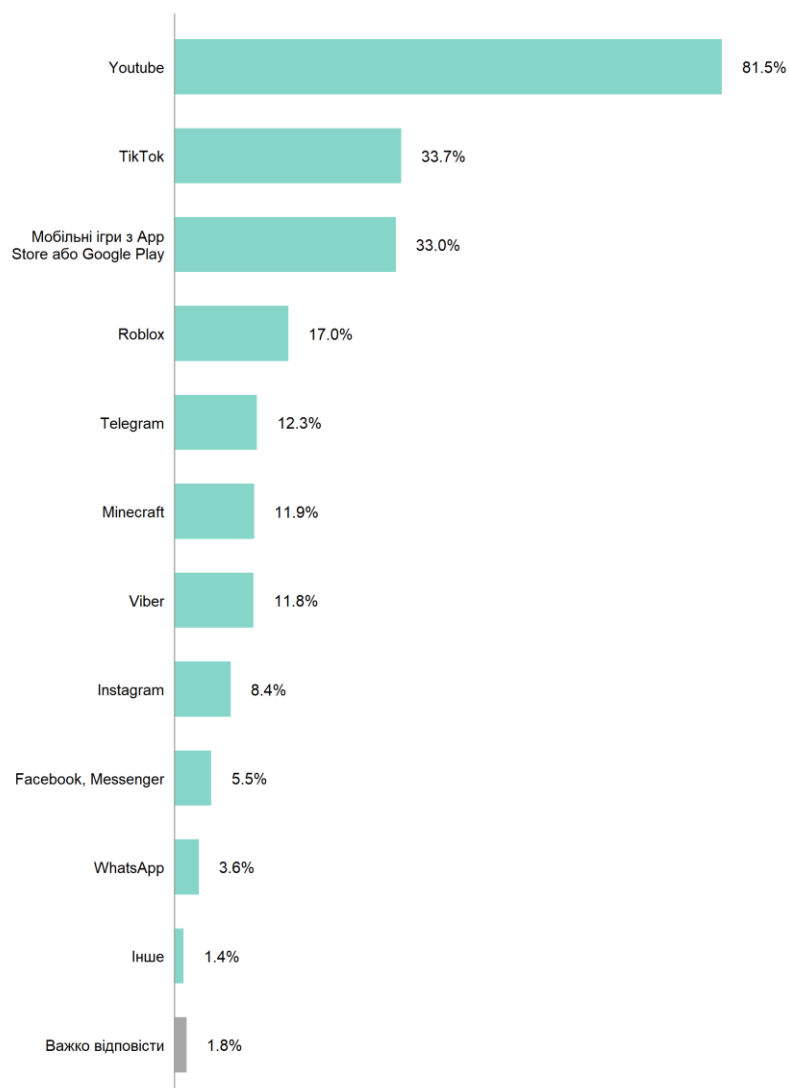
N = 5 384



Найчастіше перший власний гаджет із доступом до Інтернету школярів отримую у віці 6 років — 21,1%. Ще 19,6% отримали перший гаджет у 7 років, а 13,7% — у 8 років. Понад три чверті школярів отримують власний пристрій до 8 років включно. Після 10 років гаджети з'являються лише у невеликої кількості дітей, які не отримали їх раніше (близько 3%). 5,9% дітей шкільного віку не змогли точно пригадати вік отримання першого гаджета.

## Додатки, якими зазвичай користуються дошкільнята

N = 828



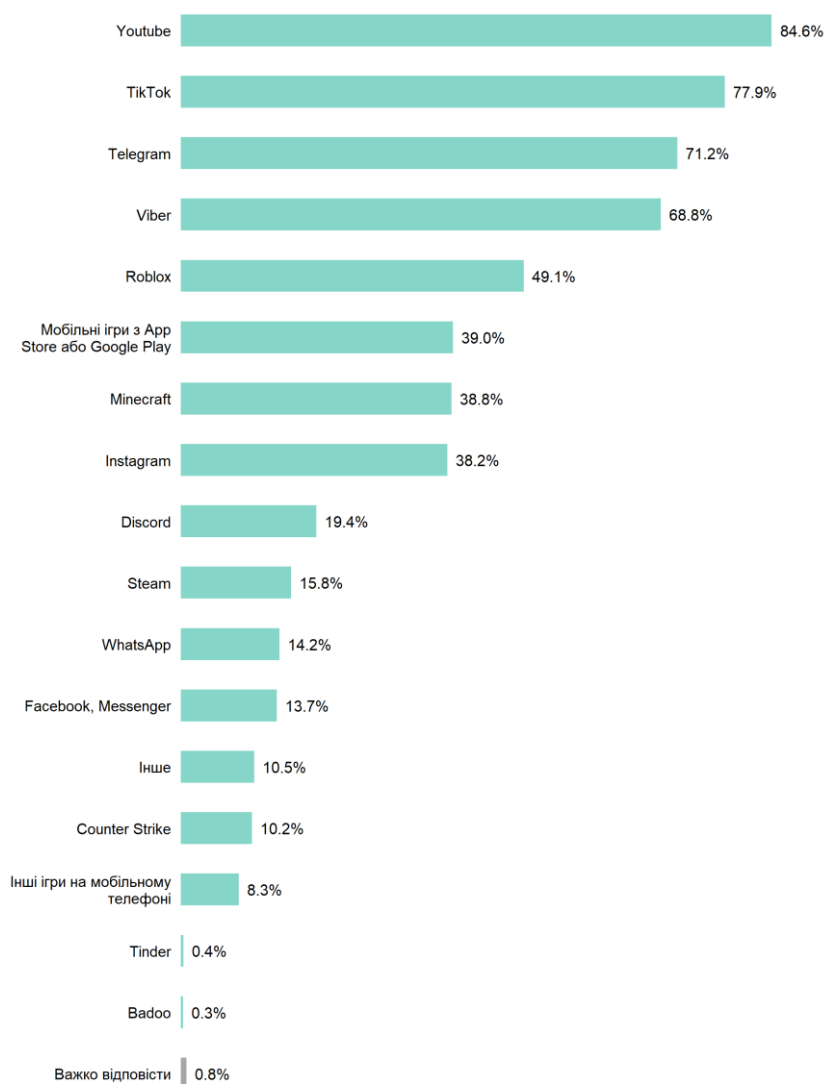
Найпопулярнішою платформою серед дошкільнят є YouTube — ним користуються 81,5% дітей. До топ-3 застосунків також входять TikTok — 33,7% та Мобільні ігри — 33,0%.

Інші згадані застосунки можна умовно об'єднати у кілька груп: месенджери, соціальні мережі та ігри. Серед ігрових застосунків помітну частку мають Roblox — 17,0% та Minecraft — 11,9%; серед соцмереж — Instagram — 8,4%, а серед месенджерів — Telegram — 12,3%.

За статтю статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

#### Додатки, якими зазвичай користуються школярі

N = 5 683



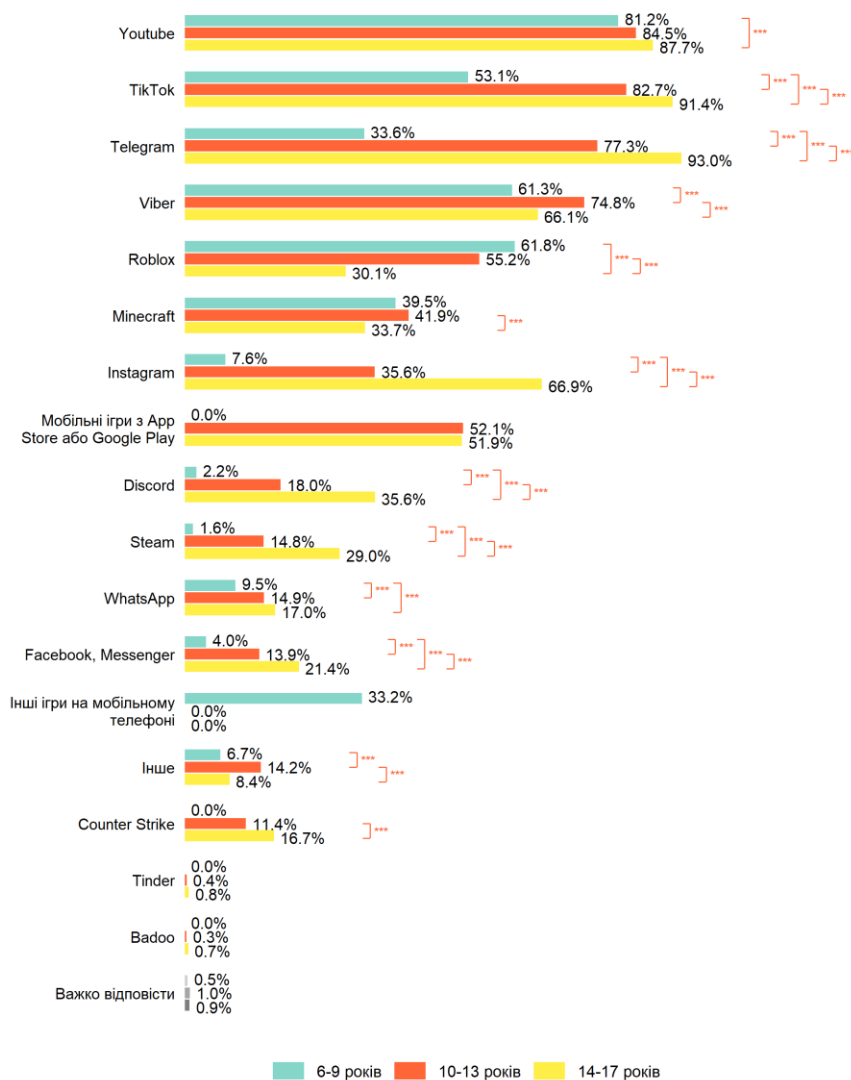
Найпопулярнішою платформою серед дітей шкільного віку є YouTube — ним користуються 84,6% опитаних школярів. До топ-5 застосунків також входять TikTok — 77,9%, Telegram — 71,2%, Viber — 68,8% та Roblox — 49,1%.

Інші згадані застосунки можна умовно об'єднати у кілька груп: ігрові платформи та ігри, соціальні мережі, месенджери та сервіси для відео/стрімінгу. Серед ігрових застосунків помітну частку мають Мобільні ігри — 39,0% та Minecraft — 38,8%; серед соцмереж — Instagram — 38,2%, а серед комунікаційних платформ — Discord — 19,4%. 1% дітей користуються додатками для знайомств, зокрема, Tinder і

Badoo. Порівняно із попереднім дослідженням<sup>5</sup>, серед підлітків (дітей віком 10-17 років)<sup>6</sup> ТОП-5 додатків залишились такими самими – YouTube, TikTok, Telegram, Viber та Instagram, проте частка тих, хто використовує Viber та Instagram знизилась (81,7% та 63,3% у 2024 відповідно та 70,6% та 51,3% у 2026 відповідно).

### Додатки, якими зазвичай користуються школярі розподіл за віком

N = 5 683



\*\*\* - статистично значуща різниця між групами, p < 0.001

Найпопулярнішими серед усіх вікових груп є Youtube, TikTok, Telegram та Viber. Youtube стабільно використовують понад 80% дітей у кожній групі.

Використання TikTok і Telegram різко зростає з віком: TikTok — від 53,1% серед дітей 6–9 років до 91,4% серед підлітків 14–17 років, Telegram — від 33,6% до 93,0%.

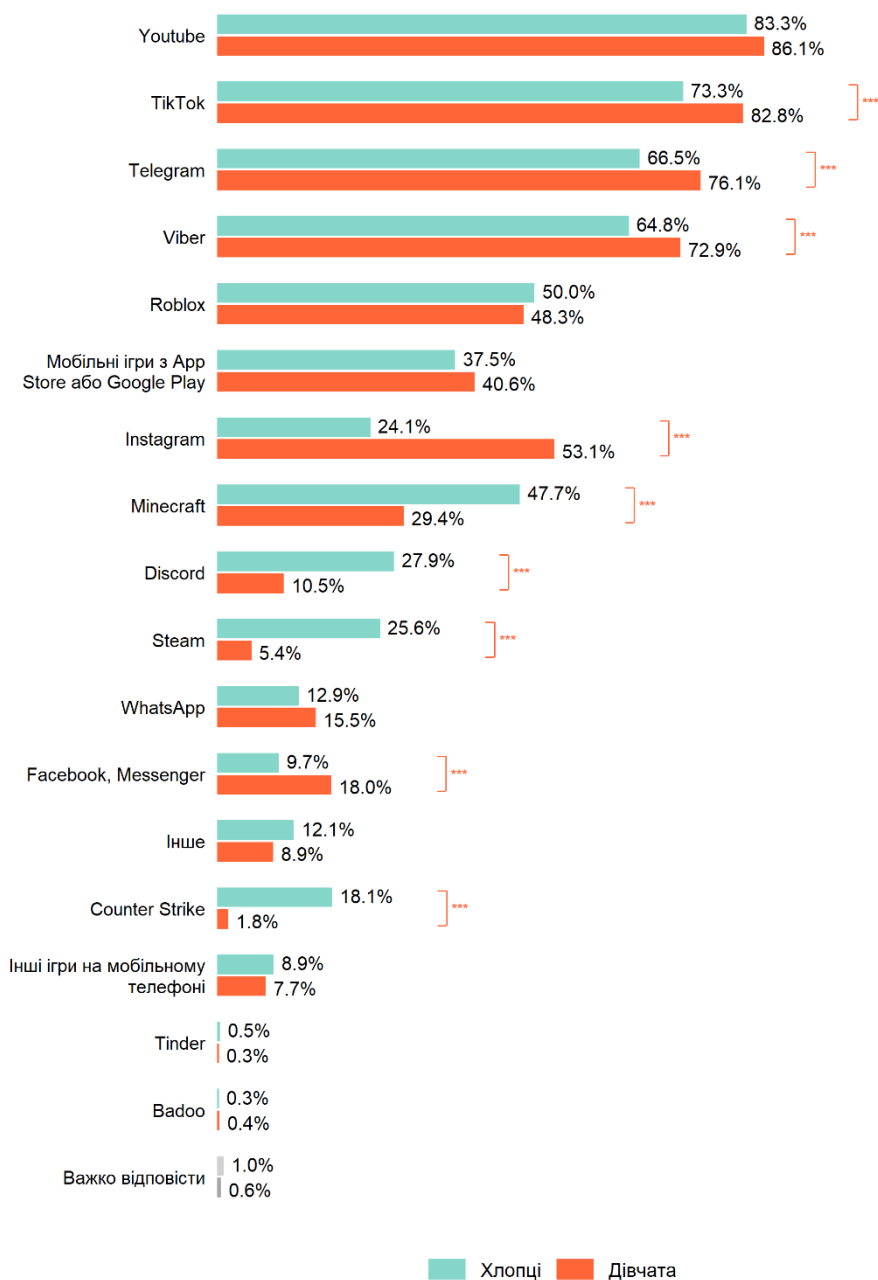
Молодші діти частіше користуються ігровими платформами, зокрема Roblox і Minecraft, тоді як підлітки 14–17 років значно активніше використовують Instagram, Discord, Steam та Facebook/Messenger.

<sup>5</sup> [https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96\\_/view](https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96_/view)

<sup>6</sup> В минулому дослідженні опитували лише дітей віком від 10 до 17 років.

## Додатки, якими зазвичай користуються школярі розподіл за статтю

N = 5 683



\*\*\* - статистично значуща різниця між групами,  $p < 0.001$

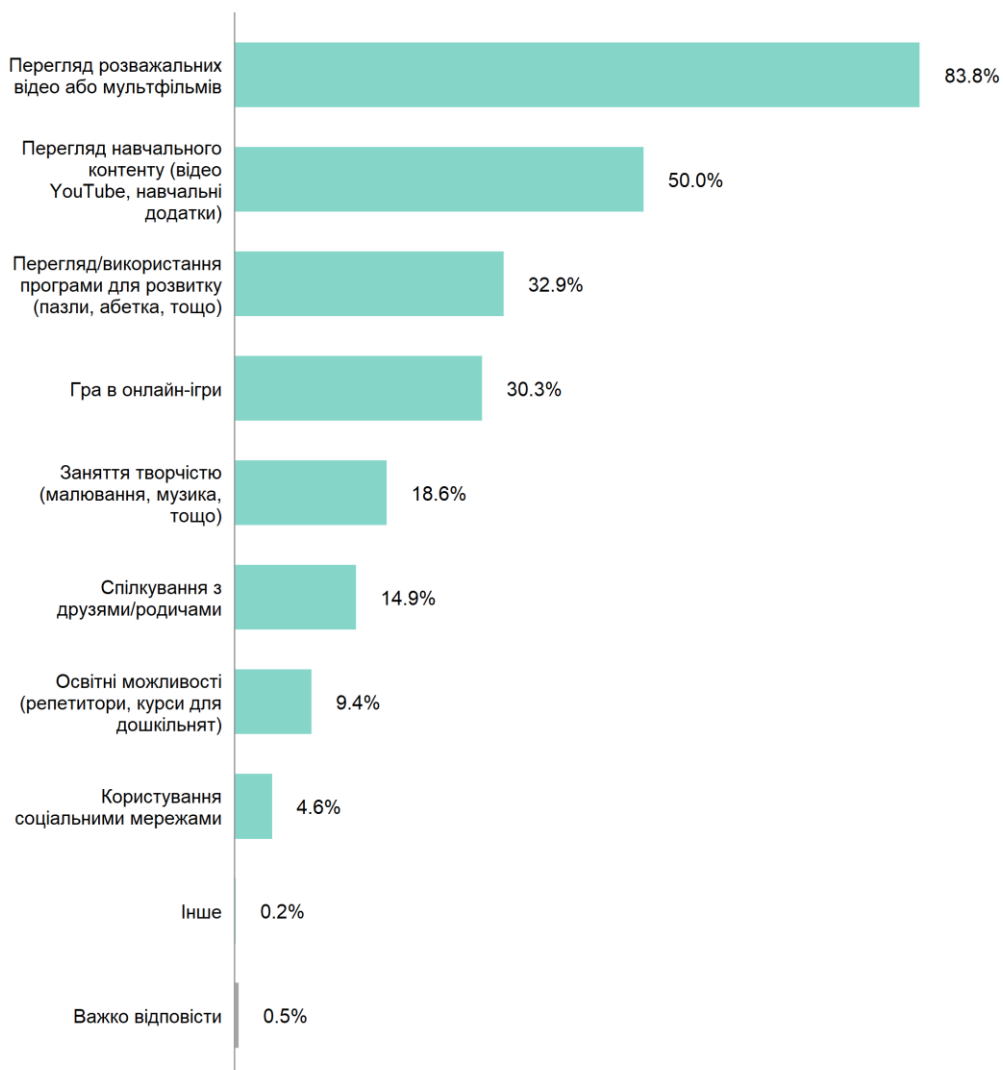
Найпопулярнішими програмами серед хлопців і дівчат є Youtube, TikTok, Telegram та Viber. Youtube використовують 82,6% хлопців і 85,2% дівчат, тобто платформа є однаково популярною серед обох груп.

Дівчата частіше користуються соціальними мережами та месенджерами: TikTok — 82,8% проти 73,3% серед хлопців, Viber — 72,9% проти 64,8%, Instagram — 53,1% проти 24,1%, Telegram — 76,1% проти 66,5%, Facebook — 18,0% проти 9,7%

Хлопці значно частіше користуються ігровими платформами та сервісами: Minecraft — 47,7% проти 29,4% серед дівчат, Discord — 27,9% проти 10,5%, Steam — 25,6% проти 5,4%, Counter Strike — 24,5% проти 2,3%.

## Проведення дошкільнятами часу в Інтернеті

N = 835



Найчастіше дошкільнята проводять час в Інтернеті за переглядом розважальних відео або мультфільмів — цей варіант зазначили 83,8% батьків. Це свідчить, що основною онлайн-активністю дітей є споживання розважального контенту.

Половина дітей переглядає навчальний контент — 50,0%. Ще 32,9% використовують програми для розвитку, зокрема пазли, абетку тощо, що вказує на помітну присутність освітньо-розвивального компоненту в онлайн-досвіді дітей.

30,3% дітей грають в онлайн-ігри, 18,6% займаються творчістю, а 14,9% спілкуються з друзями або родичами. Натомість користування соціальними мережами серед дошкільнят є значно менш поширеним ніж серед дітей шкільного віку — 4,6%.

Інтернет для дітей цієї групи насамперед є простором розваг, однак також використовується для навчання та розвитку.

Питання про вік, у якому дитина почала самостійно користуватися соціальними мережами або зареєструвалась у соціальних мережах, ставилося лише тим батькам, які зазначили, що дитина використовує гаджети для користування соціальними мережами.

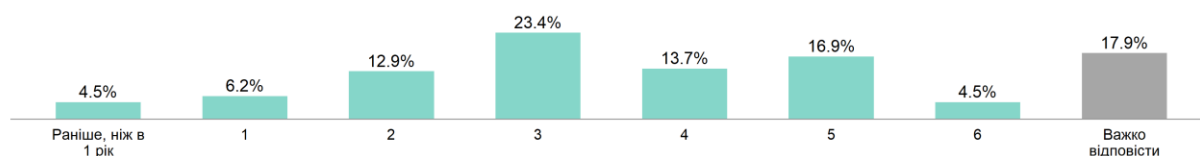
Водночас ці результати варто інтерпретувати з обережністю, оскільки батьки могли по-різному розуміти, які саме платформи належать до соціальних мереж.

Якщо вважати соцмережами наступні додатки (Instagram, TikTok, X, Likee, Facebook/Messenger, VK), то в такому випадку, виходячи з питання про додатки, якими користуються дошкільнята, близько 30% дошкільнят користуються соцмережами.

Серед дошкільнят користування соціальними мережами є радше винятковою практикою: із усієї вибірки лише 37 дітей користуються соцмережами (близько 3%). Тому результати щодо віку початку користування варто інтерпретувати обережно, оскільки йдеться про дуже малу групу дітей.

#### Вік початку користування соцмережами у дошкільнят

N = 37

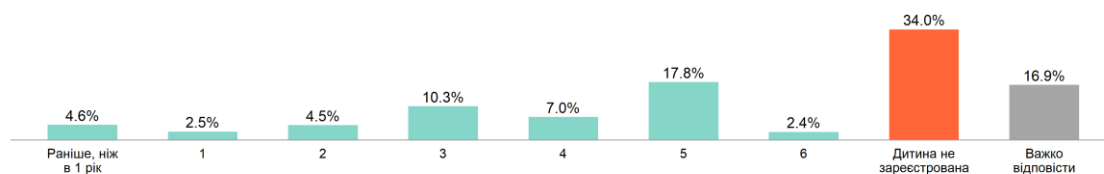


Серед тих дошкільнят, які вже користуються соціальними мережами, найчастіше початок користування припадає на 3 роки – 23,4%. Ще 16,9% почали користуватися соцмережами у 5 років, а 13,7% – у 4 роки. Тобто серед цієї невеликої групи найбільш помітним є початок користування у віці 3–5 років.

Окремо варто зазначити, що 17,9% батьків не змогли визначити вік початку користування соціальними мережами. Це може свідчити про низький рівень контролю користування гаджетами: для частини батьків момент першого контакту дитини із соцмережами не є чітко зафіксованим або його складно відокремити від загального користування Інтернетом чи пристроями.

#### Вік реєстрації дошкільнят у соцмережах

N = 35



Серед дошкільнят, що користуються соцмережами, зареєстровані лише невелика кількість, що вказує на те, реєстрація дошкільнят у соціальних мережах не є масовою практикою, однак окремі випадки ранньої реєстрації все ж фіксуються.

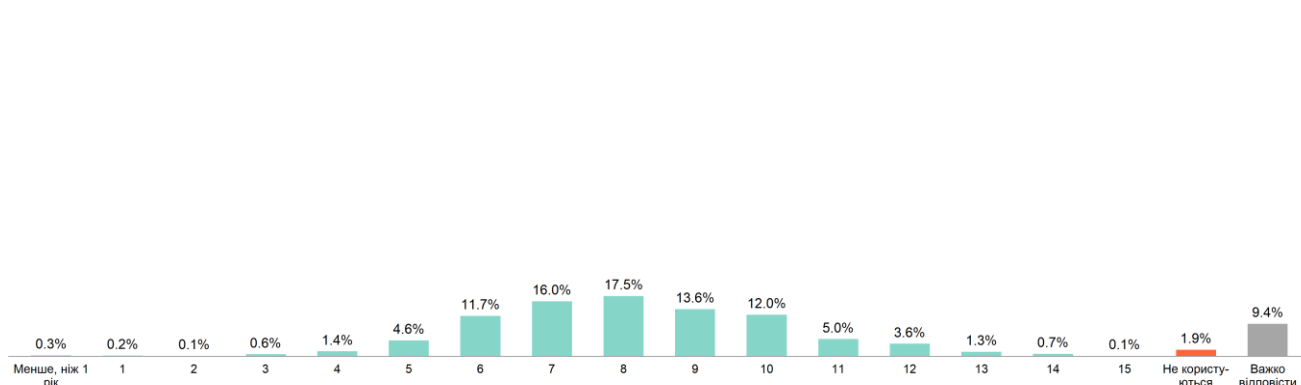
Найбільша частка припадає на відповідь “Дитина не зареєстрована в соціальних мережах” – 34,0%. Тобто навіть ті дошкільнята, які користуються соціальними мережами, не завжди зареєстровані в них. Це може означати, що дитина могла користуватися соцмережами через акаунт батьків або без формальної реєстрації. Якщо реєстрація все ж відбувалася, то найчастіше вона припадала на вік 3–5 років, особливо – на 5 років.

Помітною є частка відповіді “Важко відповісти” – 16,9%. Це може свідчити про те, що частина батьків не має чіткого уявлення про момент реєстрації дитини або не розрізняє початок користування соцмережами та саме створення/наявність акаунта.

Окремо було проаналізовано питання про вік, у якому батьки планують дозволити своїй дитині зареєструватися у соціальних мережах для тих респондентів, які відповіли, що їхня дитина ще не зареєстрована. Оскільки зважена база за цим питанням становить лише 12 відповідей, результати доцільніше розглядати через кількість випадків. По 2 респондентів-батьків відповіли, що дозволили б дитині зареєструватися у соціальних мережах у 7 та 10 років. Ще 2 відповіді стосуються варіанту “Важко відповісти”, тобто батьки не змогли чітко визначити вік, з якого дозволили б дитині реєструватися. Інші варіанти представлені поодинокими випадками: по 1 респонденту дозволили б дитині зареєструватися у 6, 8, 14, 15 років та після 18 років. Також 1 респондент відповів, що не забороняє дитині реєструватися у соціальних мережах. Це свідчить не про чітку тенденцію, а про розпорошеність батьківських позицій у межах дуже малої підгрупи.

#### Вік початку користування соцмережами школярами

N = 5 483

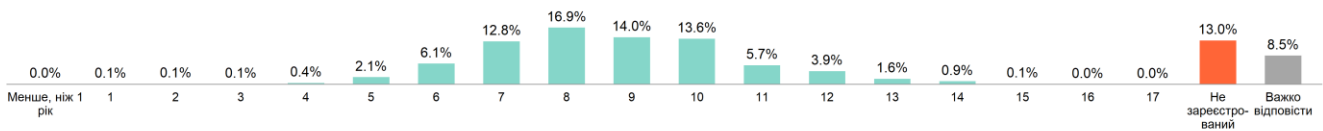


Майже три чверті (70,8%) школярів починають користуватись соцмережами у віці від 6 до 10 років, тобто досвід взаємодії із соцмережами формується ще до підліткового віку.

Лише 1,9% дітей зазначили, що не користуються соцмережами, а 9,4% не змогли точно відповісти, коли почали ними користуватися.

## Вік реєстрації школярів у соцмережах

N = 5 496



Загалом найбільш активний період реєстрації припадає на вік 7–10 років, що свідчить про ранній початок самостійної присутності дітей у соцмережах.

13,0% дітей зазначили, що не зареєстровані в соцмережах, а 8,5% не змогли точно пригадати вік реєстрації.

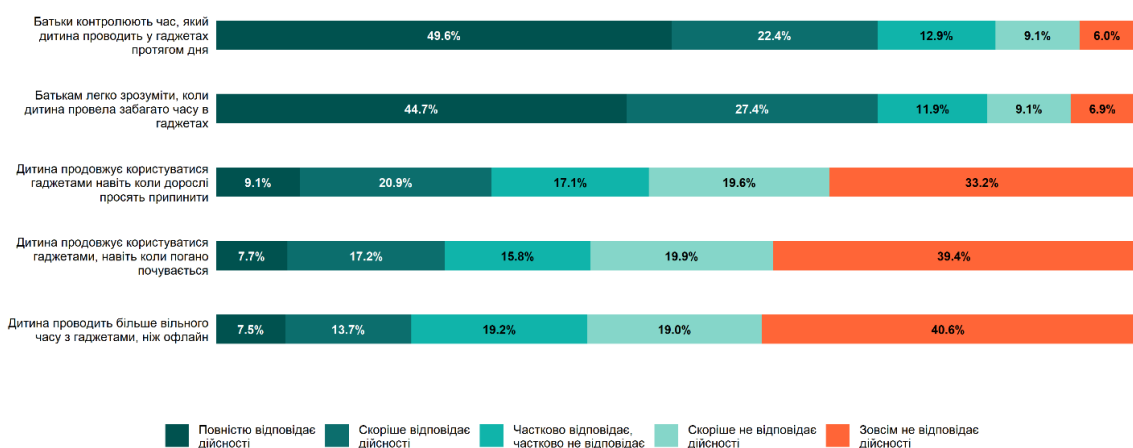
## Навичка балансування часу в Інтернеті (digital wellbeing)

Розділ присвячений тому, як діти оцінюють власну здатність контролювати час, проведений в Інтернеті, а також як батьки дошкільнят помічають вплив он-лайн-активності на поведінку та самопочуття дітей. Окремо розглянуто відповіді, які можуть свідчити про порушення балансу між онлайн- і офлайн- активностями.

Загалом більшість батьків дошкільнят позитивно оцінюють свою здатність контролювати час користування дитини гаджетами та помічати ознаки надмірного користування.

### Навичка відстеження самопочуття та самоконтролю дошкільнят

N = 839

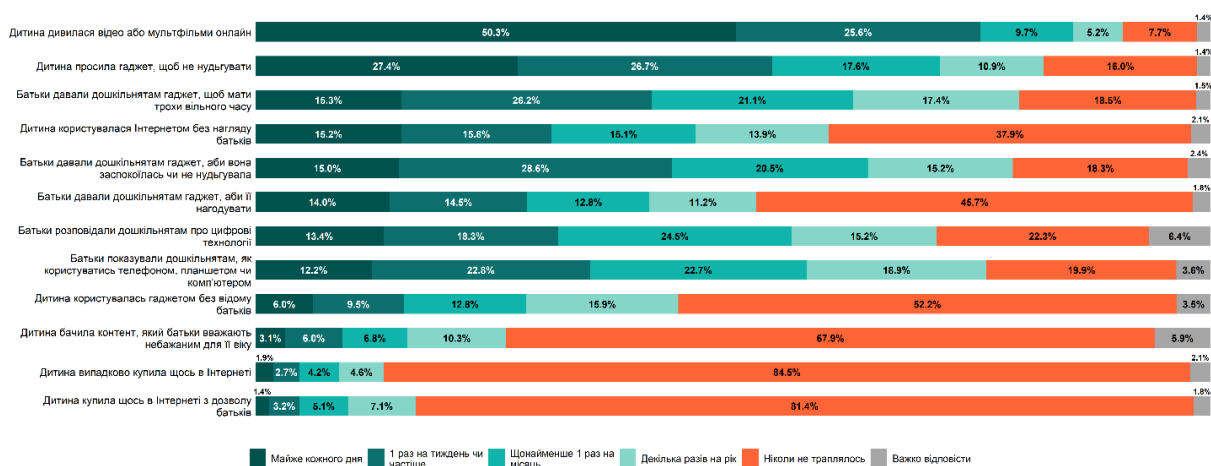


72,0% батьків повністю або скоріше погоджуються, що контролюють час, який дитина проводить у гаджетах протягом дня, а 72,1% — що їм легко зрозуміти, коли дитина провела забагато часу з гаджетами.

Водночас частина дітей демонструє ознаки менш контрольованого користування. Найчастіше це проявляється у продовженні користування гаджетами після прохання дорослих припинити: 30,0% батьків повністю або скоріше погоджуються з цим твердженням. Рідше батьки зазначають, що дитина користується гаджетами попри погане самопочуття — 24,9%, або проводить більше вільного часу з гаджетами, ніж офлайн — 21,2%.

При цьому більшість батьків радше не вважають такі ситуації характерними для своїх дітей: понад половина відповідей за цими трьома твердженнями припадає на варіанти “скоріше не відповідає дійсності” або “зовсім не відповідає дійсності”.

**Ситуації, пов'язані з користуванням Інтернетом дошкільнятами**  
N = 829



Серед ситуацій, пов'язаних із користуванням Інтернетом дошкільнятами, найпоширенішою є перегляд відео або мультфільмів онлайн: кожний другий (50,3%) з респондентів-батьків відмітив, що їхня дитина майже щодня дивиться відео або мультфільми онлайн, ще 25,6% – що дивляться раз на тиждень чи частіше. Це свідчить, що для дошкільнят Інтернет насамперед є простором споживання відео контенту.

Також поширеними є ситуації, коли гаджет використовується як спосіб зайняти, заспокоїти або відволікти дитину. Зокрема, 54,1% дітей просять гаджет, щоб не нудьгувати, раз на тиждень чи частіше. Крім того, 43,6% батьків із такою ж частотою самостійно дають дитині гаджет, щоб вона заспокоїлась або не нудьгувала, а 41,5% — щоб мати трохи вільного часу.

Частина дошкільнят також користується Інтернетом або гаджетами без нагляду чи відома батьків. 31,0% дітей користувалися Інтернетом без нагляду батьків раз на тиждень чи частіше, а 46,1% — щонайменше раз на місяць. Користування гаджетом без відома батьків трапляється рідше: 15,5% мали такий досвід раз на тиждень чи частіше, а 28,3% — щонайменше раз на місяць.

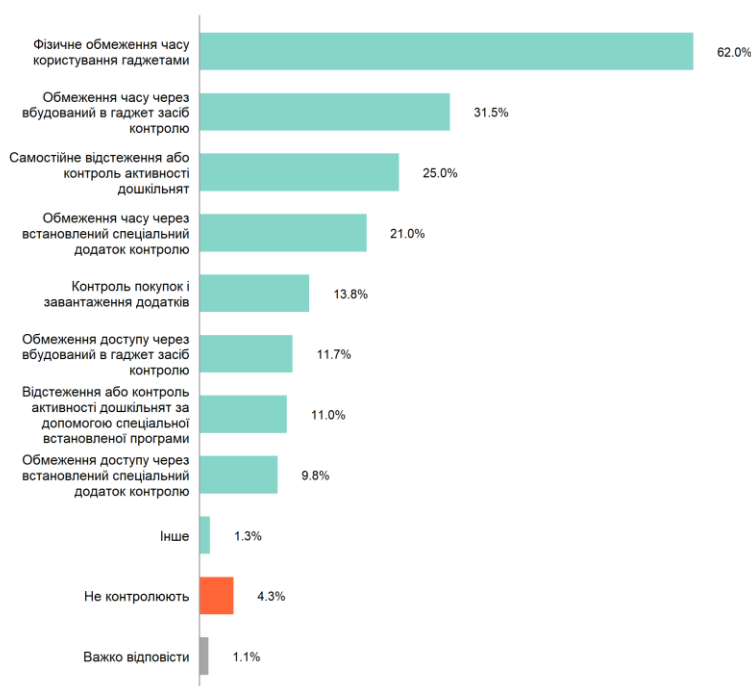
Окремо варто відзначити практики цифрового навчання з боку батьків. 31,7% батьків розповідають дітям про цифрові технології раз на тиждень чи частіше, а 35,0% із такою ж частотою показують дитині, як користуватися телефоном, планшетом чи комп'ютером. Якщо говорити про батьків, які роблять це щонайменше раз на місяць, показники зростають до 56,2% та 57,7% відповідно.

Менш поширеними є ситуації, пов'язані з небажаним контентом та онлайн-покупками. 15,9% дітей бачили контент, який батьки вважають небажаним для їхнього віку, щонайменше раз на місяць. Онлайн-покупки серед дошкільнят трапляються рідко: понад 80% батьків зазначили, що дитина ніколи не купувала нічого в Інтернеті ані випадково, ані з дозволу дорослих.

Загалом Інтернет у житті дошкільнят найчастіше пов'язаний із організацією дозвілля дитини: переглядом відео, розвагами та використанням гаджетів для того аби зайняти або заспокоїти дитину. Водночас у частини сімей уже присутні ситуації самостійного користування Інтернетом без нагляду, контакту з небажаним контентом або використання гаджетів без відома батьків.

### Способи контролю користування дошкільнятами гаджетами

N = 820



Загалом близько 95% батьків дошкільнят, які раніше зазначили, що їхні діти користуються Інтернетом, також зазначили, що застосовують певні способи контролю користування дитиною гаджетами.

Найпоширенішим способом контролю є фізичне обмеження часу користування гаджетами, його застосовують близько 62,0% батьків. Це свідчить, що найчастіше контроль здійснюється через безпосереднє втручання дорослих, а не лише через технічні засоби.

Другим за поширеністю методом обмеження часу є вбудований у гаджет засіб контролю – 31,5%. Це показує, що частина батьків уже використовує технічні можливості пристроїв для регулювання часу, але цей спосіб значно менш поширений, ніж пряме фізичне обмеження.

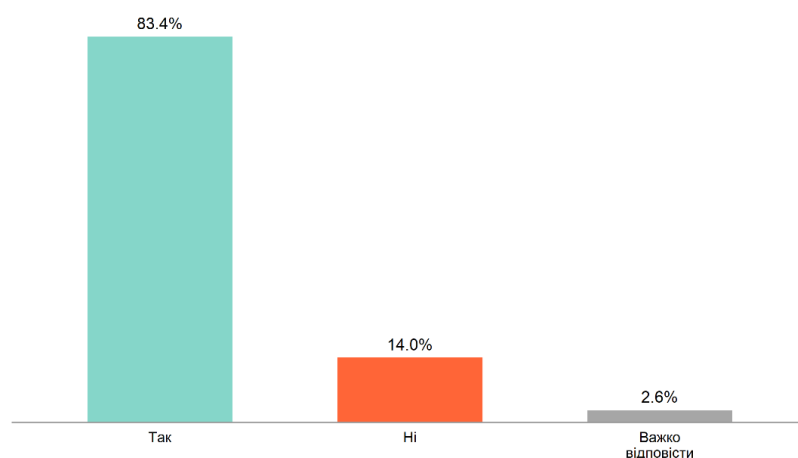
Самостійне відстеження або контроль активності дитини використовують 25,0% батьків. Тобто приблизно чверть батьків покладається на власні навички спостереження за тим, що дитина робить у гаджеті.

Спеціальні додатки для контролю використовуються рідше: 21,0% обмежують час використання гаджету за допомогою спеціального застосунку, 11,0% за їх допомогою відстежують активність дітей у гаджеті, а 9,8% обмежують доступ через такий застосунок. Це може свідчити, що складніші цифрові інструменти контролю поки менш поширені серед батьків дошкільнят.

Окремо варто звернути увагу, що 4,3% батьків зазначили, що не контролюють користування дитини гаджетами. Частка невелика, але вона показує наявність групи дітей, для яких використання гаджетів може відбуватися взагалі без обмежень.

#### Перевірка вікової відповідності контенту для дошкільнят

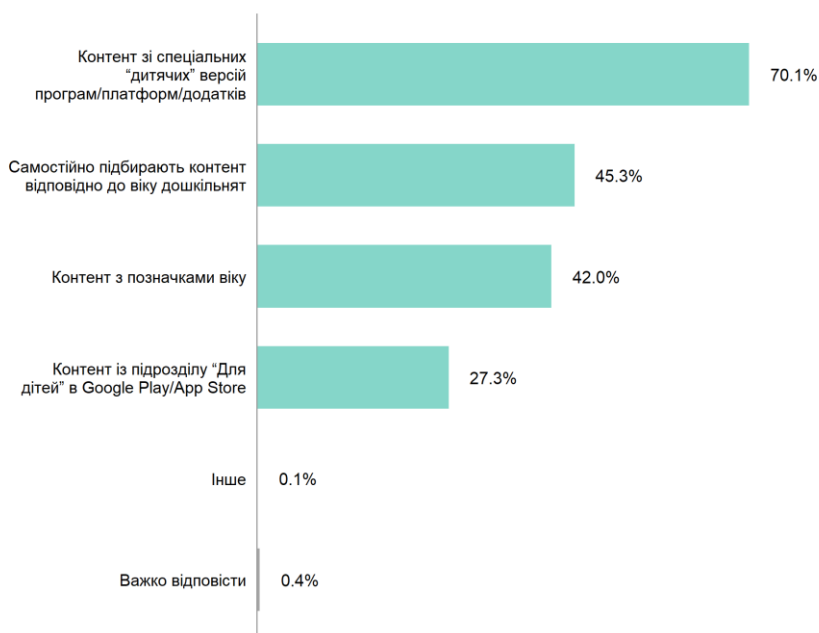
N = 828



Більшість батьків дошкільнят перевіряють відповідність контенту, який споживає дитина, її віку (83,4%). Це свідчить про досить високий рівень батьківської уваги до того, який саме контент дивиться їхня дитина. Водночас 14,0% батьків зазначили, що не перевіряють вікову відповідність контенту.

#### Особливості відбору контенту для дошкільнят

N = 685



Найчастіше батьки відбирають контент зі спеціальних “дитячих” версій програм, платформ або додатків (70,1%). Це свідчить, що для більшості батьків важливо не лише обмежувати час користування, а й загалом створювати для дитини окреме, більш безпечне цифрове середовище.

Майже половина батьків самостійно підбирають контент відповідно до віку дитини (45,3%). Це показує, що значна частина батьків не повністю покладається на автоматичні налаштування платформ, а бере участь у відборі контенту особисто.

Також поширеним інструментом відбору контенту є спеціальні вікові позначки на ньому: на них покладається 42,0% батьків. Вікове маркування є важливим орієнтиром для батьків, хоча ним користуються дещо рідше, ніж спеціальними дитячими версіями сервісів.

Менш поширеним способом є вибір контенту з підрозділу “Для дітей” у Google Play або App Store (27,3%).

Щодо дітей шкільного віку, більшість з них – загалом 69,6% – позитивно оцінюють свою здатність помічати надмірне користування гаджетами, що свідчить про доволі високий рівень усвідомлення часу, проведеного онлайн (29,4% вказали, що твердження є повністю правдиве, та 40,2% – що частково правдиве).

#### Навичка відстеження самопочуття та самоконтролю школярів

N = 5 737



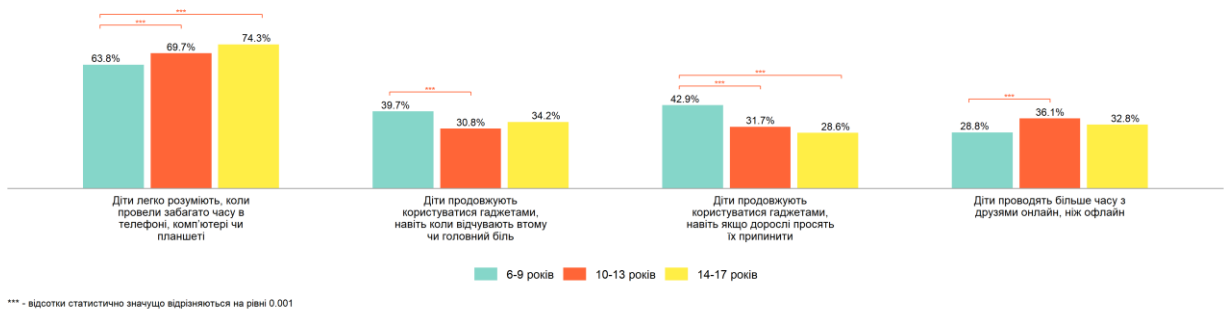
Близько третини дітей частково або повністю погоджуються з твердженнями, що описують потенційно проблемні ситуації користування гаджетами: користування попри втому чи головний біль — 34,0%, користування після прохання дорослих припинити — 31,5%, переважання онлайн-спілкування з друзями над офлайн — 33,6%. Це може свідчити про те, що частина дітей має низький рівень навичок самоконтролю користування гаджетами. Від 28,7% до 32,9% дітей повністю заперечують, що описані ситуації їм властиві.

На графіку нижче відображено розподіл навички відстеження самопочуття та самоконтролю школярів у розрізі вікових груп.<sup>7</sup>

<sup>7</sup> Для аналізу враховано відповіді дітей, які частково або повністю погодилися з відповідними твердженнями.

## Навичка відстеження самопочуття та самоконтролю школярів: розподіл за віковою групою

N = 5 033



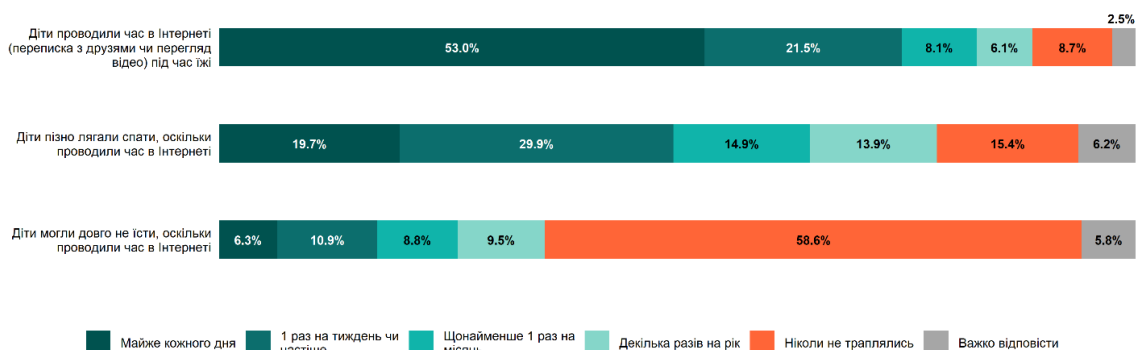
Старшим дітям легше зрозуміти, що вони провели забагато часу з гаджетами: відповідні варіанти обрали 63,8% дітей 6–9 років, 69,7% дітей 10–13 років та 74,3% підлітків 14–17 років. Діти 6–9 років частіше продовжують користуватися гаджетами навіть попри фізичний дискомфорт — відповідні варіанти обрали 39,7% школярів. Діти цієї вікової групи також частіше продовжують користуватися гаджетами попри прохання батьків або опікунів припинити — 42,9%. У групі 10–13 років ці показники нижчі: 30,8% продовжують користуватися гаджетами попри дискомфорт, а 31,7% — навіть після прохання дорослих припинити.

Серед підлітків 14–17 років найвищий показник усвідомлення надмірного користування — 74,3%, однак 34,2% все ще продовжують користуватися гаджетами навіть коли починають почувати дискомфорт. Діти 10–13 років частіше за інші вікові групи вказували, що проводять більше часу з друзями онлайн, ніж офлайн — 36,1%. Серед 6–9-річних цей показник становить 28,8%, серед 14–17-річних — 32,8%.

Загалом результати свідчать, що з віком діти краще усвідомлюють надмірне користування гаджетами, однак це не завжди супроводжується кращим самоконтролем: частина дітей у всіх вікових групах продовжує користуватися гаджетами попри дискомфорт, прохання дорослих припинити або переважання онлайн-спілкування над офлайн.

## Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів

N = 5 708



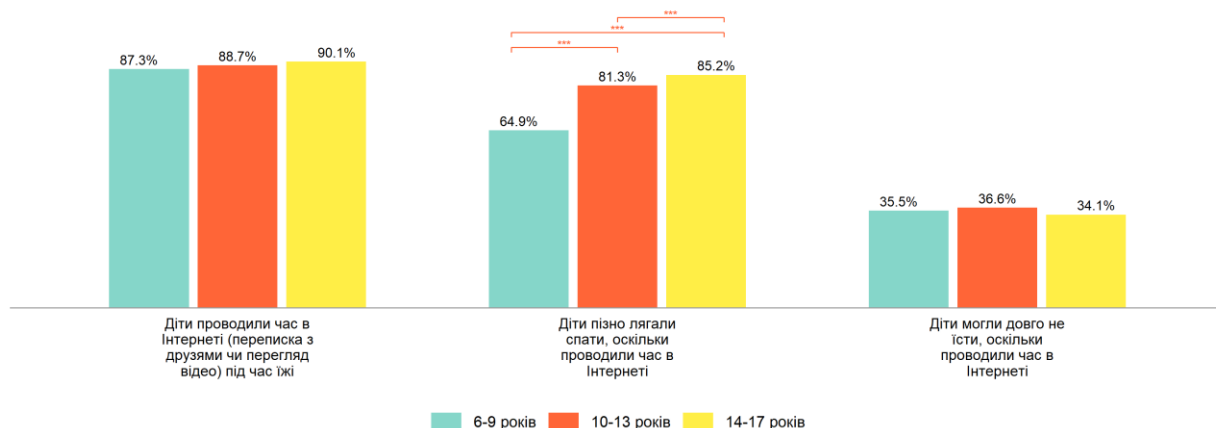
Серед опитаних школярів більш помітні ознаки порушення балансу часу офлайн та онлайн. Найпоширенішою із них є користування Інтернетом під час їжі: 53,0% дітей роблять це майже щодня, ще 21,5% — раз на тиждень чи частіше. Це свідчить, що для багатьох дітей Інтернет став частиною щоденних побутових звичок.

Пізнє засинання через Інтернет також є помітною проблемою: 19,7% дітей стикаються з цим майже щодня, а 29,9% — раз на тиждень чи частіше. Це вказує на негативний вплив Інтернету на режим дня та сон.

Відмова від їжі через Інтернет трапляється рідше: 58,6% дітей зазначили, що такого з ними ніколи не було. Проте частина дітей все ж має такий досвід, що свідчить про ризик витіснення базових потреб онлайн-активністю.

### Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів: розподіл за віковою групою

N = 5 373

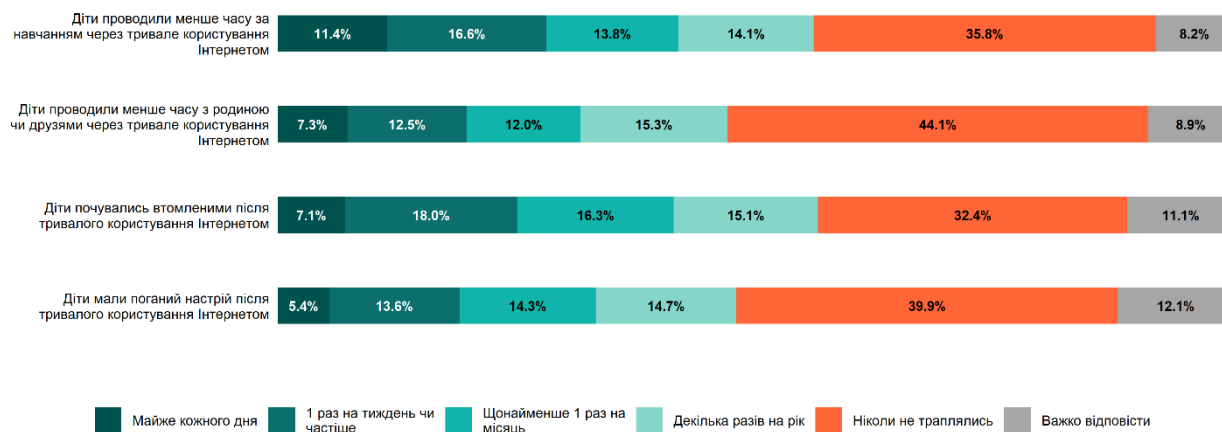


На графіку відображено лише відповіді дітей, які зазначили, що відповідні ситуації траплялися з ними декілька разів на рік або частіше.

Пізнє засинання через користування Інтернетом помітно зростає з віком: від 64,9% серед дітей 6–9 років до 81,3% серед дітей 10–13 років і 85,2% серед підлітків 14–17 років. Це вказує на сильніший вплив Інтернету на режим сну старших дітей.

### Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів

N = 5 704



Порівняно з іншими ситуаціями, наведеними на графіку, діти частіше зазначають втому після тривалого користування Інтернетом: 18,0% мають такий досвід раз на тиждень чи частіше, а 16,3% — щонайменше раз на місяць. Це свідчить про фізичні наслідки надмірного перебування онлайн.

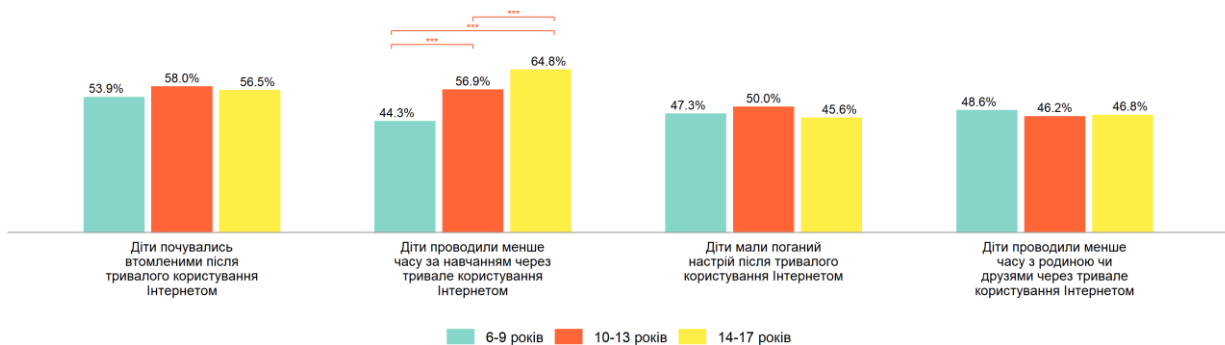
Також помітним є вплив користування Інтернетом на навчання: 11,4% дітей майже щодня навчаються менше через Інтернет, ще 16,6% — раз на тиждень чи частіше. Тобто Інтернет у частини дітей конкурує з навчальною активністю.

Менше часу з родиною чи друзями через Інтернет проводить не значна частка респондентів, але це явище також присутнє: 7,1% відмічають це майже щодня, 12,5% — раз на тиждень чи частіше.

Поганий настрій після тривалого користування Інтернетом не є регулярним явищем, однак 33,3% дітей мають такий досвід щонайменше раз на місяць або частіше.

**Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів: розподіл за віковою групою**

N = 4 634



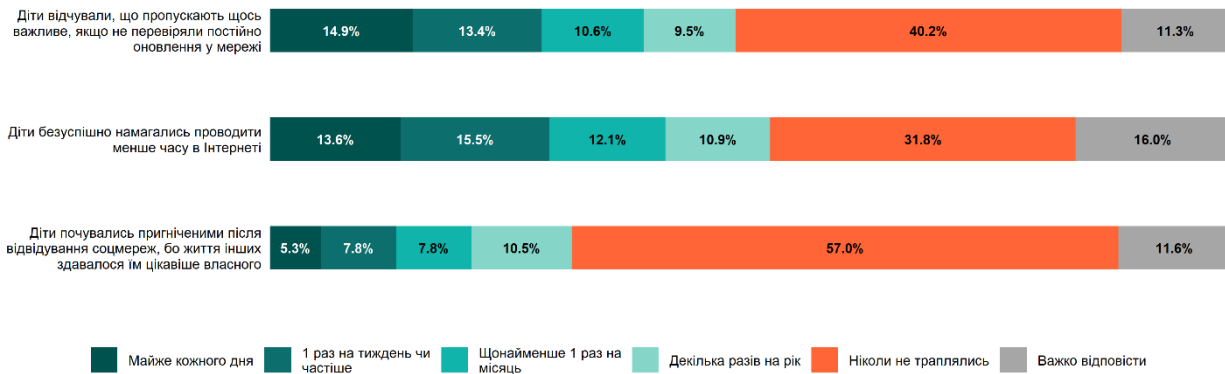
\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

Вплив Інтернету на навчальний час зростає з віком: 44,3% дітей 6–9 років проводили менше часу за навчанням через Інтернет, серед 10–13-річних — 56,9%, серед 14–17-річних - 64,8%<sup>8</sup>.

Загалом результати свідчать, що ознаки порушення балансу часу онлайн та офлайн присутні в усіх вікових групах, а найбільш помітним є вплив Інтернету на втому та навчальний процес, особливо серед старших підлітків.

**Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів**

N = 5 678



<sup>8</sup> На графіку відображено лише відповіді дітей, які зазначили, що відповідні ситуації траплялися з ними декілька разів на рік або частіше.

Загалом результати демонструють радше позитивну тенденцію: для більшості школярів ознаки порушеного балансу часу в інтернеті не є регулярними або взагалі не траплялися.

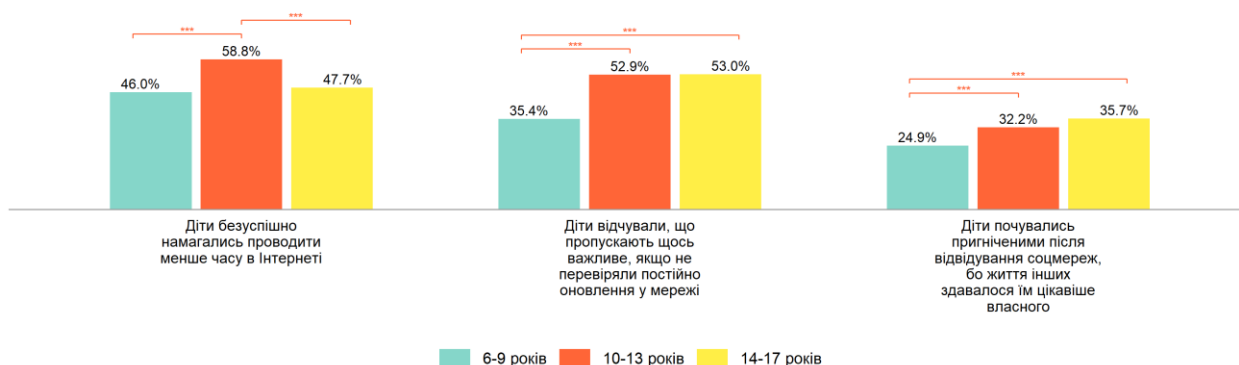
Найбільш позитивний показник стосується емоційного самопочуття після соцмереж: 57,0% дітей шкільного віку зазначили, що ніколи не почувалися пригніченими після їх відвідування.

У 13,6% дітей спроби відновити порушений баланс часу онлайн та офлайн дітей трапляються майже щодня, ще у 15,5% — раз на тиждень чи частіше. Подібна ситуація стосується й потреби постійно перевіряти оновлення: 14,9% дітей відчували це майже щодня, а 13,4% — раз на тиждень чи частіше.

Отже, хоча більшість школярів не демонструє виражених ознак порушеного балансу або синдрому втрачених можливостей, окремі їх прояви залишаються актуальними для частини дітей шкільного віку.

### Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у школярів: розподіл за віковою групою

N = 4 043



\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

Безуспішні спроби проводити менше часу в Інтернеті найчастіше відмічають діти 10–13 років — 58,8%. Серед дітей 6–9 років цей показник становить 46,0%, серед підлітків 14–17 років — 47,7%<sup>9</sup>.

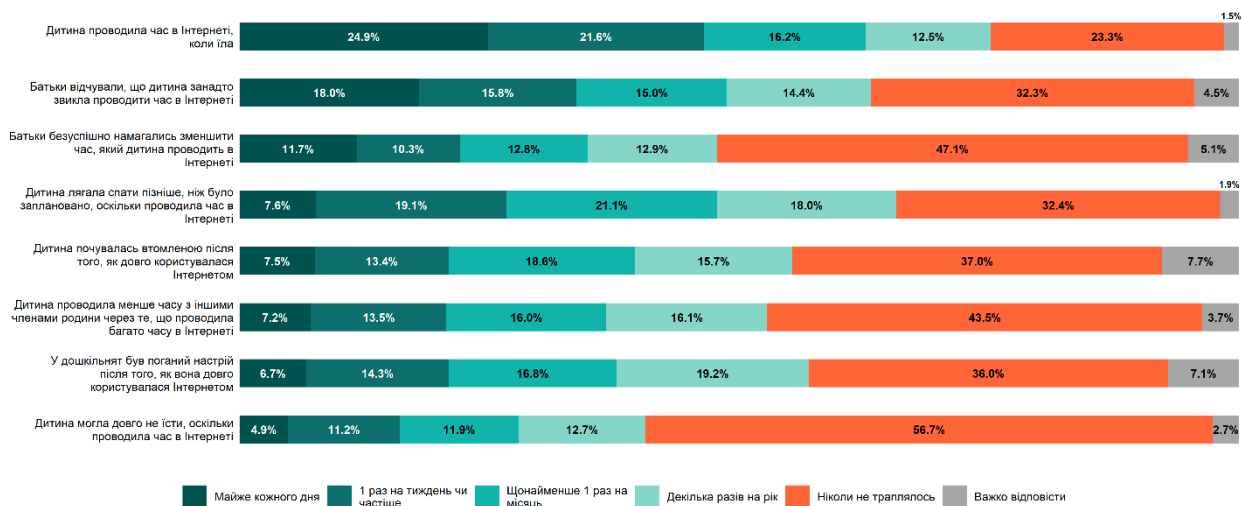
Відчуття, що дитина пропускає щось важливе без постійної перевірки оновлень, значно частіше спостерігається у старших вікових групах: 52,9% серед дітей 10–13 років та 53,0% серед підлітків 14–17 років проти 35,4% серед дітей 6–9 років.

Пригнічення після відвідування соцмереж також частіше відмічають старші діти: 24,9% у групі 6–9 років, 32,2% — 10–13 років та 35,7% — 14–17 років.

<sup>9</sup> На графіку відображено лише відповіді дітей, які зазначили, що відповідні ситуації траплялися з ними декілька разів на рік або частіше.

## Ознаки порушеного балансу часу в Інтернеті у дошкільнят

N = 832



Серед дошкільнят, найпоширенішою ознакою порушення балансу часу в онлайн та офлайн також є користування Інтернетом під час їжі: 24,9% батьків зазначили, що така ситуація траплялася майже щодня, ще 21,6% — раз на тиждень чи частіше. Загалом 46,5% дітей мали такий досвід раз на тиждень чи частіше, а 62,7% — щонайменше раз на місяць.

Також поширеною є ситуація, коли батьки відчували, що дитина занадто звикла проводити час в Інтернеті: 18,0% зазначили, що це траплялося майже щодня, 15,8% — раз на тиждень чи частіше, ще 15,0% — щонайменше раз на місяць. Тобто майже половина батьків — 48,8% — помічали таку ситуацію щонайменше раз на місяць.

Вплив Інтернету на режим дня також проявляється через пізніше засинання: 7,6% дітей лягали спати пізніше майже щодня, 19,1% — раз на тиждень чи частіше, ще 21,1% — щонайменше раз на місяць. Загалом 47,8% дітей мали такий досвід щонайменше раз на місяць.

Ознаки впливу Інтернету на самопочуття та взаємодію з родиною є менш поширеними, однак також помітними. 41,8% дітей щонайменше раз на місяць почувалися втомленими після тривалого користування Інтернетом, 37,8% мали поганий настрій після такого користування, а 36,7% проводили менше часу з іншими членами родини через перебування онлайн.

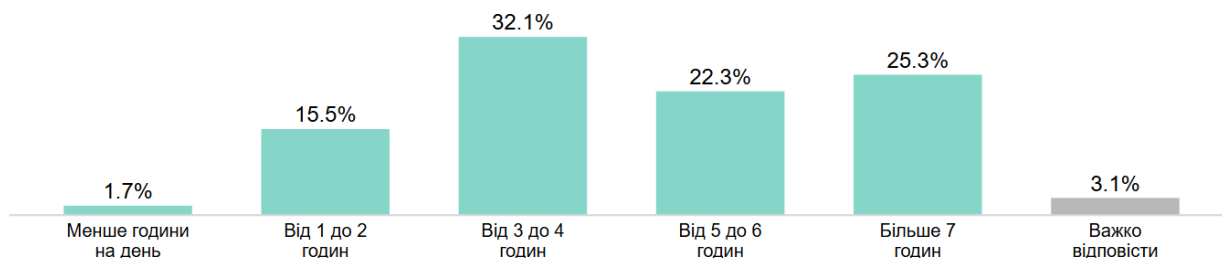
Найменш поширеною серед наведених ситуацій є тривала відмова від їжі через перебування в Інтернеті: 16,1% дітей мали такий досвід раз на тиждень чи частіше, а 28,0% — щонайменше раз на місяць. Водночас 56,7% батьків зазначили, що такого з дитиною ніколи не траплялося.

## Досвід користування батьків Інтернетом

Окремо було розглянуто, як часто батьки дошкільнят користуються Інтернетом протягом дня і чи користування Інтернетом батьками пов'язане із онлайн-активністю дітей.

## Час користування батьків Інтернетом протягом дня

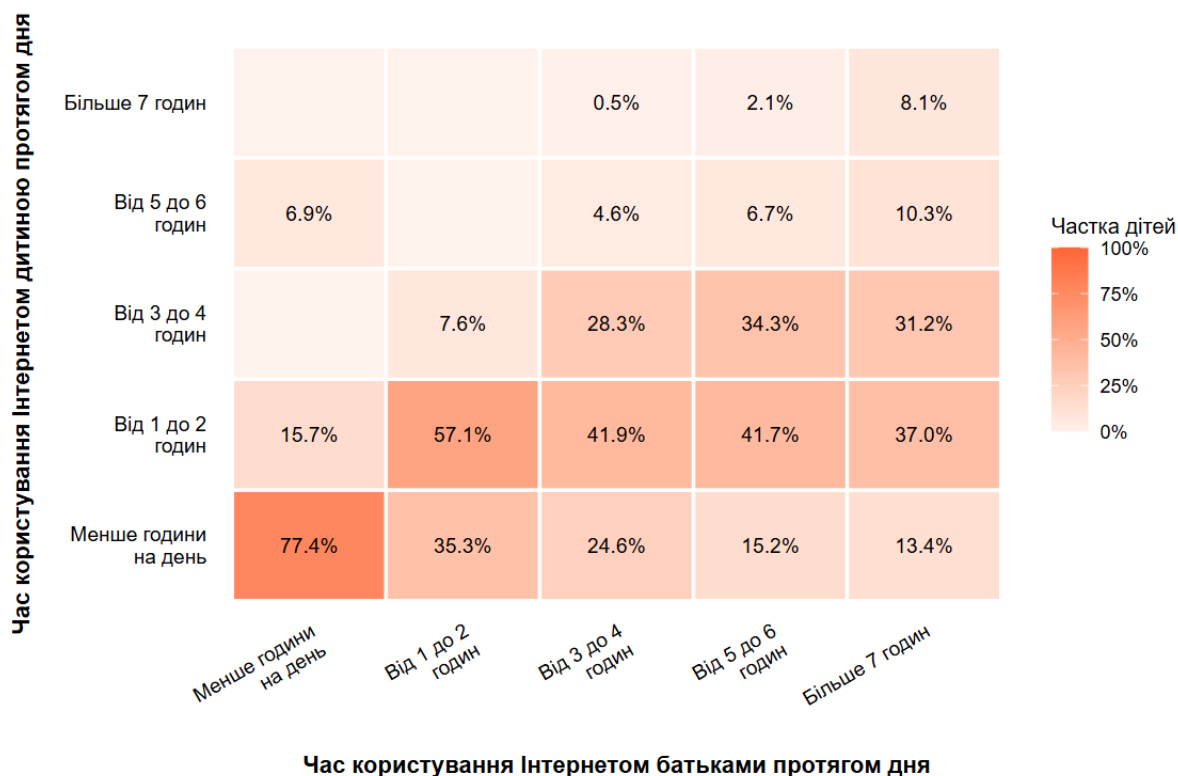
Незважені дані, N = 978



Найбільша частка батьків дошкільнят проводить в Інтернеті від 3 до 4 годин на день (32,1%). Майже 50,0% користуються Інтернетом від 5 до 6 годин, та більше 7 годин на день (22,3% та 25,3% відповідно). Лише 1,7% користуються Інтернетом менше години на день.

## Зв'язок часу користування Інтернетом батьків і дітей

N = 795. Статистично значущий зв'язок помірної сили.



Аналіз взаємозв'язку часу користування Інтернетом батьків та дітей виявив наступні тенденції:

- час користування Інтернетом у дітей пов'язаний із тим, скільки часу онлайн проводять їхні батьки. Якщо батьки користуються Інтернетом менше, діти частіше також проводять менше часу онлайн. Наприклад, 77,4% дітей, батьки яких користуються Інтернетом менше години на день, також проводять онлайн менше години на день. Натомість серед батьків, які користуються Інтернетом більше 7 годин на день, лише 13,4% дітей проводять онлайн менше години. У групах батьків із тривалішим користуванням Інтернетом зростає частка дітей, які проводять онлайн від 3 до 4 годин на день. Якщо серед батьків із часом користування від 1 до 2 годин таких дітей 7,6%, то серед батьків, які користуються Інтернетом від 3 до 4 годин, ця частка становить уже 28,3%, серед тих, хто користується від 5 до 6 годин - 34,3%, а серед батьків із користуванням понад 7 годин - 31,2%;

- у групі батьків, які користуються Інтернетом понад 7 годин на день, помітно зростають частки дітей із найтривалішим користуванням: 10,3% дітей проводять онлайн від 5 до 6 годин, а 8,1% - більше 7 годин на день. Для порівняння, серед батьків, які користуються Інтернетом від 3 до 4 годин, частка дітей із користуванням більше 7 годин становить лише 0,5%.

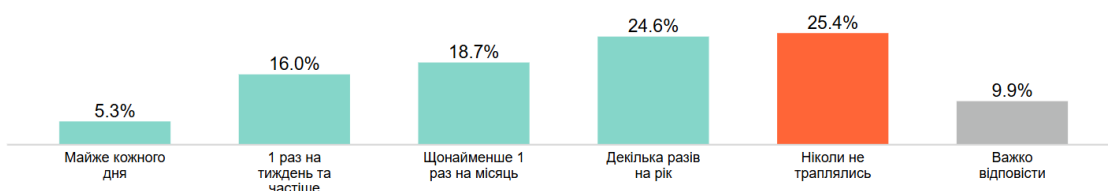
# Досвід контакту з онлайн-ризиками

## Ризики, пов'язані з переглядом контенту

У цьому розділі розглянуто ризики, пов'язані з переглядом контенту в Інтернеті. Йдеться про ситуації, коли діти протягом останнього року натрапляли на матеріали, які є небажаними для їхнього віку та могли викликати у них дискомфорт.

### Частота натрапляння школярів на дискомфортний контент в Інтернеті

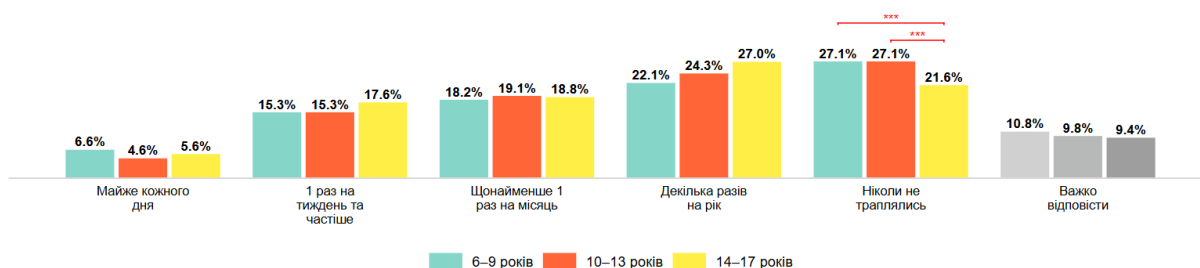
N = 5621



Майже дві третини (64,6%) школярів натрапляли на дискомфортний контент хоча б декілька разів на рік або частіше. 40% дітей контактували з дискомфортним контентом щонайменше раз на місяць (18,7% – щонайменше раз на місяць, 16,0% – раз на тиждень чи частіше, 5,3% – майже щодня). 25,4% дітей відповіли, що ніколи за останній рік не стикалися з таким контентом. Тобто лише чверть дітей не має досвіду перегляду контенту, який викликав у них дискомфорт.

### Частота натрапляння школярів на дискомфортний контент за віком\*

N = 5621



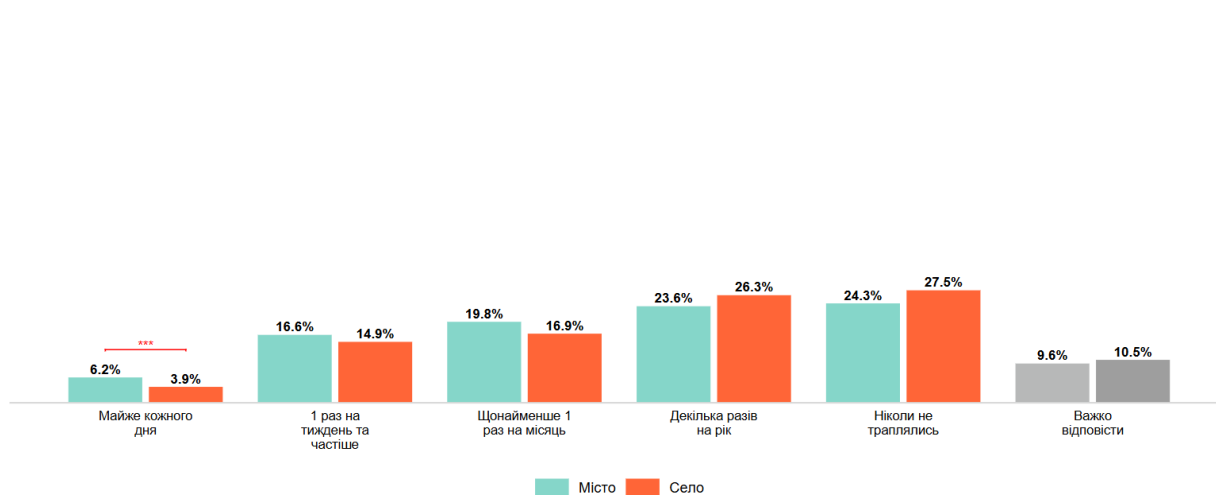
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Статистично значущі відмінності за віком виявлено лише для відповіді «Ніколи не траплялись». Діти 14–17 років рідше обирали цей варіант (21,6%), ніж діти 6–9 років і 10–13 років (по 27,1%). Отже, старші діти частіше натрапляють на дискомфортний контент.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Частота натрапляння школярів на дискомфортний контент за типом місцевості\*

N = 5621



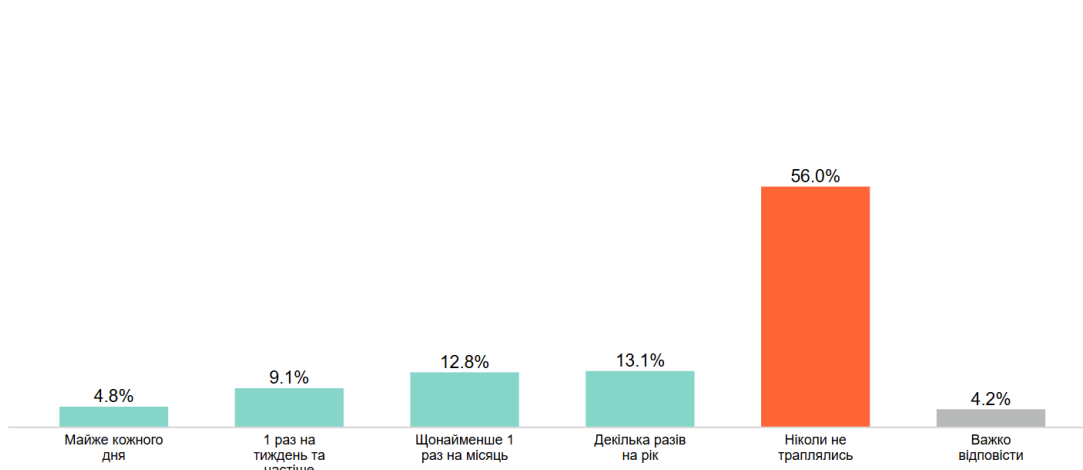
Діти з міської місцевості частіше вказували, що стикалися з дискомфортним контентом майже кожного дня (6,2%), ніж діти з сільської місцевості (3,9%).

### Насильницький та воєнний контент

За словами батьків, кожна четверта (26,7%) дитина дошкільного віку натрапляла на контент воєнного характеру щонайменше 1 раз на місяць. При цьому, більше половини батьків вказали, що їхні діти ніколи не бачили подібного контенту.

### Частота натрапляння дошкільнят на контент воєнного характеру в Інтернеті

N = 814

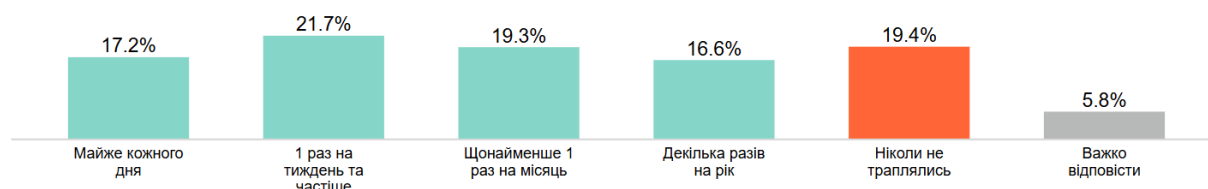


Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На відміну від дошкільнят, лише 19,4% школярів ніколи не натрапляли на контент воєнного характеру в Інтернеті за останній рік.

### Частота натрапляння школярів на контент про війну зі зброєю, руйнуваннями або жорстокістю в Інтернеті

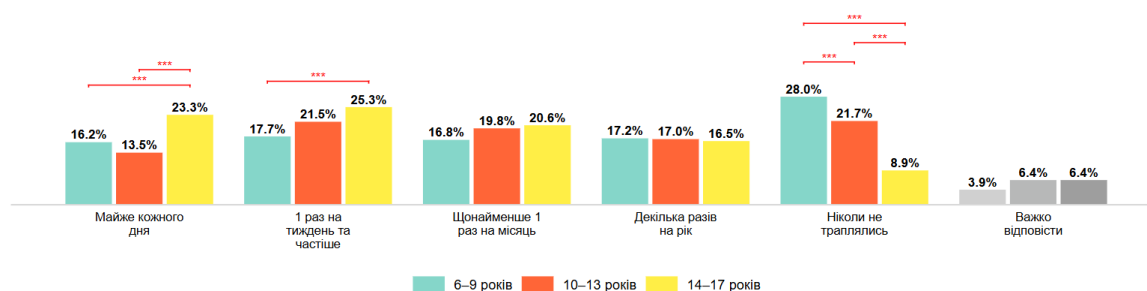
N = 5611



38,9% натрапляли на такий контент щонайменше раз на тиждень: 21,7% – 1 раз на тиждень чи частіше, 17,2% – майже кожного дня. Ще ,3% натрапляли на такий контент принаймні 1 раз на місяць, а 16.6% – декілька разів на рік.

### Частота натрапляння школярів на контент про війну зі зброєю, руйнуваннями або жорстокістю в Інтернеті за віком\*

N = 5611



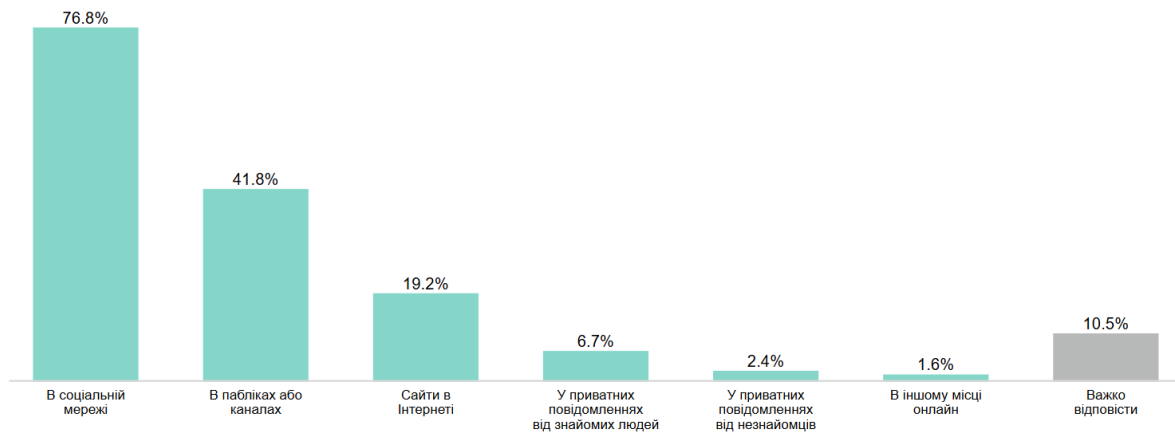
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Старші школярі 14-17 років частіше натрапляють на фото чи відео про війну за молодших: 23,3% натрапляють на нього майже кожного дня, тоді як 25,3% – раз на тиждень або частіше. Відповідно, серед молодших школярів 6-9 років найбільша, хоч і відносно не велика частка тих, хто ніколи не натрапляв на подібний контент – 28%.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Місця, де школярі бачили контент про війну зі зброєю, руйнуваннями або жорстокістю

N = 4056

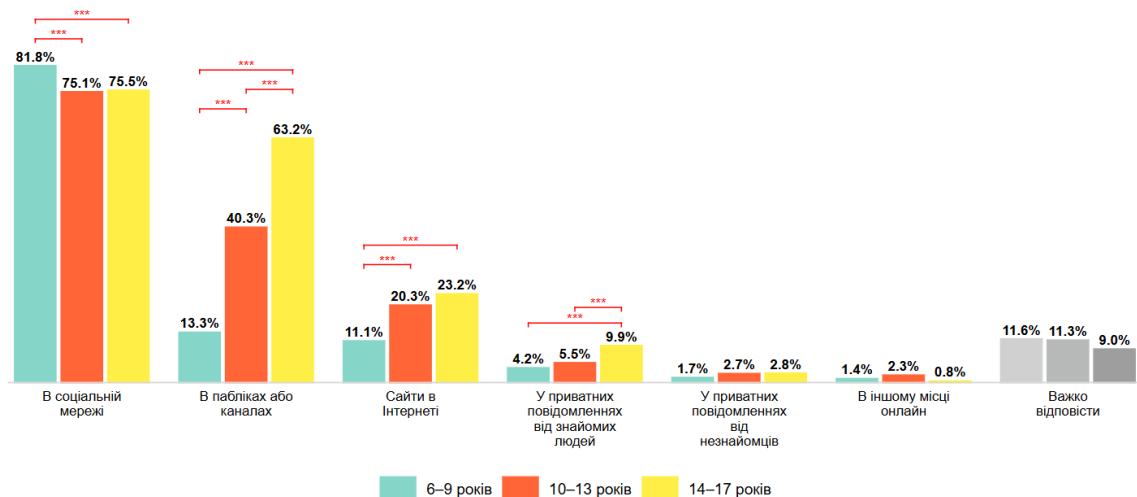


76,8% школярів, які натрапляли на воєнний контент протягом останнього року, повідомили, що бачили його саме в соціальних мережах. Друге за частотністю джерело – це публіки або канали, де такий контент бачили 41,8% дітей.

У приватних повідомленнях діти зустрічають такий контент значно рідше: від знайомих людей – 6,7%, від незнайомих – 2,4%. Отже, основний ризик пов'язаний не з особистим пересиланням, а з відкритими онлайн-платформами та каналами поширення контенту.

## Місця, де школярі бачили контент про війну зі зброєю, руйнуваннями або жорстокістю за віком\*

N = 4056



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Соціальні мережі залишаються основним місцем контакту з воєнним контентом для всіх вікових груп, однак серед старших школярів помітно частіше з'являються й публіки або канали: їх зазначили 40,3% дітей 10–13 років і 63,2% дітей 14–17 років, порівняно з 13,3% серед дітей 6–9 років.

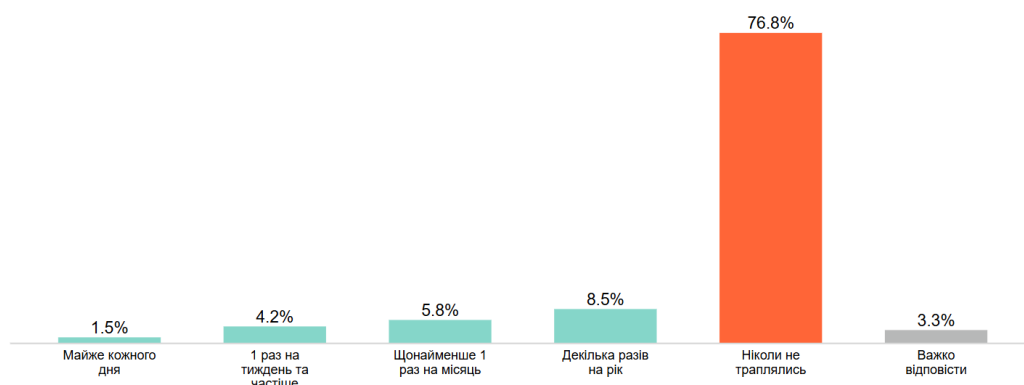
Також діти 14–17 років частіше бачили такий контент на сайтах в Інтернеті (23,2%) та у приватних повідомленнях від знайомих (9,9%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

Говорячи про насильницький контент, не пов'язаний з війною (жорстокість до людей чи тварин), за словами батьків, кожна п'ята (20,0%) дитина дошкільного віку хоча б декілька разів за останній рік бачила подібне в Інтернеті.

#### Частота натрапляння дошкільнят на контент насильницького характеру в Інтернеті

N = 813



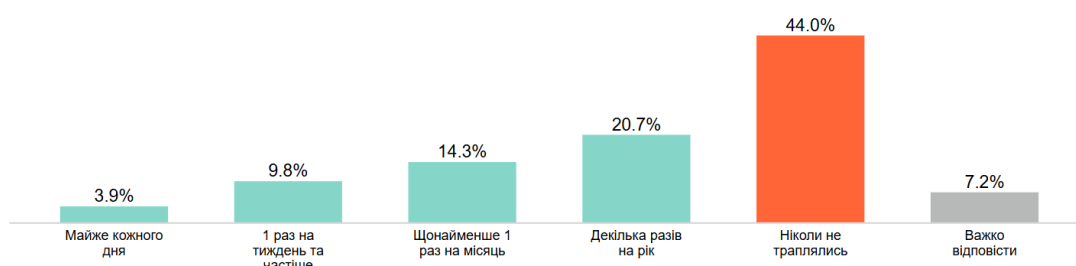
76,8% дошкільнят ніколи не бачили насильницький контент в Інтернеті за останній рік. 8,5% бачили його декілька разів на рік, 5,8% – щонайменше раз на місяць. Частий контакт трапляється рідко: 4,2% бачили такий контент раз на тиждень або частіше, 1,5% - майже щодня.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

Серед школярів частка тих, хто натрапляв на насильницький контент, зростає: майже кожна друга (48,7%) дитина шкільного віку натрапляла на подібне в Інтернеті принаймні декілька разів за останній рік.

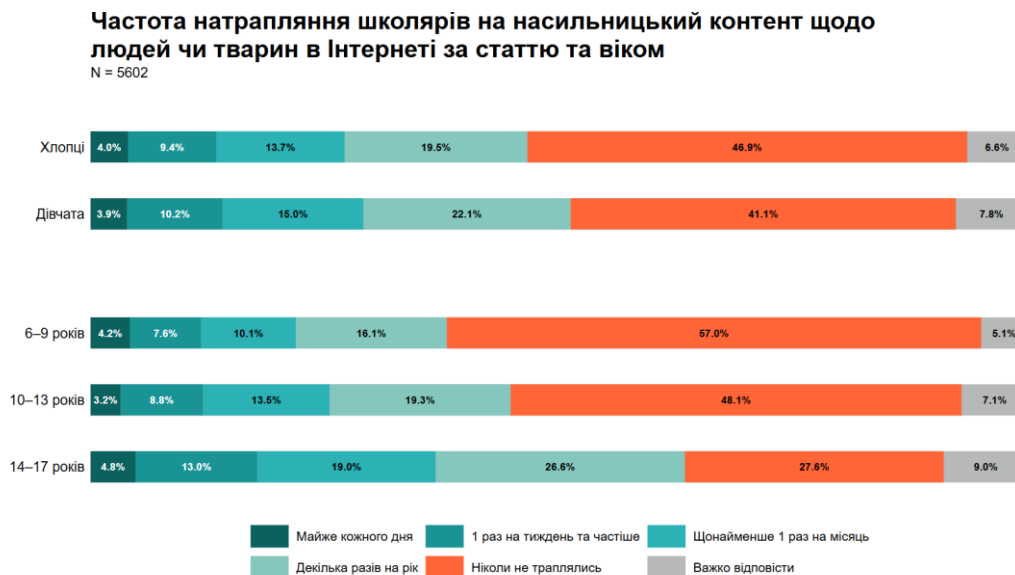
#### Частота натрапляння школярів на насильницький контент щодо людей чи тварин в Інтернеті

N = 5602



44,0% школярів зазначили, що ніколи не бачили такого контенту. Найбільша частка тих, хто стикався з таким контентом, бачила його декілька разів на рік – 20,7%. 14,3% школярів бачили насильницький контент щонайменше раз на місяць, 9,8% – раз на тиждень чи частіше, а 3,9% – майже щодня.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів на насильницький контент в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>10</sup>

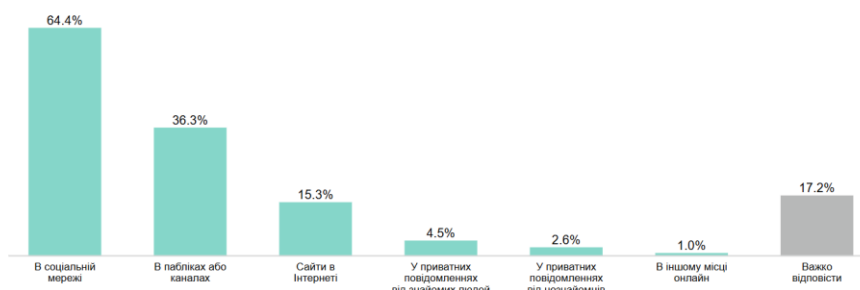


За статтю статистично значуща відмінність виявлена лише щодо відсутності такого досвіду: хлопці частіше зазначали, що ніколи не натрапляли на насильницький контент щодо людей чи тварин (46,9%), ніж дівчата (41,1%).

За віком відмінності показують, що діти 14–17 років частіше контактують із подібним контентом: вони частіше за інші вікові групи натрапляли на нього щотижня (13,0%), щонайменше раз на місяць (19,0%) і декілька разів на рік (26,6%).

Відсутність такого досвіду з віком зменшується: 57,0% серед дітей 6–9 років, 48,1% серед дітей 10–13 років і 27,6% серед дітей 14–17 років. Отже, старші діти помітно частіше стикаються з таким контентом.

**Місця, де школярі бачили насильницький контент щодо людей чи тварин**  
N = 2622



<sup>10</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

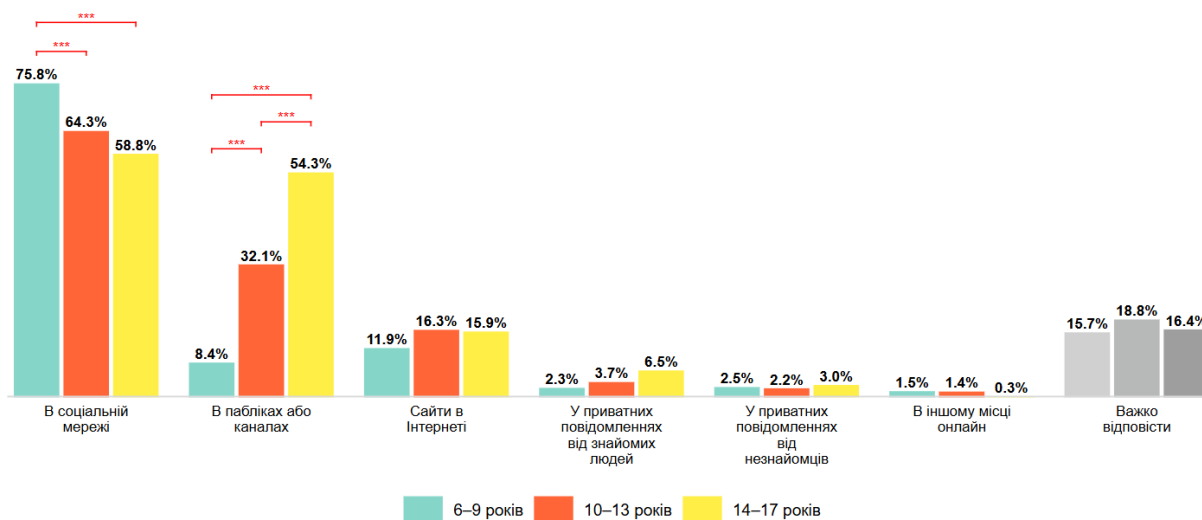
Соціальні мережі є основним місцем контакту з насильницьким контентом – там його бачили 64,4% школярів, які стикалися з таким контентом протягом останнього року. Досить популярним джерелом також є публіки або канали – у них подібний контент бачили 36,3% школярів. Тобто значна частина насильницького контенту поширюється через групові сторінки та спільноти, де дитина може натрапити на нього випадково.

Приватні повідомлення згадуються значно рідше: від знайомих подібний контент бачили 4,5%, від незнайомців – 2,6%. Отже, основний ризик пов'язаний не з особистим пересиланням, а з відкритими платформами, соціальними мережами та каналами.

Частка відповіді “Важко відповісти” становить 17,2%, що може свідчити, що діти не завжди чітко пам'ятають або можуть назвати конкретне місце, де побачили такий контент.

### Місця, де школярі бачили насильницький контент щодо людей чи тварин за віком\*

N = 2622



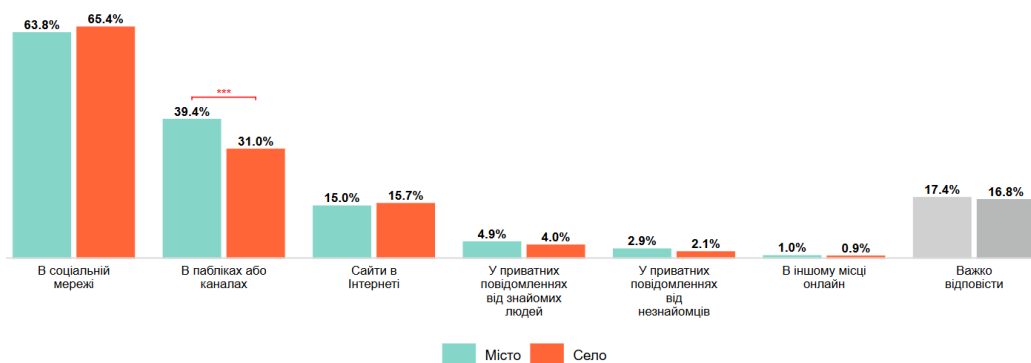
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

У соціальних мережах насильницький контент частіше бачили діти 6–9 років (75,8%), рідше – діти 10–13 років (64,3%) і 14–17 років (58,8%). Натомість частка тих, хто натрапляв на подібний контент у публіках або каналах зростає з віком: 8,4% серед дітей 6–9 років, 32,3% серед дітей 10–13 років і 54,3% серед дітей 14–17 років.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Місця, де школярі бачили насильницький контент щодо людей чи тварин за типом місцевості\*

N = 2622



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

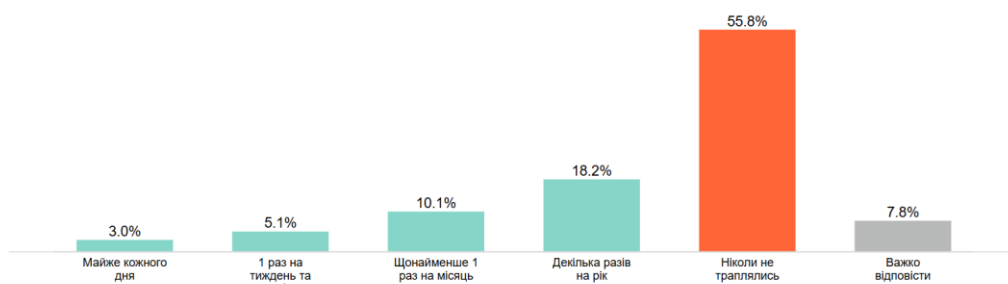
За типом місцевості статистично значущі відмінності виявлено лише для пабліків або каналів: діти з міст частіше бачили у них насильницький контент щодо людей чи тварин (39,4%), ніж діти з сільської місцевості (31,0%).

## Контент про самоушкодження

Понад третина школярів 10–17 років хоча б декілька разів за останній рік бачили в Інтернеті фото чи відео із самоушкодженням<sup>11</sup>.

### Частота натрапляння школярів 10–17 років на контент із самоушкодженням в Інтернеті

N = 4189

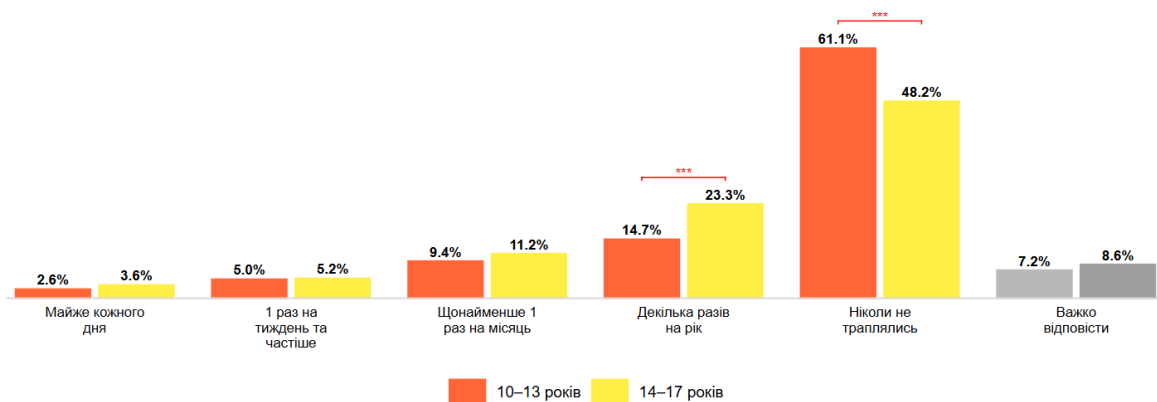


18,2% бачили фото чи відео із самоушкодженням декілька разів на рік, а 10,1% – щонайменше раз на місяць. 8,1% стикалися з таким контентом щонайменше раз на тиждень: 5,1% – раз на тиждень чи частіше, 3,0% – майже щодня. Водночас 55,8% школярів 10–17 років зазначили, що ніколи не бачили такого контенту за останній рік.

<sup>11</sup> Питання про контент про самоушкодження було задано лише школярам від 10 до 17 років.

## Частота натрапляння школярів 10–17 років на контент із самоушкодженням в Інтернеті за віком\*

N = 4189



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

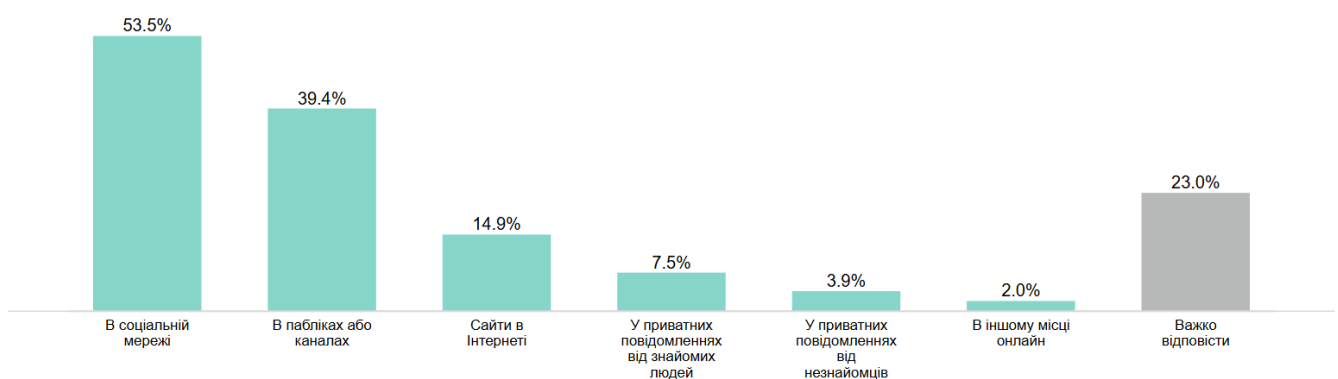
Серед дітей 14–17 років більша частка тих, хто бачив контент із самоушкодженням декілька разів на рік (23,3%), ніж серед дітей 10–13 років (14,7%). Водночас діти 10–13 років частіше зазначали, що взагалі ніколи не стикалися з таким контентом (61,1% проти 48,2%). Отже, старші діти частіше мають досвід контакту з контентом про самоушкодження.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

Кожна друга дитина (53,5%), яка натрапляла на контент із самоушкодженням в Інтернеті за останній рік, бачила його у соціальних мережах.

## Місця, де школярі 10–17 років бачили контент із самоушкодженням

N = 1442

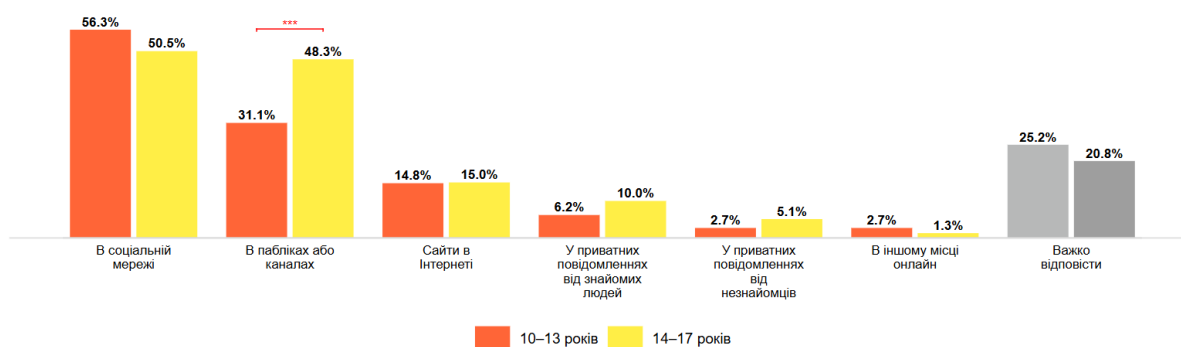


Пабліки або канали також є поширеним джерелом такого контенту (39,4%). В приватних повідомленнях такий контент трапляється значно рідше: від знайомих – 7,5%, від незнайомих – 3,9%.

Водночас 23,0% дітей обрали відповідь “Важко відповісти”. Це досить висока частка, яка може означати, що діти не завжди чітко ідентифікують, де саме вони натрапили на контент із самоушкодженням.

### Місця, де школярі 10–17 років бачили контент із самоушкодженням за віком\*

N = 1442



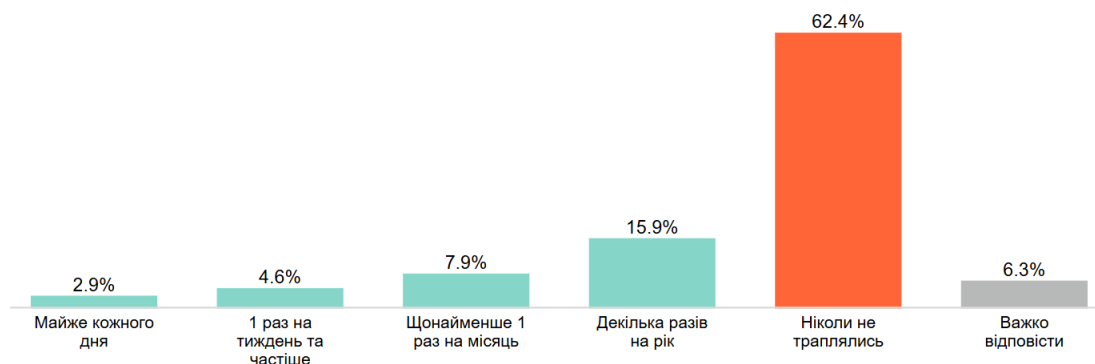
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти 14–17 років частіше бачили контент із самоушкодженням в публіках або каналах (48,2%), ніж діти 10–13 років (31,1%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Частота натрапляння школярів на контент про наркотики в Інтернеті

N = 5602

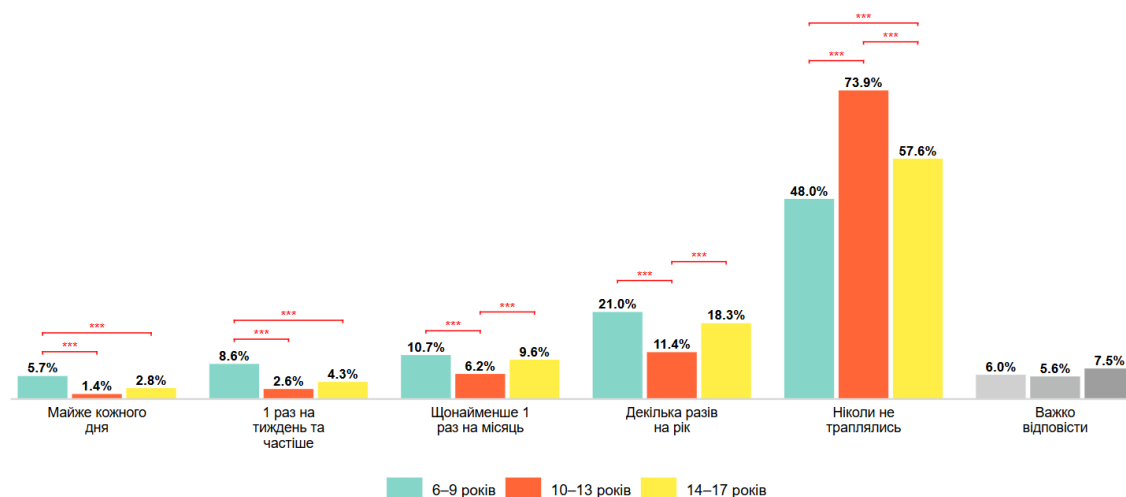


Майже третина (31,3%) школярів хоча б декілька разів за останній рік натрапляла на контент про наркотики в Інтернеті. 15,9% бачили такий контент декілька разів на рік.

Регулярний контакт є менш поширеним, але все ж помітним: щонайменше раз на місяць або частіше такий контент бачили 15,4% дітей. Це діти, для яких такий контент не є випадковою одноразовою ситуацією, а періодично присутній у їхньому онлайн-досвіді. Водночас, більшість дітей (62,4%) не мали досвіду контакту з контентом про наркотики за останній рік.

### Частота натрапляння школярів на контент про наркотики в Інтернеті за віком\*

N = 5602



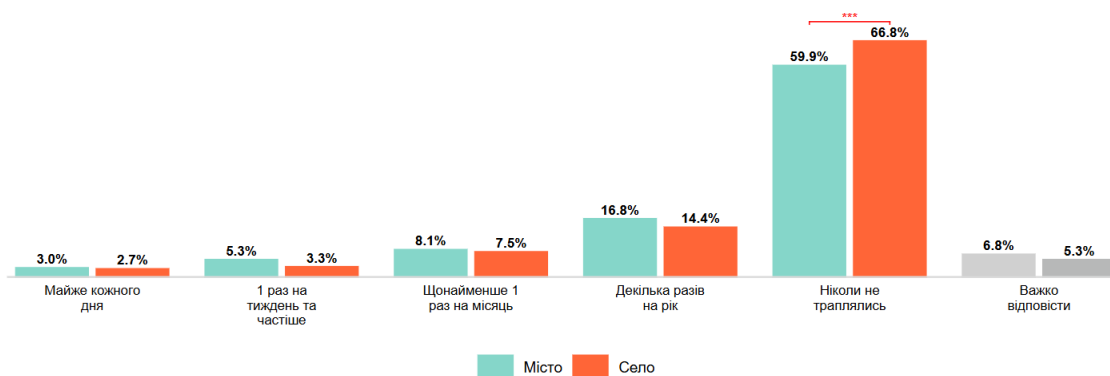
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти 10–13 років найрідше стикалися з контентом про наркотики: саме вони найчастіше відповідали, що ніколи його не бачили (73,9%). Натомість діти 6–9 років і 14–17 років частіше стикаються з подібним контентом.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Частота натрапляння школярів на контент про наркотики в Інтернеті за типом місцевості\*

N = 5602

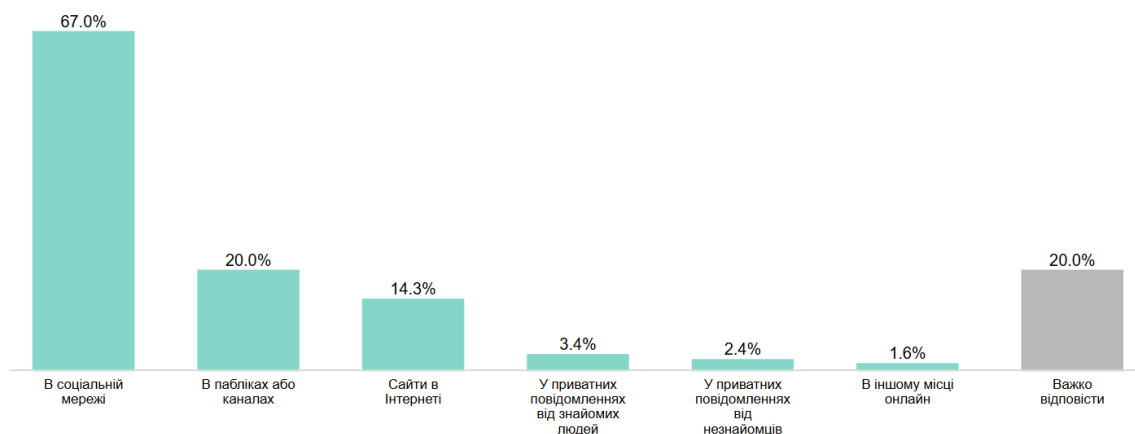


\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти з сільської місцевості частіше зазначали, що ніколи не бачили контент про наркотики (66,8%), ніж діти з міст (59,9%). Це означає, що серед міських дітей контакт із таким контентом трапляється дещо частіше.

### Місця, де школярі бачили контент про наркотики

N = 1693



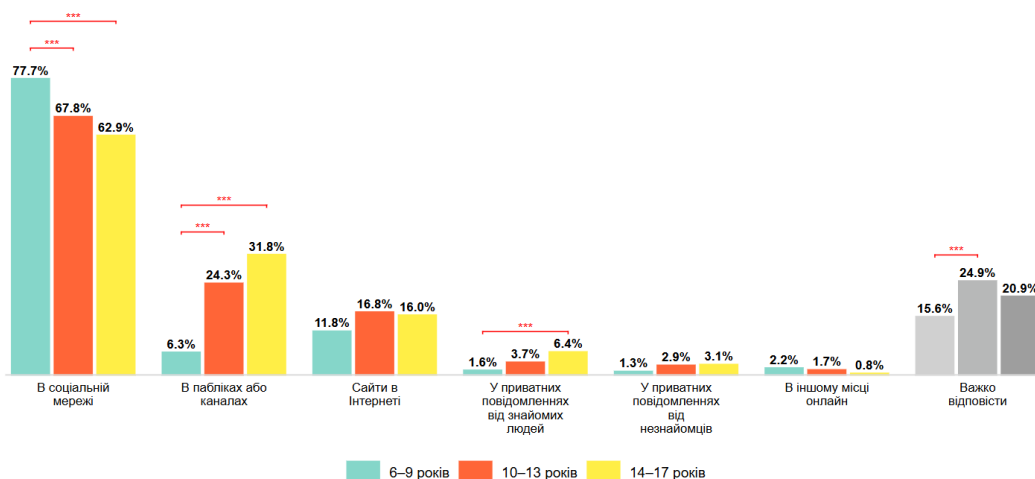
Більше половини (67,0%) школярів, що натрапляли на контент про наркотики за останній рік, бачили його у соціальних мережах. Публіки або канали та сайти в Інтернеті мають помітно нижчі показники – 20,0% і 14,3%.

Приватні повідомлення згадуються рідко: від знайомих – 3,4%, від незнайомих – 2,4%. Отже, основний контакт із таким контентом пов'язаний не з особистим листуванням.

Водночас 20,0% дітей обрали “Важко відповісти”. Це доволі висока частка, яка може означати, що діти не завжди чітко розуміють або пам'ятають, де саме побачили такий контент, особливо якщо він з'являвся випадково та рідко у їхньому цифровому досвіді.

### Місця, де школярі бачили контент про наркотики за віком\*

N = 1693



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти 6–9 років частіше бачили контент про наркотики в соціальних мережах (77,7%), ніж діти 10–13 років (57,8%) і 14–17 років (62,9%). Натомість старші діти частіше натрапляли на такий контент у публіках або каналах: 24,1% серед дітей 10–13 років і 31,8% серед дітей 14–17 років проти 6,3% серед дітей 6–9 років. Також діти 14–17 років частіше бачили його у приватних повідомленнях від знайомих дітей (5,4%) порівняно з дітьми 6–9 років (1,5%).

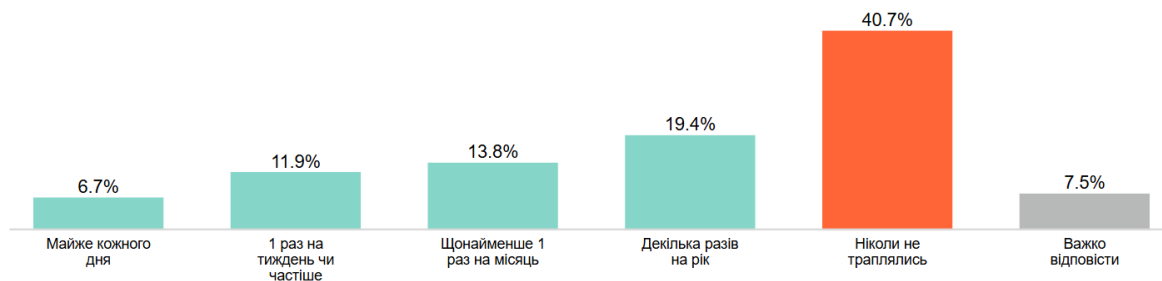
Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Контент про способи бути дуже худими

Понад половина (51,8%) школярів 10–17 років натрапляли на контент про способи бути дуже худими в Інтернеті хоча б декілька разів за останній рік<sup>12</sup>.

### Частота натрапляння школярів 10–17 років на контент про способи бути дуже худими в Інтернеті

N = 4195

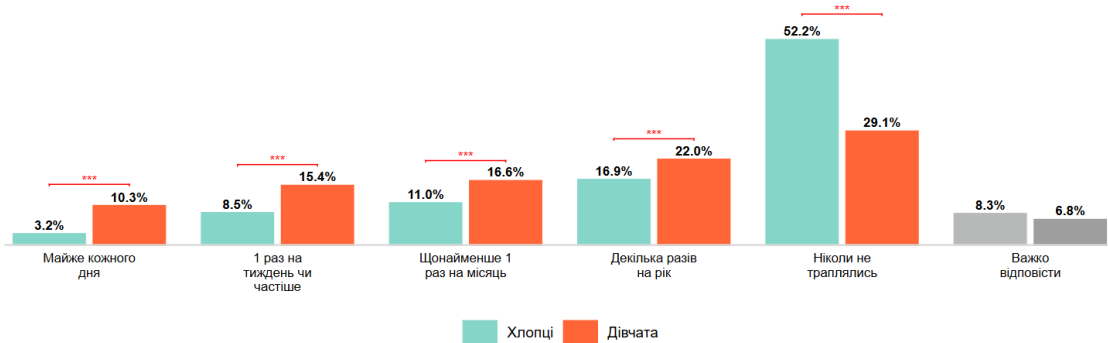


19,4% бачили його декілька разів на рік, а 13,8% – щонайменше раз на місяць. Майже щодня або щотижня контент про способи бути дуже худим бачили 18,6%. Водночас 40,7% школярів 10–17 років зазначили, що ніколи не натрапляли на такий контент.

<sup>12</sup> Питання про контент про способи бути дуже худими було задано лише школярам від 10 до 17 років.

## Частота натрапляння школярів 10–17 років на контент про способи бути дуже худими в Інтернеті за статтю\*

N = 4195



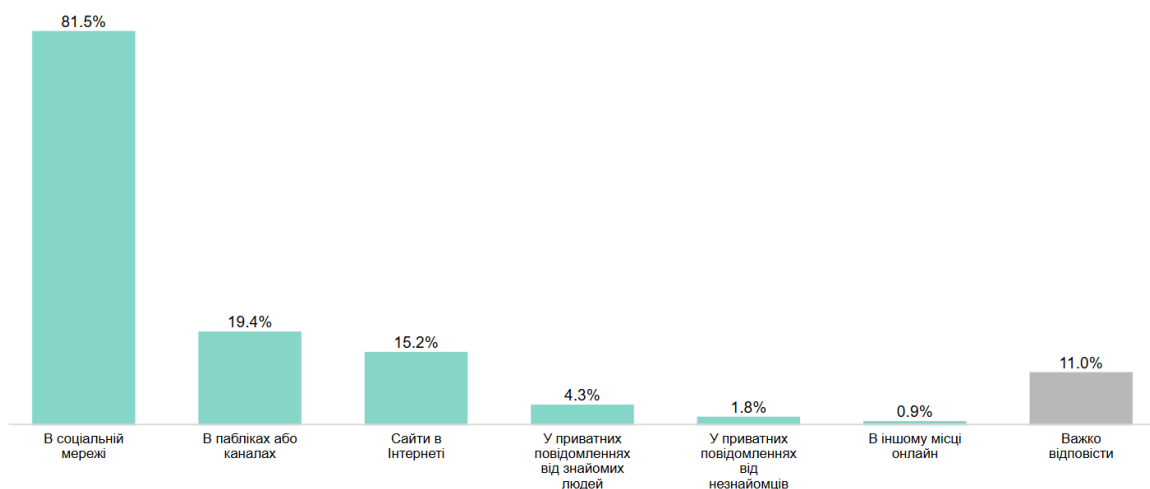
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Дівчата частіше натрапляють на контент про способи бути дуже худими: майже щодня – 10,3% проти 3,2% серед хлопців, щотижня – 15,4% проти 8,6% хлопців, щонайменше раз на місяць – 16,6% проти 11,0%, декілька разів на рік – 22,0% проти 16,9%. Натомість хлопці частіше зазначали, що ніколи не стикалися з таким контентом — 52,2% проти 29,1% серед дівчат. Ці дані свідчать, що дівчата частіше мають досвід взаємодії з таким контентом, що може підвищувати їхню вразливість до пов'язаних із ним ризиків.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

## Місця, де школярі 10–17 років бачили контент про способи бути дуже худими

N = 2103

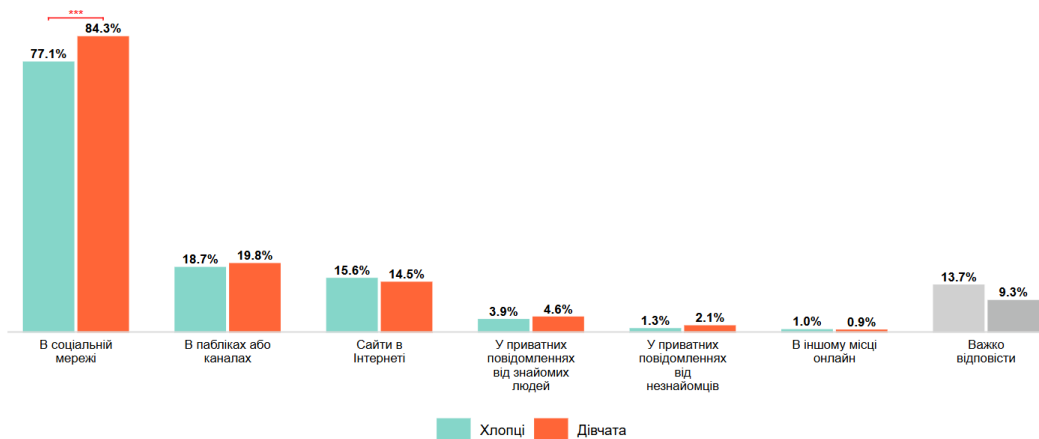


Основним місцем контакту з контентом про способи бути дуже худими є соціальні мережі – 81,5%. Пабліки або канали та сайти в Інтернеті мають значно нижчі показники – 19,4% і 15,2% відповідно. У приватних повідомленнях на такий контент

натрапляють рідко: від знайомих людей такий контент отримували 4,3%, від незнайомців — 1,8%. Отже, ризик більше пов'язаний з відкритими платформами, ніж з особистим листуванням.

### Місця, де школярі 10–17 років бачили контент про способи бути дуже худими за статтю\*

N = 2103



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Дівчата частіше бачили в соціальних мережах контент про способи бути дуже худими (84,3%), ніж хлопці (77,1%).

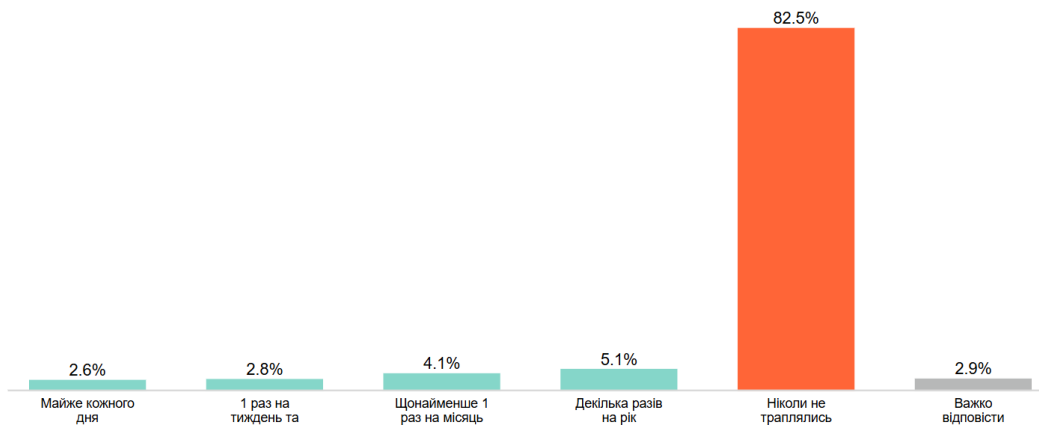
Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

## Порнографічний контент

За словами батьків, приблизно кожна сьома (14,6%) дитина дошкільного віку хоча б декілька разів за останній рік натрапляла на порнографічний контент в Інтернеті. Це 119 дітей серед опитаних.

### Частота натрапляння дошкільнят на порнографічний контент в Інтернеті

N = 817



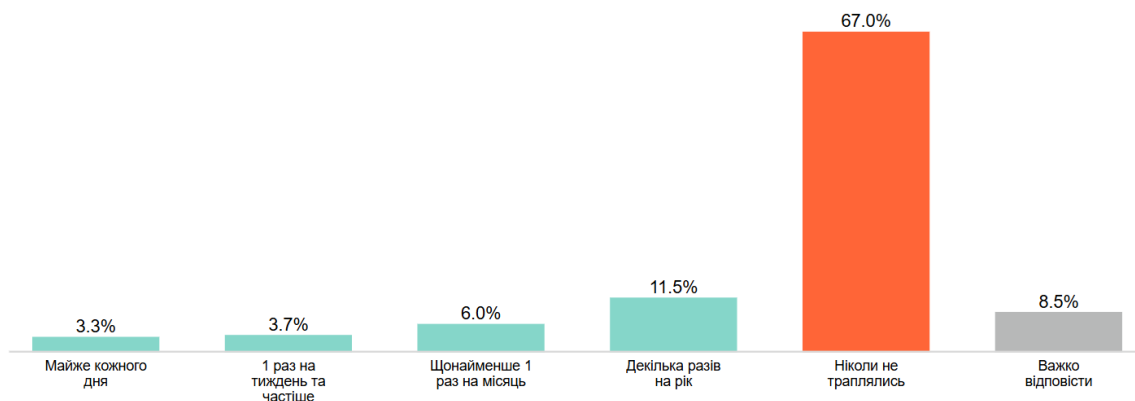
Однак контакт дошкільнят із порнографічним контентом не є масовим: за словами батьків, 82,5% дошкільнят ніколи не стикалися з ним в Інтернеті за останній рік.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

Майже кожна четверта (24,5%) дитина шкільного віку натрапляла на порнографічний контент в Інтернеті протягом останнього року.

### Частота натрапляння школярів на порнографічний контент в Інтернеті

N = 5451



Дві третини (67%) школярів не натрапляли на порнографічний контент за останній рік. Порівнюючи із даними попереднього дослідження<sup>13</sup>, для підлітків 10-17 років<sup>14</sup> частота тих, хто не натрапляв на порнографічний контент жодного разу за останній рік залишилась такою ж – 65,4%<sup>15</sup> дітей 10-17 років не натрапляли на порнографічний контент у 2024-му році, 65,9% дітей цього ж віку не бачили такий контент у 2026-му році.

Найчастіше контакт має епізодичний характер: 11,5% бачили такий контент кілька разів на рік. Однак 13,0% стикалися з ним щонайменше раз на місяць або частіше, тобто для частини дітей це не разовий випадок, а повторюваний онлайн-досвід.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів на порнографічний контент в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>16</sup>

<sup>13</sup> [https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96\\_/view](https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96_/view)

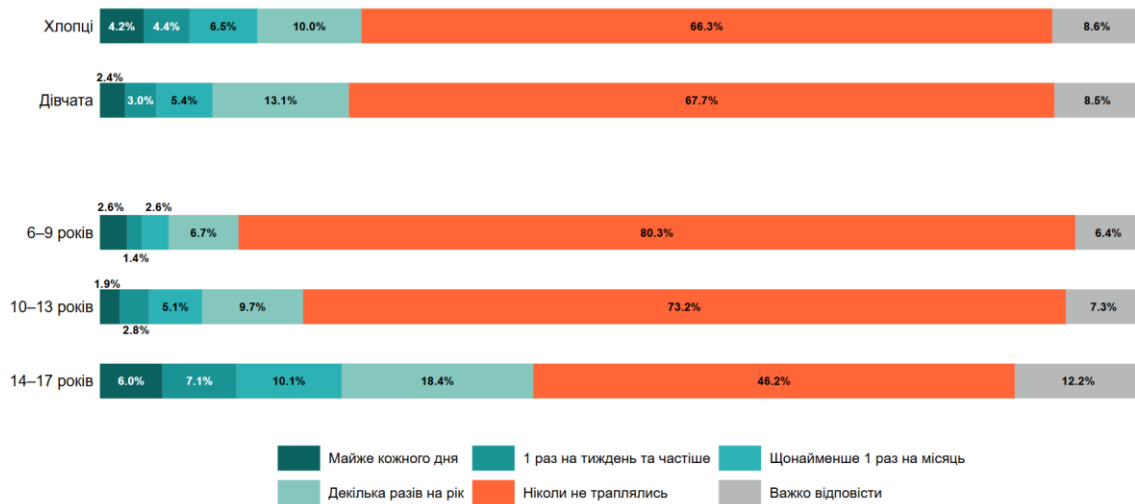
<sup>14</sup> В минулому дослідженні опитували лише дітей віком від 10 до 17 років.

<sup>15</sup> В минулому дослідженні дітям було задано два питання про натрапляння на порнографічний контент – порнографічний контент зі знайомими людьми та із незнайомцями. Для порівняння із результатами цього дослідження було враховане середнє значення з обох питань

<sup>16</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

## Частота натрапляння школярів на порнографічний контент за статтю та віком

N = 5451



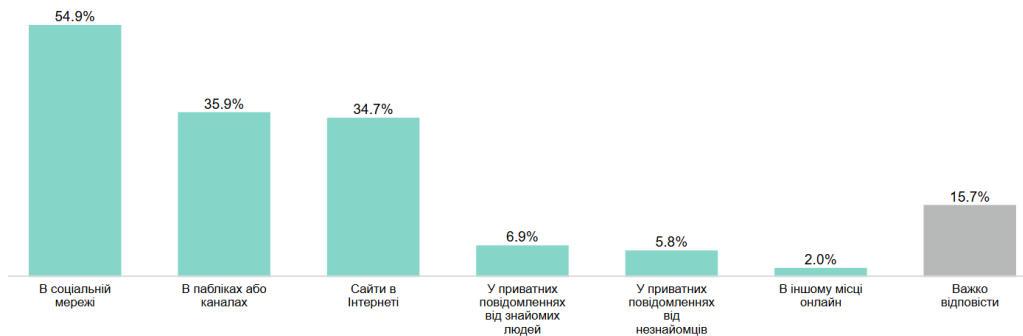
За статтю значуща відмінність виявлена лише у щоденному контакті: хлопці частіше бачили інтимні фото чи відео сексуального характеру, ніж дівчата (4,2% проти 2,4%).

За віком відмінності більш виражені: приблизно кожна 4-5 дитина 14-17 років бачила порнографічний контент принаймні раз на місяць (щодня (6,0%), щотижня (7,1%), щонайменше раз на місяць (10,1%)). Помітною є і частка дітей 14-17 років, які бачили такий контент декілька разів на рік (18,4%).

Водночас відповідь про відсутність такого досвіду з віком зменшується: 80,3% серед дітей 6-9 років, 73,2% серед дітей 10-13 років і 46,2% серед дітей 14-17 років.

## Місця, де школярі бачили порнографічний контент

N = 1267



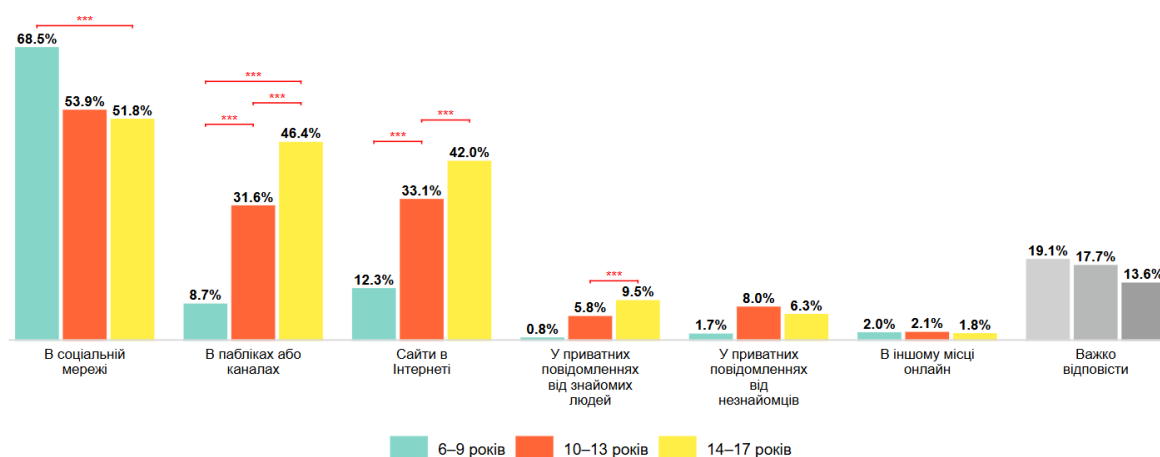
Більше половини (54,9%) школярів, що натрапляли на порнографічний контент за останній рік, зазначили, що бачили його у соціальних мережах. Пабліки або канали та сайти в Інтернеті мають майже однаково помітні показники — 35,9% і 34,7%. Тобто порнографічний контент потрапляє до дітей й через окремі онлайн-сторінки, групи або канали.

Приватні повідомлення є значно менш поширеним джерелом: від знайомих людей – 6,9%, від незнайомих – 5,8%. Це означає, що головний ризик пов'язаний не з особистим листуванням.

15,7% дітей обрали “Важко відповісти”, що може свідчити про випадковий або нечітко усвідомлений контакт із таким контентом, коли дитині складно назвати конкретне місце, де вона його побачила.

### Місця, де школярі бачили порнографічний контент за віком\*

N = 1267



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти 6–9 років частіше бачили порнографічний контент у соціальних мережах (68,5%), тоді як старші діти частіше натрапляли на нього в публіках або каналах: 31,6% серед дітей 10–13 років і 46,4% серед дітей 14–17 років.

Також діти 10–17 років частіше бачили такий контент на сайтах в Інтернеті в порівнянні з молодшими дітьми, а діти 14–17 років - у приватних повідомленнях від знайомих людей.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Неправдива інформація в Інтернеті

Найчастіше серед усіх варіацій неправдивого контенту школярі бачать контент, позначений, як створений ШІ. За останній рік, майже половина (46,1%) школярів бачили такий контент майже щодня, а 85,6% – хоча б декілька разів на рік.

## Частота натрапляння школярами на неправдиву інформацію в Інтернеті

Частота натрапляння Ситуації	Майже кожного дня	1 раз на тиждень та частіше	Щонайменше 1 раз на місяць	Декілька разів на рік	Ніколи не тра- пля- лись	Важко відпові- сти
Діти бачили фото, відео чи інформацію, позначені як «створено ШІ» (N = 5645)	46,1%	22,0%	10,7%	6,8%	8,6%	5,9%
Діти бачили неправдиві новини (N = 5623)	15,1%	16,6%	17,3%	14,1%	18,6%	18,2%
Діти бачили неправдиву рекламу (N = 5629)	22,3%	19,5%	17,2%	12,5%	16,5%	12,0%
Діти бачили ШІ-контент, який видавали за справжній (N = 4217; питання ставилося школярам 10–17 років)	26,5%	23,7%	16,3%	8,6%	15,5%	9,4%
Діти бачили фото чи відео, змінені за допомогою програм (N = 4209; питання ставилося школярам 10–17 років)	25,6%	23,4%	17,8%	11,1%	10,2%	11,9%
Діти бачили неправдиву інформацію про війну (N = 4196; питання ставилося школярам 10–17 років)	10,6%	15,7%	19,5%	16,8%	24,2%	13,1%
Діти бачили фейкові сторінки відомих людей чи компаній (N = 4204; питання ставилося школярам 10–17 років)	10,4%	14,0%	16,2%	16,4%	28,7%	14,3%

Також дуже поширеним є візуально змінений або згенерований контент, що видають за справжній: кожна четверта дитина 10-17 років натрапляла на фото чи відео, змінені за допомогою програм, і на ШІ-контент, який видавали за справжній, майже щодня (25,6% і 26,5% відповідно) за останній рік. Тобто діти регулярно сти-каються не просто з ШІ-контентом, а й з контентом, де межа між справжнім і штуч-ним може бути нечіткою.

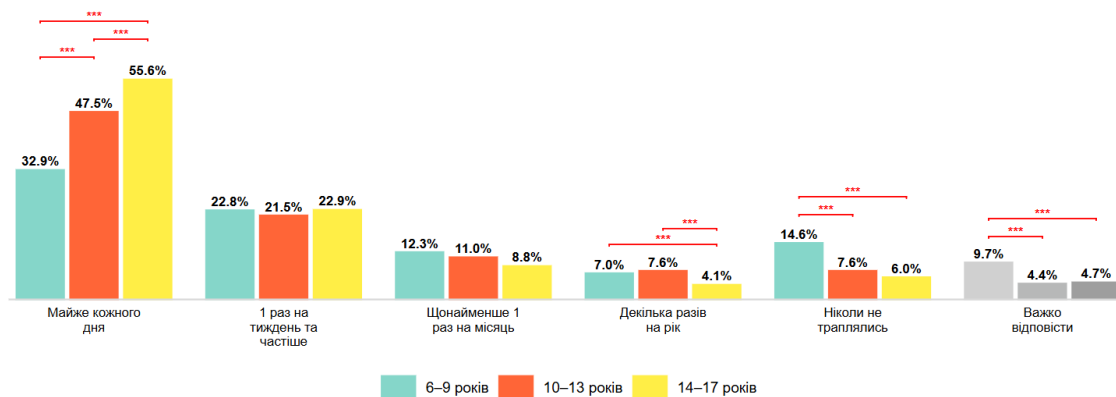
Неправдива реклама трапляється частіше, ніж неправдиві новини: 71,5% ді-тей бачили неправдиву рекламу декілька разів за останній рік чи частіше, тоді як неправдиві новини – 63,1%.

Контент, пов'язаний із дезінформацією про війну та фейковими сторінками, має нижчі, але все одно суттєві показники: хоча б декілька разів на рік неправдиву інформацію про війну бачили 62,6%, а фейкові сторінки відомих людей чи компаній – 57,0%.

Значна кількість відповідей “Важко відповісти” щодо неправдивих новин, фейкових сторінок і неправдивої інформації про війну можуть свідчити, що дітям не завжди легко розпізнати або пригадати такі типи контенту як саме неправдиві.

### Частота натрапляння школярів на контент із позначкою «створено ШІ» в Інтернеті за віком\*

N = 5645



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності найпомітніші у щоденному контакті з контентом, позначеним як створений ШІ. Його частка зростає від 32,9% серед дітей 6–9 років до 47,5% серед дітей 10–13 років і 55,0% серед дітей 14–17 років. Натомість молодші діти частіше зазначали, що ніколи не бачили такого контенту (14,5%) або їм важко відповісти (9,7%), що може свідчити про меншу впізнаваність ШІ-контенту в цій групі.

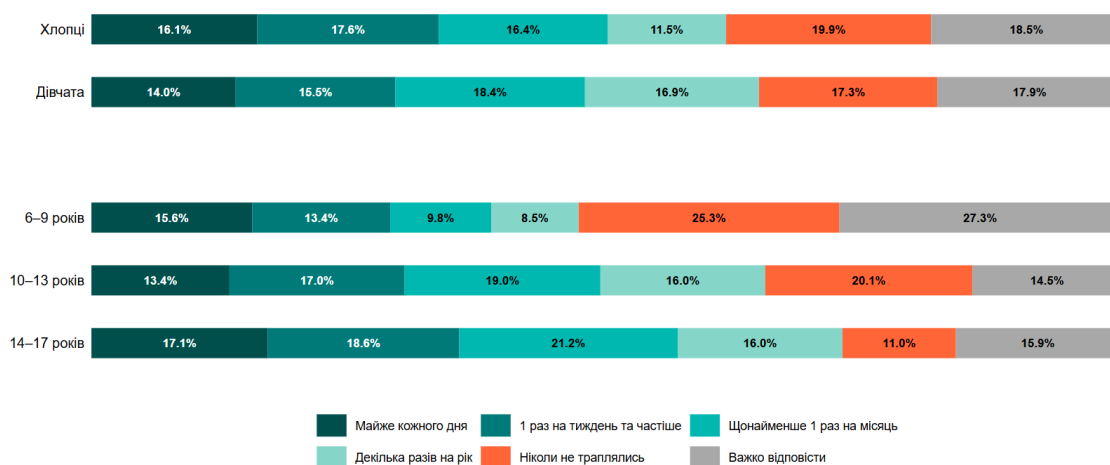
Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів на неправдиві новини в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>17</sup>

#### Частота натрапляння школярів на неправдиві новини в Інтернеті за статтю та віком

статтю та віком

N = 5623



За статтю значуща відмінність виявлена лише для періодичного контакту: дівчата частіше бачили неправдиві новини декілька разів на рік (16,9%), ніж хлопці (11,5%).

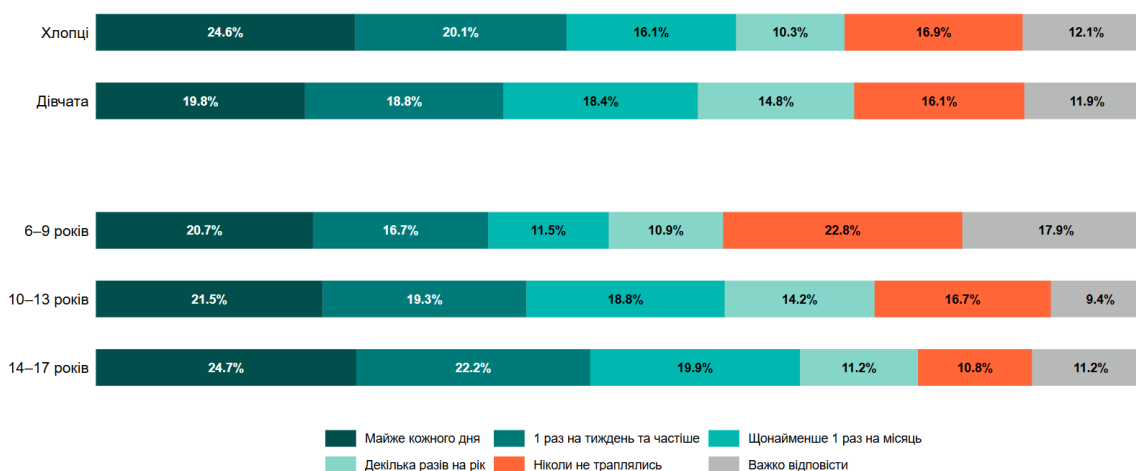
За віком помітно, що старші діти частіше стикаються з неправдивими новинами: діти 14–17 років частіше бачили їх щотижня (18,6%), щонайменше раз на місяць (21,2%) і декілька разів на рік (16,0%) порівняно з дітьми 6–9 років. Водночас відсутність такого досвіду з віком зменшується: 25,3% серед дітей 6–9 років, 20,1% серед дітей 10–13 років і 11,0% серед дітей 14–17 років.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів на неправдиву рекламу в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>18</sup>

#### Частота натрапляння школярів на неправдиву рекламу в Інтернеті за статтю та віком

статтю та віком

N = 5629



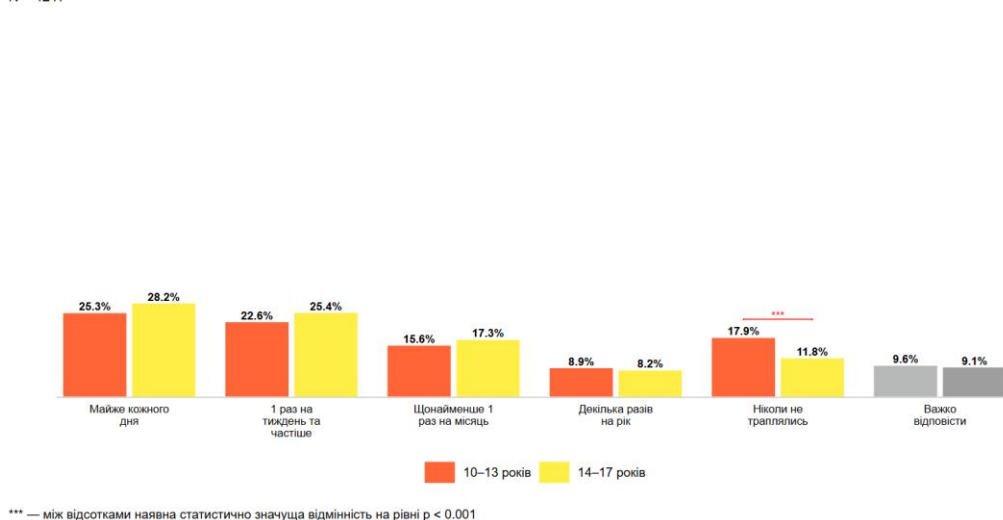
<sup>17</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>18</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

За статтю значущі відмінності мінімальні: хлопці частіше бачили неправдиву рекламу майже щодня (24,6% проти 19,8%), а дівчата декілька разів на рік (14,8% проти 10,3%).

За віком видно, що старші діти частіше стикаються з неправдивою рекламою: діти 14–17 років частіше бачили її щотижня (22,2%) і щонайменше раз на місяць (19,9%), тоді як відсоток відповідей « Ніколи не траплялись » з віком зменшується: від 22,8% серед дітей 6–9 років до 10,8% серед дітей 14–17 років.

**Частота натрапляння школярів 10–17 років на ШІ-контент, який видавали за справжній, в Інтернеті за віком\***  
N = 4217

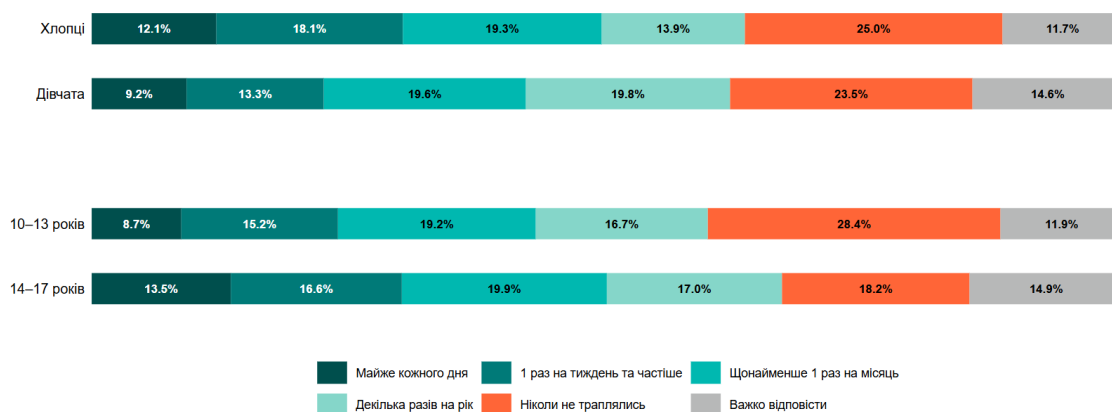


Діти 10–13 років частіше зазначали, що ніколи не стикалися з ШІ-контентом, який видавали за справжній (17,9%), ніж діти 14–17 років (11,8%). Це свідчить, що старші діти частіше мають досвід контакту з таким контентом.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів 10-17 років на неправдиву інформацію в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>19</sup>

**Частота натрапляння школярів 10–17 років на неправдиву інформацію про війну в Інтернеті за статтю та віком**  
N = 4196



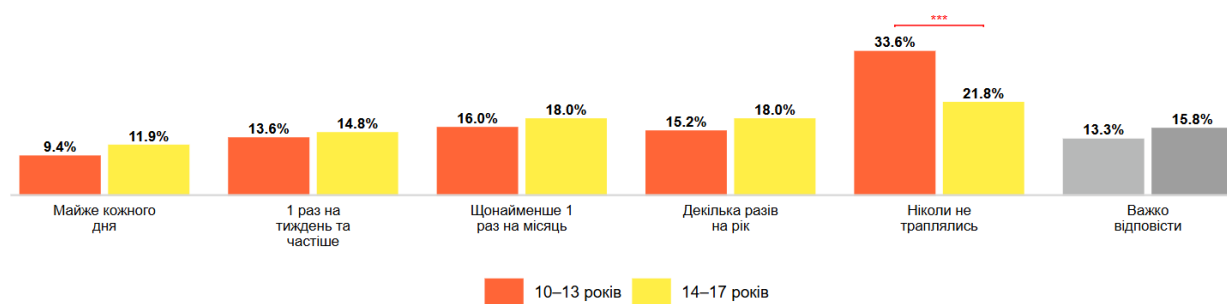
<sup>19</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

За статтю значущі відмінності виявлено у частоті контакту з неправдивою інформацією про війну: хлопці частіше бачили її щотижня (18,1% проти 13,3% серед дівчат), а дівчата декілька разів на рік (19,8% проти 13,9% серед хлопців).

За віком діти 14–17 років частіше стикалися з таким контентом майже щодня (13,5% проти 8,7% серед дітей 10–13 років), тоді як діти 10–13 років частіше зазначали, що ніколи його не бачили (28,4% проти 18,2%).

### Частота натрапляння школярів 10–17 років на фейкові сторінки відомих людей чи компаній в Інтернеті за віком\*

N = 4204



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Діти 10–13 років частіше зазначали, що ніколи не бачили фейкових сторінок відомих людей чи компаній (33,6%), ніж діти 14–17 років (21,8%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

Статистично значущих відмінностей за статтю та віком у частоті натрапляння дітьми на фото чи відео, які були змінені за допомогою програм, не виявлено.

Для всіх видів неправдивого контенту основним місцем контакту є соціальні мережі: показники коливаються від 73,4% до 90,3%. Це узгоджується з тим, що переважну більшість часу онлайн діти проводять саме у соціальних мережах.

## Місця, де школярі бачили неправдиву інформацію в Інтернеті

Місце	Місця, де школярі бачили неправдиву інформацію в Інтернеті						
Тип контенту	В соціальній мережі	В публіках або каналах	Сайти в Інтернеті	У приватних повідомленнях від знайомих людей	У приватних повідомленнях від незнайомих людей	В іншому місці онлайн	Важко відповісти
Контент, позначений як «створений штучним інтелектом» (N = 4753)	90,3%	18,7%	12,8%	6,1%	1,9%	0,8%	5,3%
Неправдиві новини (N = 3472)	77,6%	36,8%	19,4%	3,0%	2,5%	0,9%	9,8%
Неправдива реклама (N = 3939)	75,5%	22,9%	22,9%	2,3%	2,4%	2,3%	11,1%
ШІ-контент, який видавали за справжній (N = 3095; питання ставилося школярам 10-17 років)	84,9%	18,3%	10,1%	2,8%	1,8%	0,4%	10,4%
Фото чи відео, змінені за допомогою програм (N = 3208; питання ставилося школярам 10-17 років)	83,1%	25,1%	11,6%	4,0%	1,5%	0,5%	10,8%
Неправдива інформація про війну (N = 2558; питання ставилося школярам 10-17 років)	73,4%	40,1%	17,3%	2,3%	2,5%	0,7%	11,9%
Фейкові сторінки відомих людей чи компаній (N = 2332; питання ставилося школярам 10-17 років)	74,3%	26,3%	12,1%	2,5%	3,4%	0,1%	15,6%

Пабліки або канали грають помітну роль у поширенні неправдивих новин та неправдивої інформації про війну – 40,1% та 36,8% школярів відповідно стикаються з нею саме там.

Сайти в Інтернеті мають нижчі показники: найчастіше на них школярі натрапляють на неправдиву рекламу – 22,9%, неправдиві новини – 19,4% та неправдиву інформацію про війну – 17,3%. Це показує, що частина ризикованого контенту трапляється дітям і під час перегляду вебсторінок.

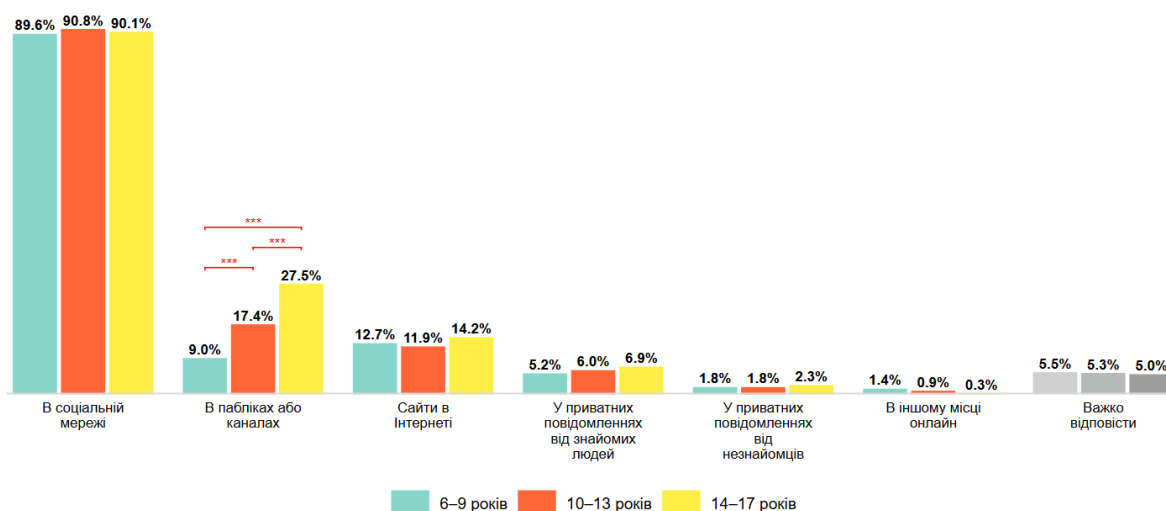
Найменше неправдивої інформації діти отримують у приватних повідомленнях: від знайомих людей показники не перевищують 6,1%, від незнайомих – 3,4%.

Відповідь «Важко відповісти» частіше з'являється для складніших для розпізнання типів контенту: фейкових сторінок – 15,6%, неправдивої інформації про

війну – 11,9%, змінених фото чи відео – 10,8%. Це може свідчити, що дітям не завжди легко визначити, де саме вони побачили такий контент або чи був він справжнім.

### Місця, де школярі бачили контент із позначкою «створено ШІ» за віком\*

N = 4753



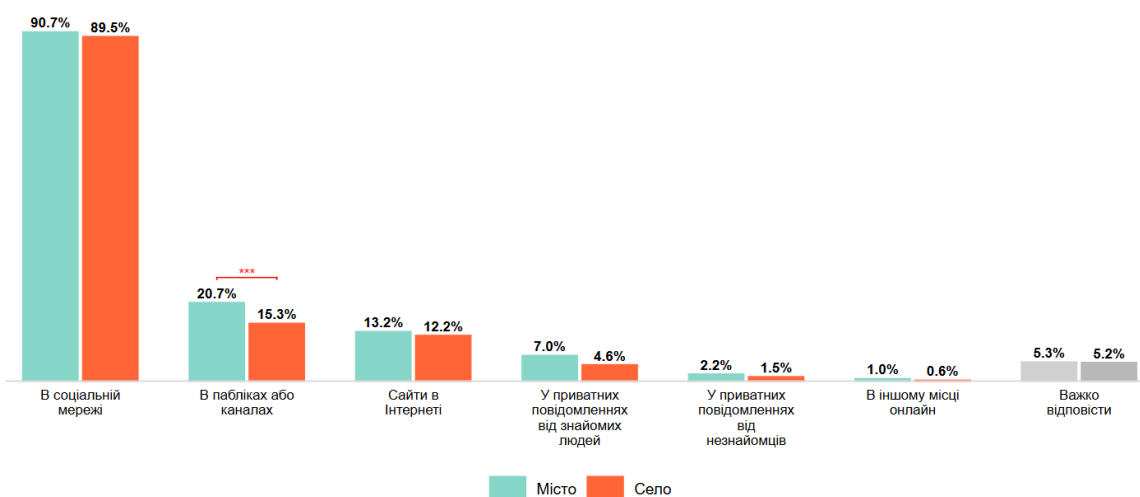
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

Частка дітей, які бачили в публіках або каналах контент, позначений як створений ШІ, зростає з віком: від 9,0% серед дітей 6–9 років до 17,4% серед дітей 10–13 років і 27,5% серед дітей 14–17 років.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Місця, де школярі бачили контент із позначкою «створено ШІ» за типом місцевості\*

N = 4753

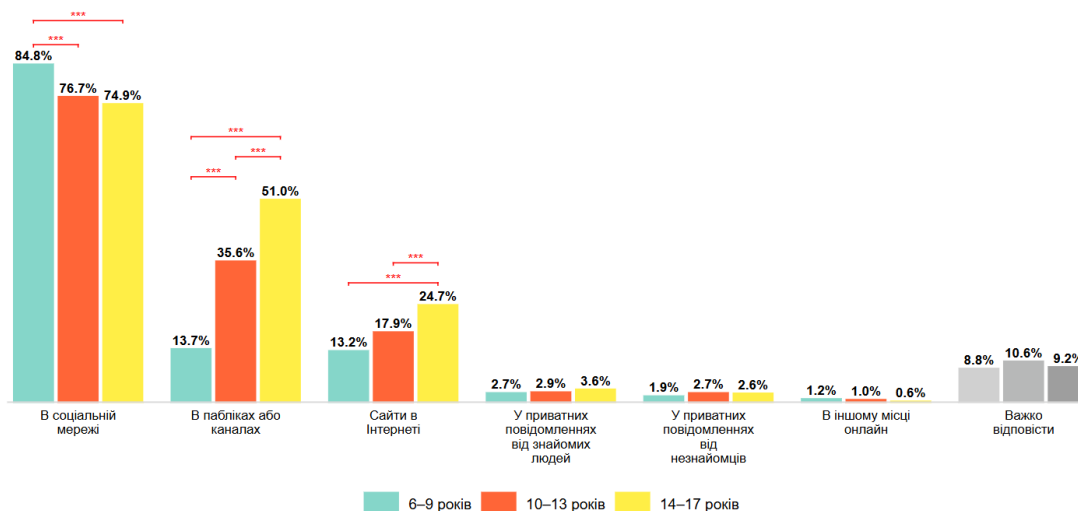


\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За типом місцевості статистично значущі відмінності виявлено лише для публік або каналів: діти з міст частіше бачили там контент, позначений як створений ШІ (20,7%), ніж діти з сільської місцевості (15,3%).

### Місця, де школярі бачили неправдиві новини за віком\*

N = 3472



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

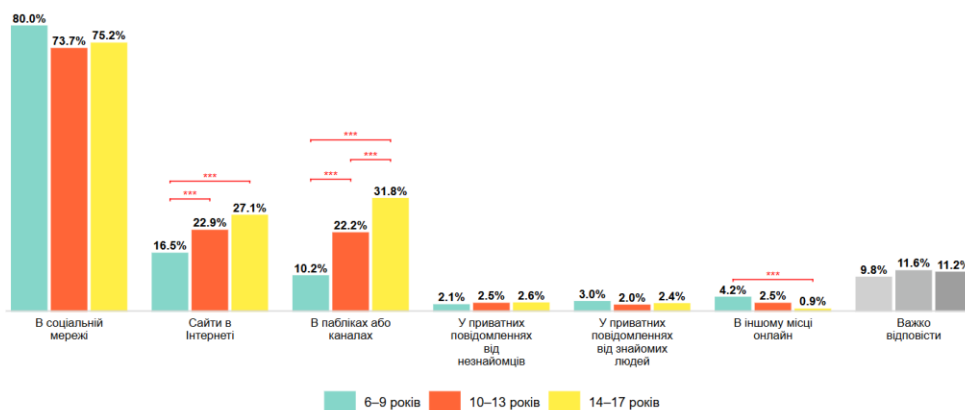
Діти 6–9 років частіше бачили неправдиві новини в соціальних мережах (84,8%), ніж старші діти (10-13 років – 76,7%, 14-17 років – 74,9%). Натомість із віком зростає частка тих, хто бачив їх у публіках або каналах: 13,7% серед дітей 6–9 років, 35,6% серед дітей 10–13 років і 51,0% серед дітей 14–17 років.

Також діти 14–17 років частіше за інші вікові групи бачили неправдиві новини на сайтах в Інтернеті (24,7%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Місця, де школярі бачили неправдиву рекламу за віком\*

N = 3939



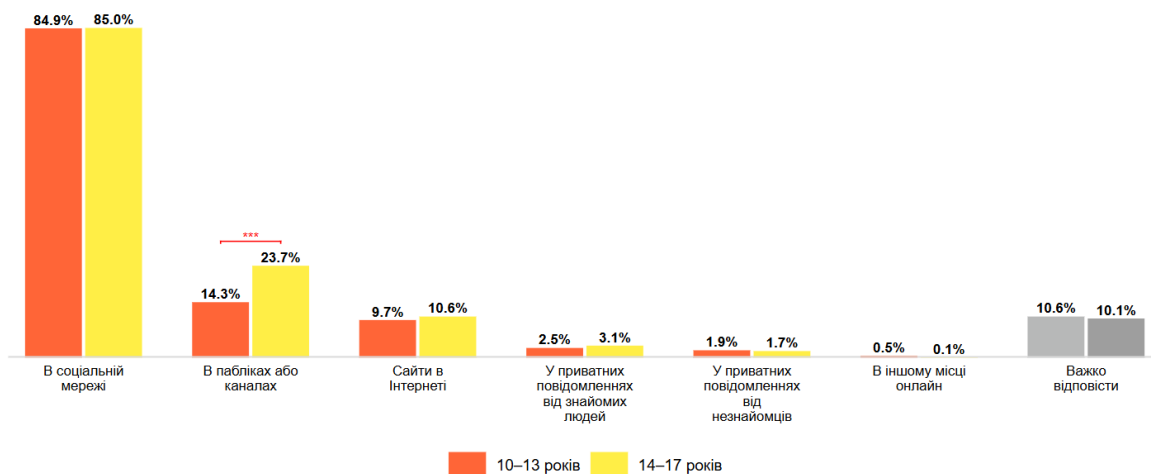
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено для сайтів в Інтернеті та публік або каналів: частка дітей, які бачили там неправдиву рекламу, зростає з віком. На сайтах – від 16,5% серед дітей 6–9 років до 27,1% серед дітей 14–17 років, у публіках або каналах – від 10,2% до 31,8%. Водночас у категорії «В іншому місці онлайн» частка, навпаки, вища серед дітей 6–9 років.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Місця, де школярі 10–17 років бачили ШІ-контент, який видавали за справжній, за віком\*

N = 3095



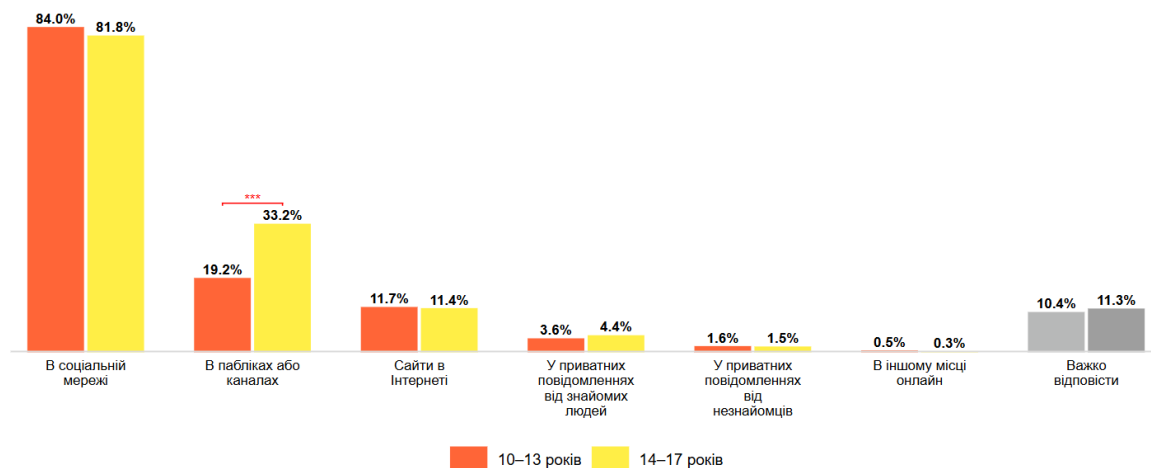
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено лише для публік або каналів: діти 14–17 років частіше бачили там ШІ-контент, який видавали за справжній (23,7%), ніж діти 10–13 років (14,3%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Місця, де школярі 10–17 років бачили фото чи відео, змінені за допомогою програм, за віком\*

N = 3208



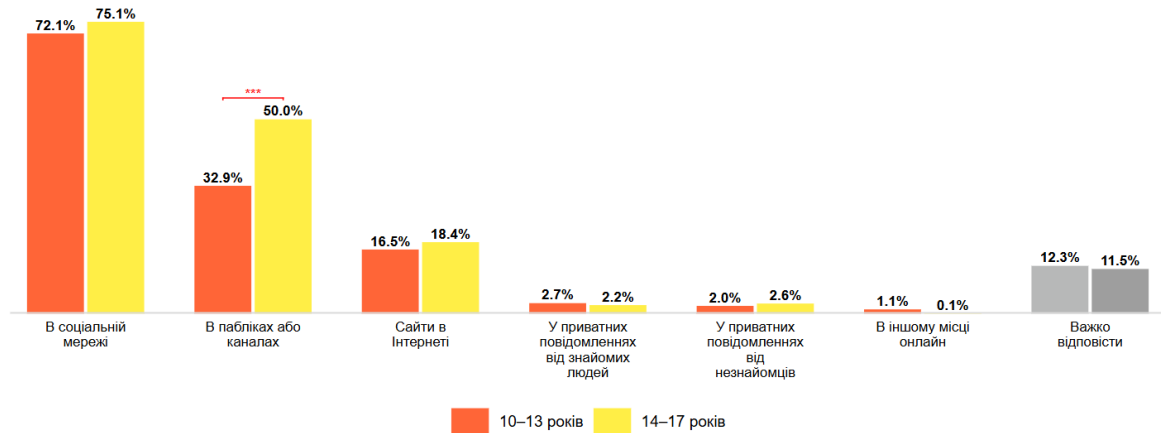
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено лише для публік або каналів: діти 14–17 років частіше бачили там фото чи відео, змінені за допомогою програм (33,2%), ніж діти 10–13 років (19,2%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Місця, де школярі 10–17 років бачили неправдиву інформацію про війну за віком\*

N = 2558



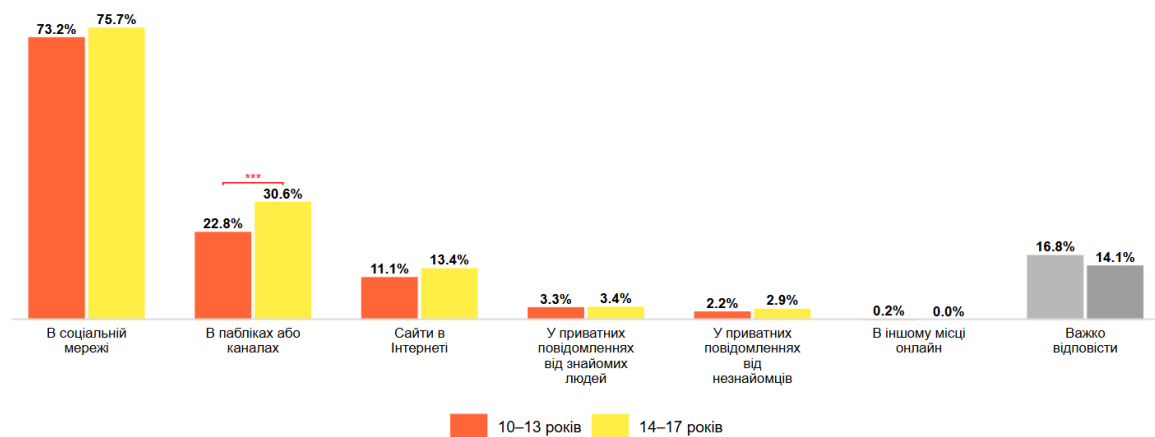
\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено лише для публік або каналів: діти 14–17 років частіше бачили там неправдиву інформацію про війну (50,0%), ніж діти 10–13 років (32,5%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Місця, де школярі 10–17 років бачили фейкові сторінки відомих людей чи компаній за віком\*

N = 2332



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено лише для публік або каналів: діти 14–17 років частіше бачили там фейкові сторінки відомих людей чи компаній (30,6%), ніж діти 10–13 років (22,8%).

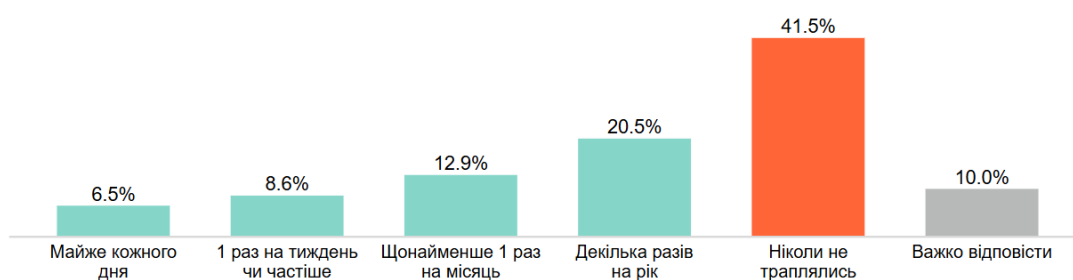
Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

## Контент, що містить мову ворожнечі

Майже кожна друга (48,5%) дитина 10-17 років контактувала з контентом, що містить мову ворожнечі хоча б декілька разів чи частіше за останній рік.

### Частота натрапляння школярів 10–17 років на образливий контент щодо певної групи людей в Інтернеті

N = 4165

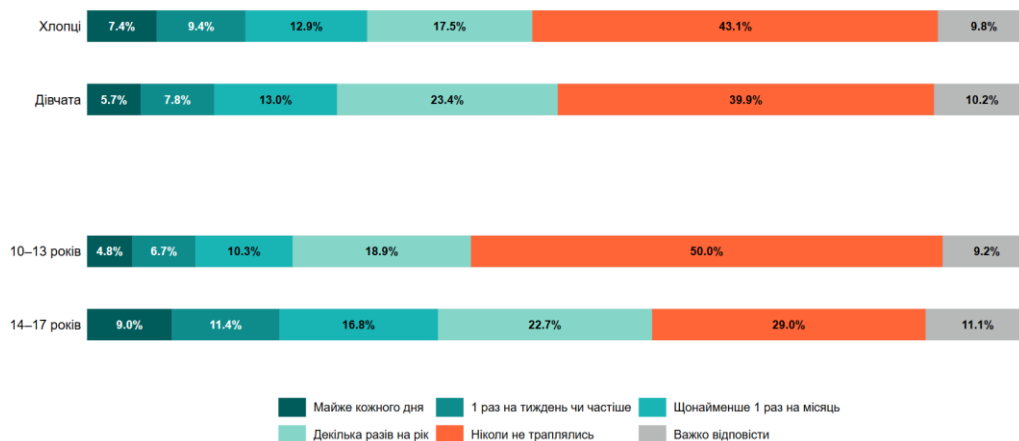


Найчастіше контакт має епізодичний характер: 20,5% бачили такий контент декілька разів на рік. Водночас 28,0% стикалися з ним щонайменше раз на місяць або частіше, тобто для частини дітей це повторювана ситуація. 41,5% дітей зазначили, що ніколи не бачили такого контенту.

На даному графіку відображений розподіл частоти натрапляння школярів 10-17 років на образливий контент щодо певної групи людей в Інтернеті у розрізі статі та вікових груп.<sup>20</sup>

### Частота натрапляння школярів 10–17 років на образливий контент щодо певної групи людей в Інтернеті за статтю та віком

N = 4165



<sup>20</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

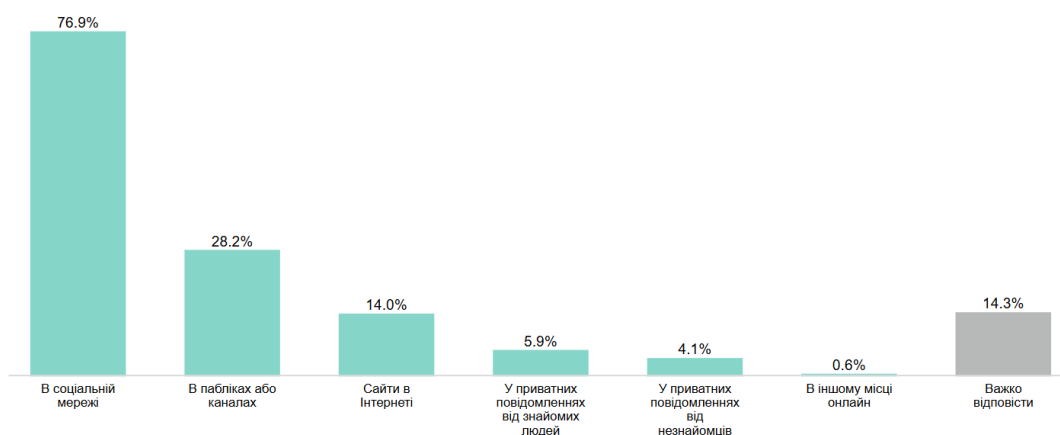
За статтю значуща відмінність виявлена лише для періодичного контакту: дівчата частіше бачили образливий контент щодо певної групи людей декілька разів на рік (23,4%), ніж хлопці (17,5%).

За віком діти 14–17 років частіше стикалися з таким контентом щодня, щотижня та щонайменше раз на місяць, тоді як діти 10–13 років частіше зазначали, що ніколи його не бачили (50,0% проти 29,0%).

Соціальні мережі є основним місцем контакту з контентом, що містить мову ворожнечі серед тих, хто хоча б інколи бачив його (76,9%).

### Місця, де школярі 10–17 років бачили образливий контент щодо певної групи людей

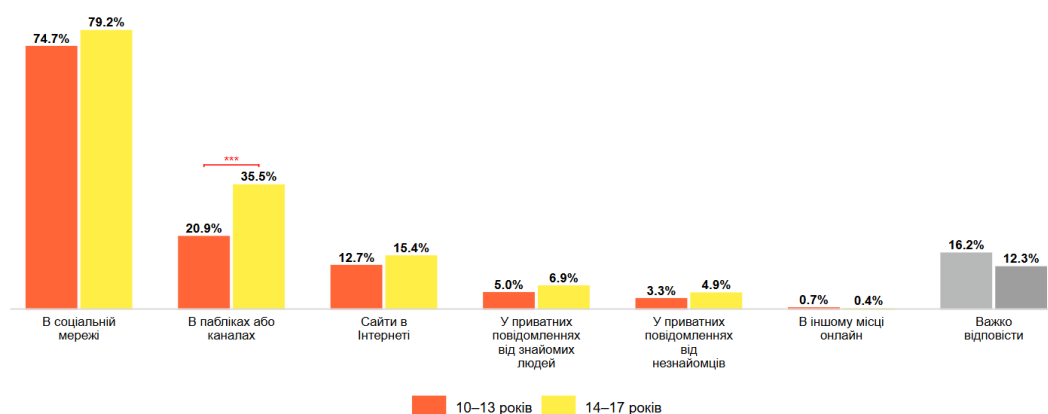
N = 1943



Пабліки або канали мають помітно нижчий, порівняно із соціальними мережами, проте досить високий показник – 28,2%. Сайти в Інтернеті згадувалися рідше – 14,0%, а приватні повідомлення ще рідше: від знайомих людей – 5,9%, від незнайомих – 4,1%. Отже, основний ризик пов'язаний не з особистим листуванням, а з відкритими онлайн-просторами.

### Місця, де школярі 10–17 років бачили образливий контент щодо певної групи людей за віком\*

N = 1943



\*\*\* — між відсотками наявна статистично значуща відмінність на рівні  $p < 0.001$

За віком статистично значущі відмінності виявлено лише для пабліків або каналів: діти 14–17 років частіше бачили там образливий контент щодо певної групи людей (35,5%), ніж діти 10–13 років (20,9%).

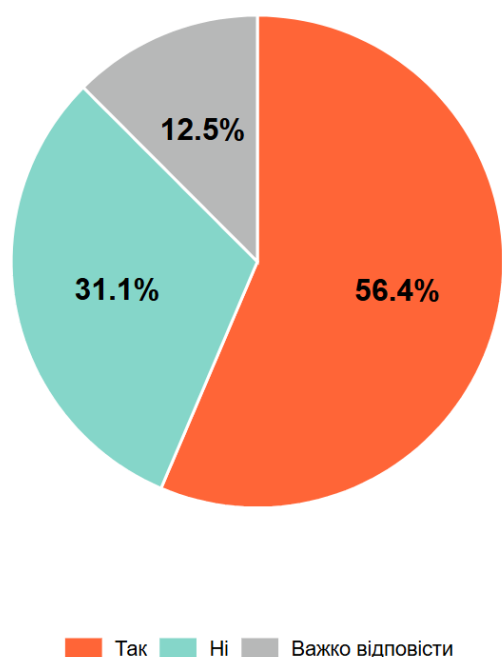
Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

### Надання дітьми неправдивої інформації про свій вік в Інтернеті

Більше половини (56,4%) школярів зазначили, що надавали неправдиву інформацію про свій вік хоча б в одному місці в Інтернеті. Трохи менше третини (31,1%) відповіли, що не робили цього.

#### Надання школярами неправдивої інформації про свій вік хоча б в одному місці в Інтернеті

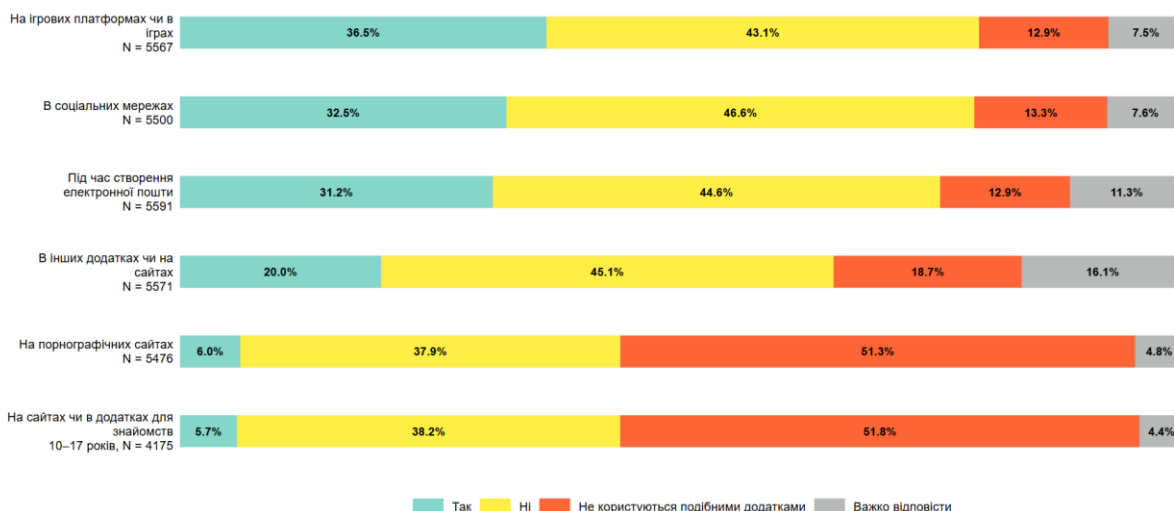
N = 5559



Практично третина школярів брешуть про свій справжній вік на ігрових платформах або в іграх (36,5%), у соціальних мережах (32,5%) та під час створення електронної пошти (31,2%). Це свідчить, що приховування віку найбільше пов'язане з платформами, які діти реально часто використовують, та мають потребу їх використовувати, не зважаючи на вікові обмеження.

## Місця, де школярі брешуть про свій справжній вік

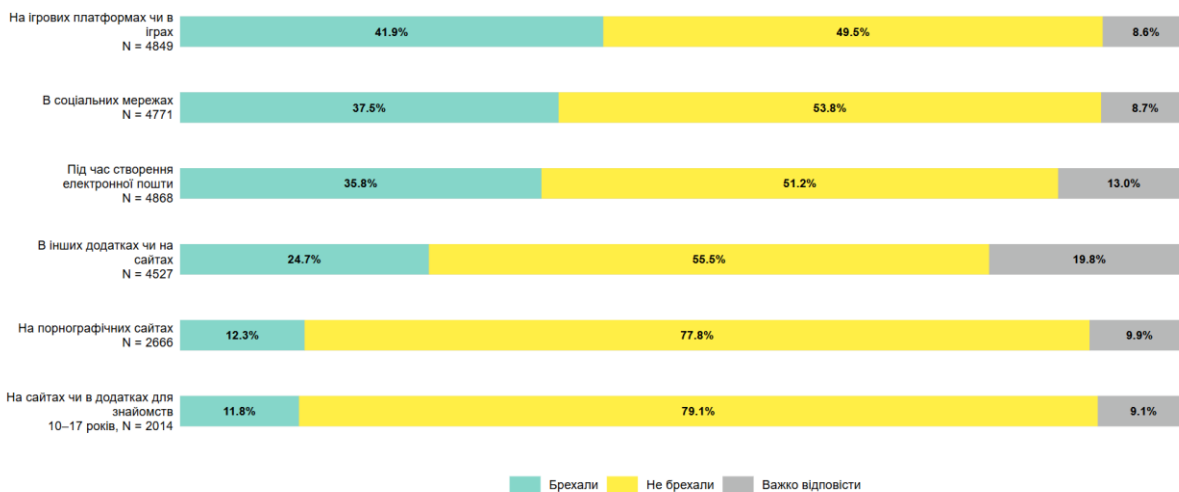
N зазначено біля кожного місця



Якщо враховувати лише школярів, які користуються відповідними додатками, у всіх випадках переважає відповідь “Не брехали”, але частка тих, хто вказував неправдивий вік, все одно залишається помітною.

## Брехня про справжній вік серед школярів, які користуються відповідними платформами

N зазначено біля кожного місця



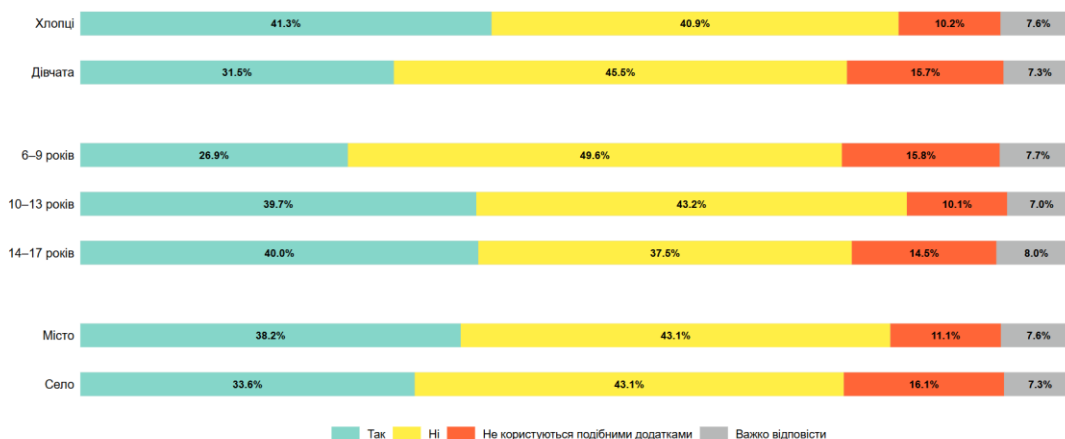
Найвищі показники спостерігаються на ігрових платформах або в іграх – 41,9%, у соціальних мережах – 37,5% та під час створення електронної пошти – 35,8%.

Натомість на порнографічних сайтах і сайтах чи додатках для знайомств частка таких відповідей набагато нижча – 12,3% та 11,8% відповідно. Імовірно, ці платформи є менш поширеними серед школярів.

На даному графіку відображений розподіл надання школярами неправдивої інформації про свій вік на ігрових платформах чи в іграх у розрізі статі, вікових груп та типу місцевості.<sup>21</sup>

**Брехня про справжній вік школярами на ігрових платформах чи в іграх за статтю, віком та типом місцевості**

N = 5567



Брехню про справжній вік на ігрових платформах або в іграх частіше зазначали хлопці, ніж дівчата: 41,3% проти 31,5%. Дівчата частіше відповідали, що не брехали про вік (45,5% проти 40,9%) або не користуються ігровими платформами (15,7% проти 10,2%).

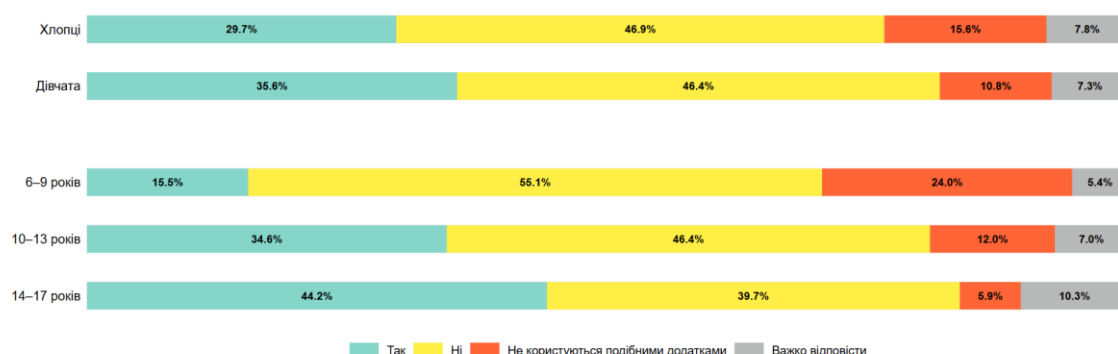
За віком частка тих, хто брехав про вік, нижча серед дітей 6–9 років (26,9%) і вища серед дітей 10–13 років (39,7%) та 14–17 років (40,0%). Водночас молодші діти частіше відповідали, що не брехали про вік: 49,6% серед дітей 6–9 років, 43,2% серед дітей 10–13 років і 37,5% серед дітей 14–17 років.

Діти з сільської місцевості частіше зазначали, що не користуються ігровими платформами (16,1%), ніж діти з міст (11,1%).

На даному графіку відображений розподіл надання школярами неправдивої інформації про свій вік у соціальних мережах у розрізі статі та вікових груп.<sup>22</sup>

**Брехня про справжній вік школярами у соціальних мережах за статтю та віком**

N = 5500



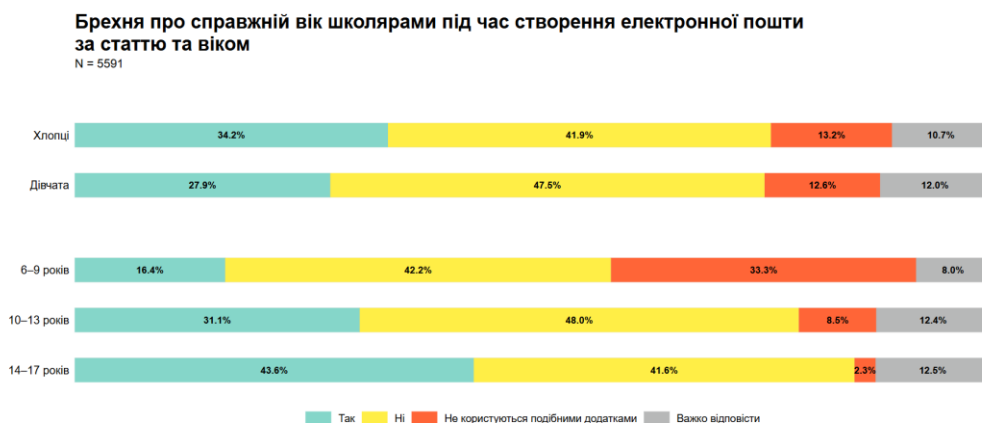
<sup>21</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>22</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

Дівчата частіше зазначали, що брехали про свій вік у соціальних мережах, ніж хлопці (35,6% проти 29,7%), тоді як хлопці частіше не користуються соціальними мережами (15,6% проти 10,8%).

За віком частка тих, хто брехав про вік, зростає: 15,5% серед дітей 6–9 років, 34,6% серед дітей 10–13 років і 44,2% серед дітей 14–17 років. Водночас молодші діти частіше відповідали, що не користуються такими платформами або не брехали про вік.

На даному графіку відображений розподіл надання школярами неправдивої інформації про свій вік під час створення електронної пошти у розрізі статі та вікових груп.<sup>23</sup>



Хлопці частіше зазначали, що брехали про справжній вік під час створення електронної пошти, ніж дівчата: 34,2% проти 27,9%. Натомість дівчата частіше відповідали, що не брехали про вік: 47,5% проти 41,9% серед хлопців.

За віком частка тих, хто брехав про вік, зростає: 16,4% серед дітей 6–9 років, 31,1% серед дітей 10–13 років і 43,6% серед дітей 14–17 років. Молодші діти частіше не користуються електронною поштою – 33,3%, тоді як серед дітей 14–17 років ця частка становить лише 2,3%.

На даному графіку відображений розподіл надання школярами неправдивої інформації про свій вік на порнографічних сайтах у розрізі статі та вікових груп.<sup>24</sup>



<sup>23</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

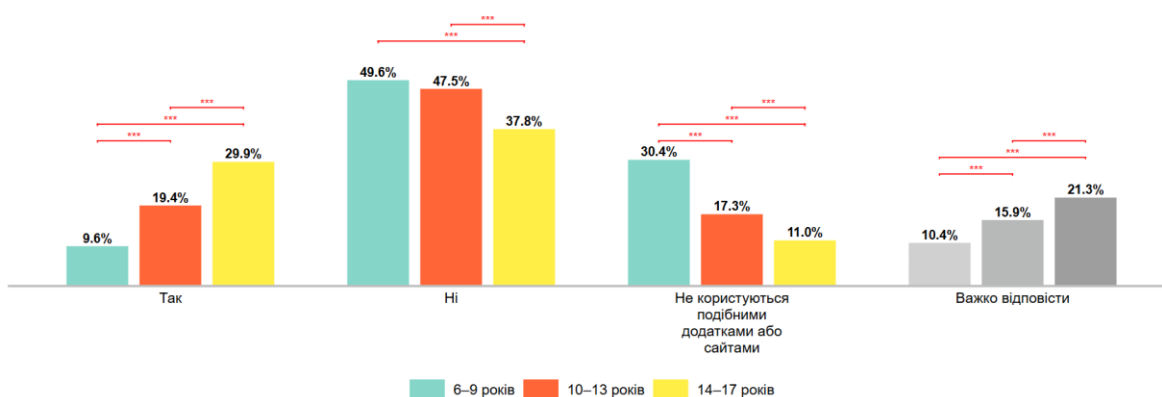
<sup>24</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

Хлопці частіше зазначали, що брехали про свій вік на порнографічних сайтах, ніж дівчата: 7,5% проти 4,5%. Натомість дівчата частіше відповідали, що не користуються порнографічними сайтами: 54,0% проти 48,8% серед хлопців.

Якщо говорити про відмінності серед різних вікових груп, брехня про вік найчастіше фіксується серед дітей 14–17 років (12,8%), порівняно з 6–9 роками (2,3%) і 10–13 роками (3,7%). Водночас частка тих, хто відповів «ні» з віком зменшується: 48,0% серед дітей 6–9 років, 38,8% серед 10–13 років і 27,5% серед 14–17 років.

### Брехня про справжній вік школярами в інших додатках чи на сайтах за віком\*

N = 5571



За віком частка дітей, які брехали про справжній вік в інших додатках чи на сайтах, зростає: 9,6% серед дітей 6–9 років, 19,4% серед дітей 10–13 років і 29,9% серед дітей 14–17 років. Натомість молодші діти частіше відповідали, що не користуються додатками або сайтами: 30,4% проти 17,3% і 11,0% серед старших груп. Також серед дітей 14–17 років вища частка відповідей «Важко відповісти» (21,3%).

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

У брехні на сайтах чи додатках для знайомств статистично значущих відмінностей за статтю та віком не виявлено.

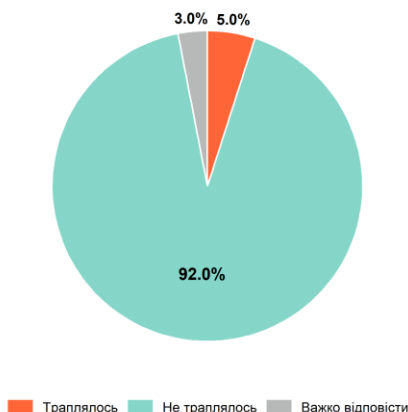
# Ризики пов'язані з контактами та діями

## Кібербулінг

У цьому підрозділі розглядається досвід кібербулінгу серед дітей: ситуації, коли вони стикалися з образливими діями онлайн, а також випадки, коли самі могли вчиняти такі дії щодо інших дітей.

### Кібербулінг серед дошкільнят за останній рік: використання або спроби використання ШІ-згенерованих фото чи відео дошкільнят проти них

N = 826



За словами батьків, 5,0% дітей до 6 років стикалися з ситуацією, коли хтось використовував або хотів використати фото чи відео з дитиною, створені ШІ, проти неї. У межах цього блоку це орієнтовно 42 дитини.

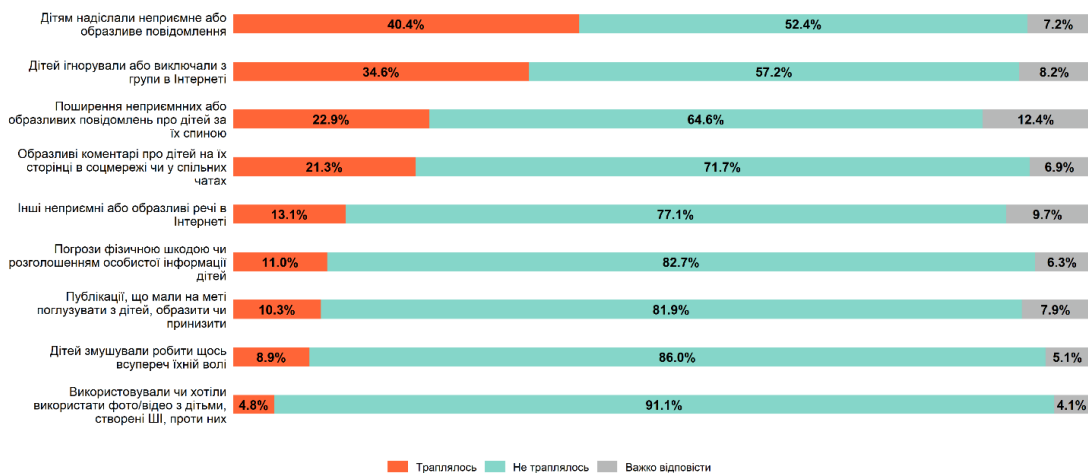
Переважає більшість батьків — 92,0% — зазначили, що така ситуація з дитиною не траплялася. Ще 3,0% не змогли відповісти.

За статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

Близько 53% опитаних дітей шкільного віку, стикалися з хоча б однією формою кібербулінгу протягом останнього року.

### Ситуації кібербулінгу у школярів за останній рік

N = 5 702



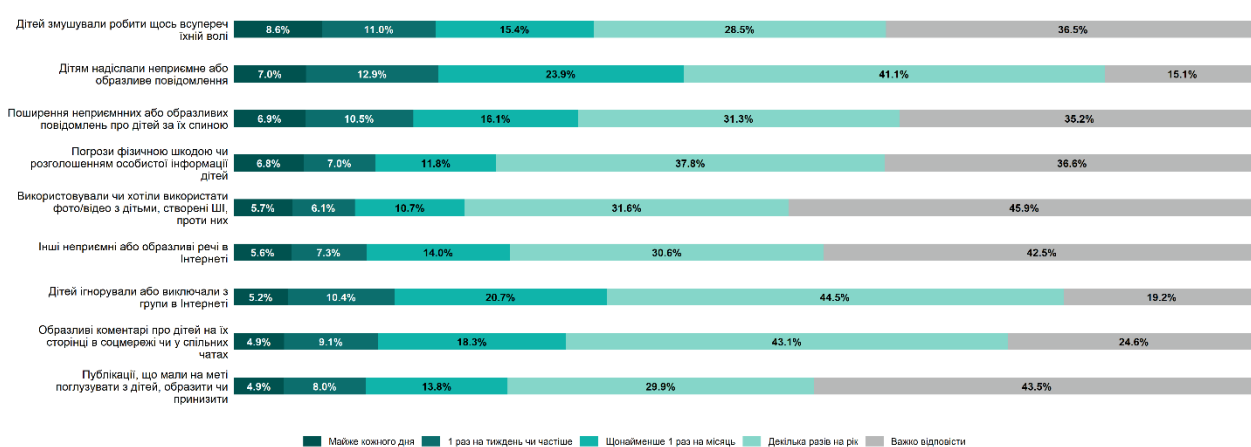
Найпоширенішою формою кібербулінгу серед школярів є отримання неприємних або образливих повідомлень — з цим стикалися 40,4% дітей. Це свідчить, що прямі образливі повідомлення залишаються найбільш типовим способом онлайн-агресії щодо дітей.

Другою за поширеністю формою є ігнорування або виключення дітей із груп в Інтернеті — 34,6%.

Найрідше діти шкільного віку повідомляли про ситуації, коли їх змушували робити щось всупереч їхній волі — 8,9%.

Загалом дані показують, що кібербулінг найчастіше проявляється через прямі образливі повідомлення, соціальне виключення та поширення образливого контенту про дітей в онлайн-середовищі.

**Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік**  
N = 3 673



У середньому близько 15% дітей стикалися з різними формами кібербулінгу раз на тиждень чи частіше, а ще близько 31% — щонайменше раз на місяць. Це означає, що для частини дітей кібербулінг є не разовим епізодом, а повторюваним негативним досвідом.

Найбільш регулярними проявами є неприємні або образливі повідомлення: 19,9% дітей отримували їх раз на тиждень чи частіше, а 43,8% — щонайменше раз на місяць.

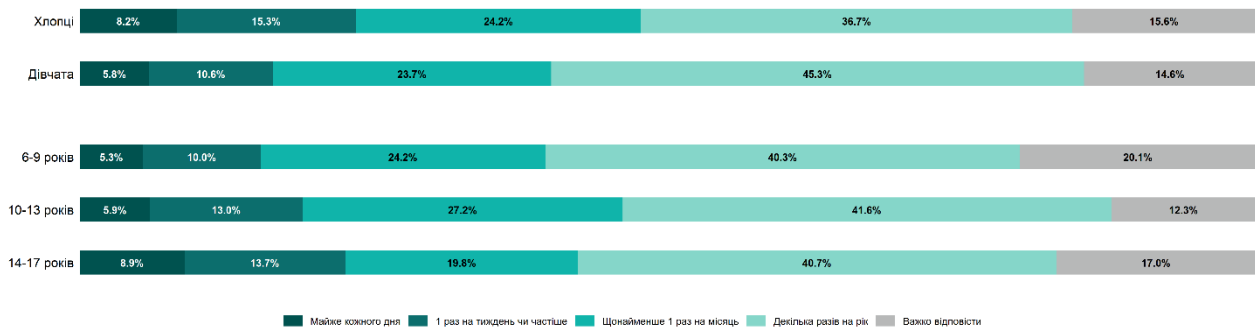
Високу частотність також мають примус робити щось всупереч волі — 19,6% раз на тиждень чи частіше, поширення образливих повідомлень про дитину або сім'ю — 17,4%, а також ігнорування чи виключення з онлайн-груп — 15,6%.

Найменш поширеними є ситуації, пов'язані з використанням фото/відео дитини та запрошенням до небезпечних челенджів або ігор — 11,8% та 11,0% відповідно стикаються з ними раз на тиждень чи частіше.

На графіку нижче відображений розподіл частоти натрапляння школярів на ситуації кібербулінгу у розрізі статі та вікових груп.<sup>25</sup>

<sup>25</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

**Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік**  
**Дітям надіслали неприємне або образливе повідомлення: розподіл за віком та статтю**  
 N = 2 664



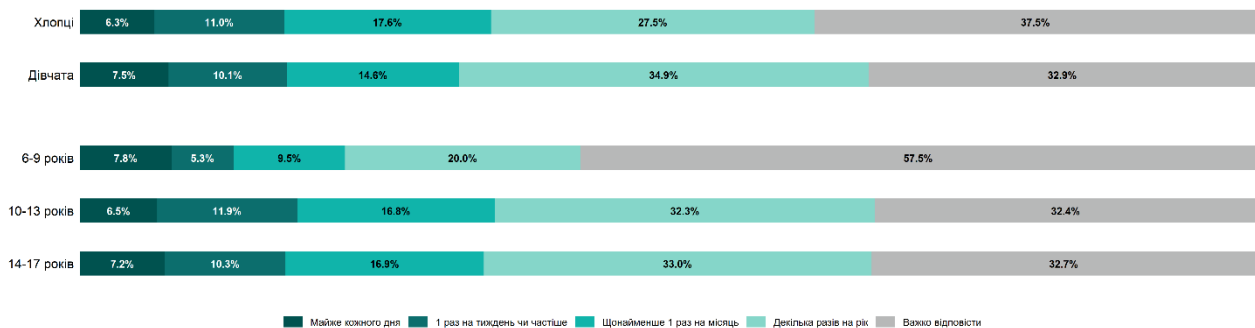
Регулярніші випадки контакту частіше фіксуються серед хлопців: 8,2% хлопців отримували неприємні або образливі повідомлення майже кожного дня проти 5,8% дівчат; ще 15,3% хлопців і 10,6% дівчат — раз на тиждень чи частіше.

Дівчата частіше зазначали, що це траплялося декілька разів на рік: 45,3% проти 36,7% у хлопців.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл частоти натрапляння школярів на ситуації кібербулінгу у розрізі статі та вікових груп.<sup>26</sup>

**Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік**  
**Поширення неприємних або образливих повідомлень про дітей за їх спиною: розподіл за віком та статтю**  
 N = 1 982



Значущі відмінності є саме за віком: діти 6–9 років рідше стикаються з цим досвідом, зокрема 9,5% щонайменше раз на місяць і 20,0% декілька разів на рік. Натомість серед дітей 10–13 і 14–17 років ці показники вищі: 16,8–16,9% щонайменше раз на місяць та 32,3–33,0% декілька разів на рік. Це вказує на зростання репутаційного тиску з віком.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

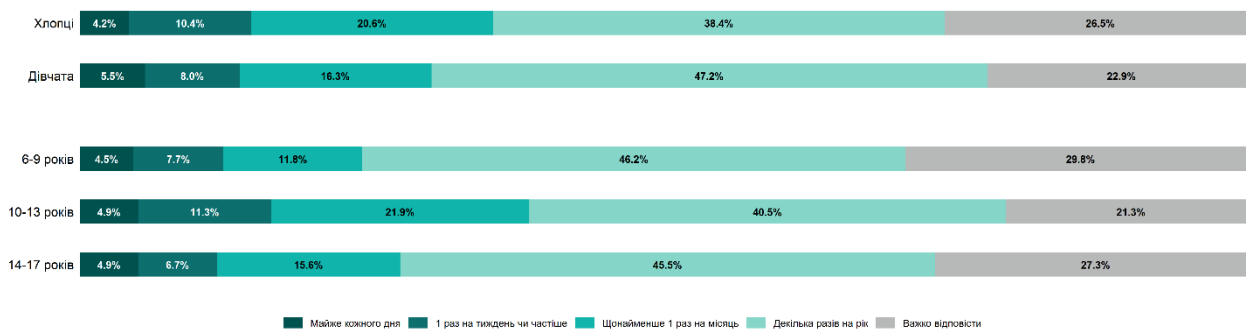
На графіку нижче відображений розподіл частоти натрапляння школярів на ситуації кібербулінгу у розрізі статі та вікових груп.<sup>27</sup>

<sup>26</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>27</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

**Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік**  
**Образливі коментарі про дітей на їх сторінці в соцмережі чи у спільних чатах: розподіл за віком та статтю**

N = 1 582



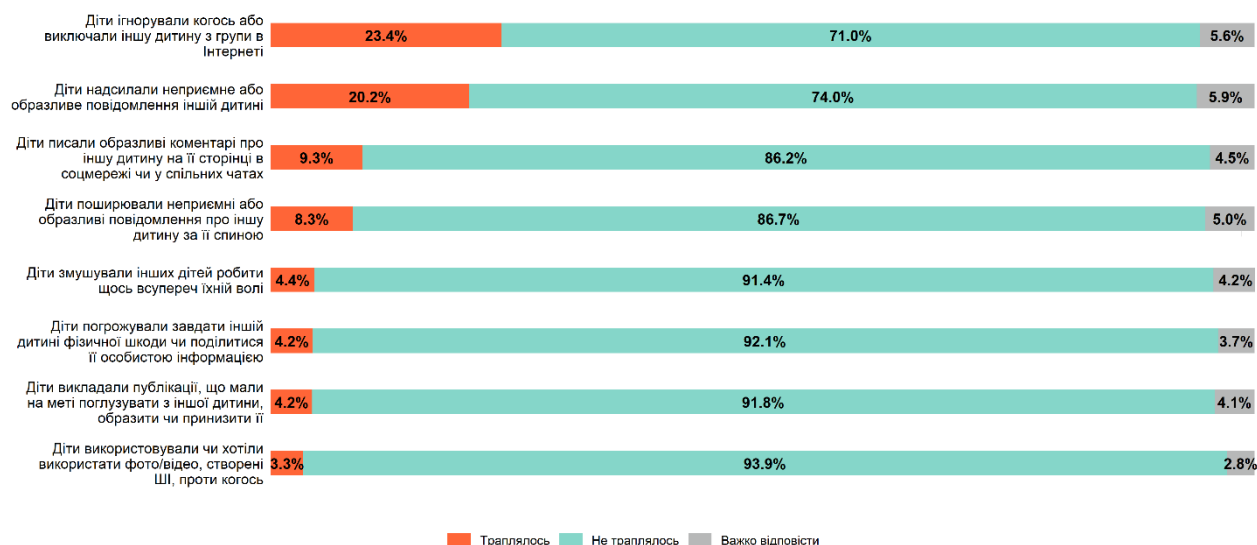
Статистично значуща відмінність за статтю зафіксована лише в категорії “деякі рази на рік”: дівчата частіше за хлопців зазначали, що стикалися з образливими коментарями саме з такою частотою.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

За іншими ситуаціями кібербулінгу у школярів статистично значущих відмінностей за статтю, віковою групою та типом населеного пункту не виявлено.

**Ситуації кібербулінгу школярами інших дітей за останній рік**

N = 5 887



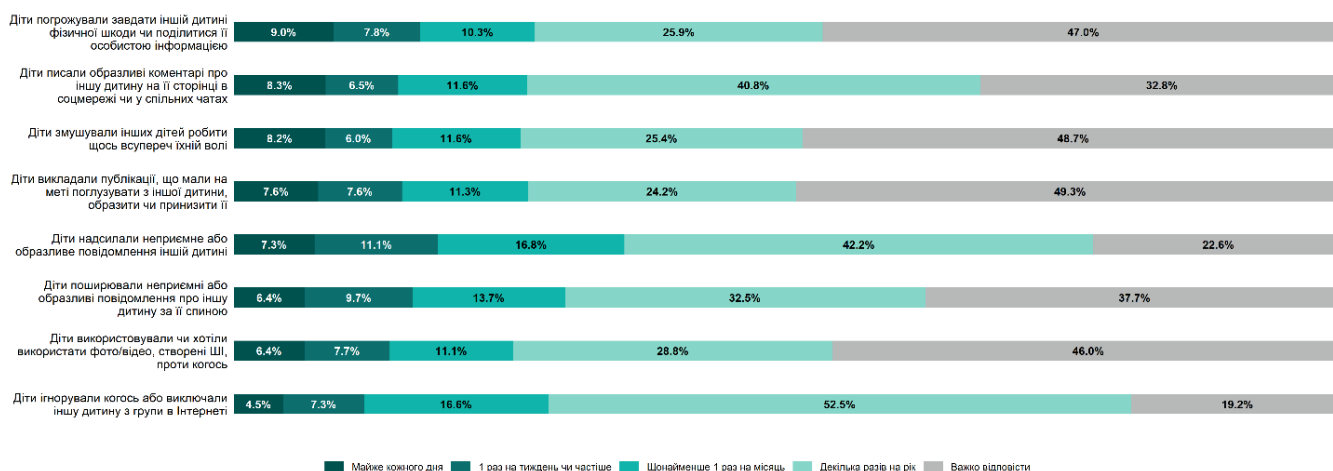
Найпоширенішими діями дітей щодо інших є ігнорування або виключення іншої дитини з групи в Інтернеті — 23,4%, а також надсилання неприємного або образливого повідомлення іншій дитині — 20,2%. Це свідчить, що найчастіше кібербулінг з боку дітей проявляється через повсякденні форми онлайн-комунікації та соціального виключення.

За словами школярів, найрідше вони вдавалися до більш загрозливих форм поведінки: примушували інших дітей робити щось всупереч їхній волі, публікували принизливий контент, погрожували фізичною шкодою або розголошенням особистої інформації. Для цих варіантів дій частка відповідей “не траплялось” перевищує 90%.

Можна припустити, що частина дітей могла не повідомляти про такий досвід через небажання визнавати соціально неприйнятну поведінку.

#### Частота ситуацій кібербулінгу школярами інших дітей за останній рік

N = 2 470



Більш ніж кожна третя (35%) дитина з опитаних школярів зазначила, що принаймні раз була залучена до дій, які можуть мати ознаки кібербулінгу щодо інших.

Найпоширенішою дією є надсилання неприємних або образливих повідомлень іншій дитині: 18,4% робили це раз на тиждень чи частіше, а 35,2% — щонайменше раз на місяць. Це ключовий прояв активної участі дітей у кібербулінгу.

Також помітною є поведінка, пов'язана із соціальним виключенням: 28,4% дітей щонайменше раз на місяць ігнорували або виключали іншу дитину з групи в Інтернеті.

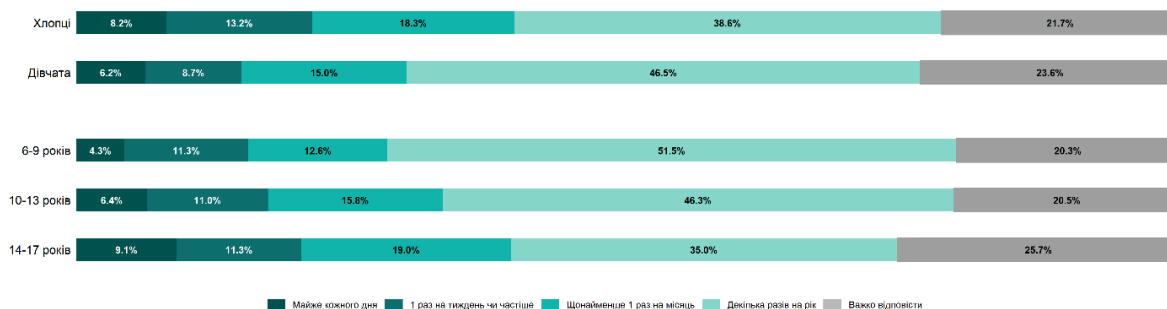
Поширення образливих повідомлень про іншу дитину за її спиною фіксується у 29,8% щонайменше раз на місяць, а написання образливих коментарів — у 26,4%.

Більш загрозливі форми — примус, публікації з метою принизити, погрози фізичною шкодою чи розголошенням інформації — мають нижчі показники щомісячного досвіду: близько 26–27%. Водночас для цих пунктів дуже високою є частка відповідей “важко відповісти” — 47–49%, що може свідчити про складність для дітей ідентифікувати такі дії або готовність визнавати їх.

Загалом дані показують, що дії дітей щодо інших найчастіше проявляються через образливі повідомлення, соціальне виключення та поширення негативної інформації.

На графіку нижче відображений розподіл частоти скоєння школярами ситуацій кібербулінгу у розрізі статі та вікових груп.<sup>28</sup>

Частота ситуацій кібербулінгу школярами інших дітей за останній рік  
Діти надсилали неприємне або образливе повідомлення іншій дитині: розподіл за віком та статтю  
N = 1 446



Близько 25% опитаних дітей принаймні раз надсилали неприємне або образливе повідомлення іншій дитині.

Дівчата частіше за хлопців зазначали, що надсилали неприємні або образливі повідомлення іншій дитині декілька разів на рік: 46,5% і 38,6% відповідно.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

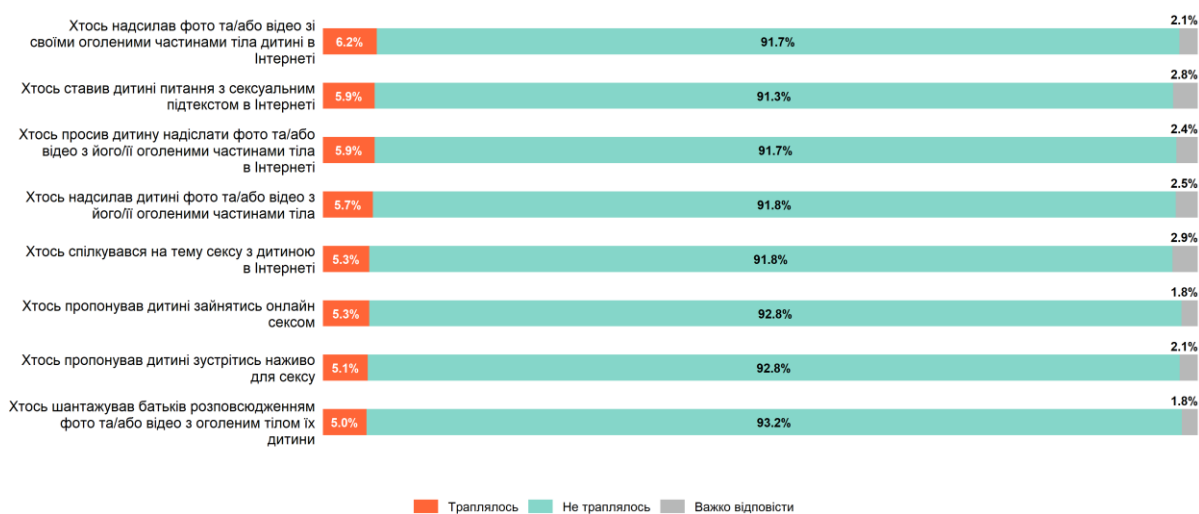
За іншими діями дітей щодо інших онлайн статистично значущих відмінностей за статтю, віковою групою та типом населеного пункту не виявлено.

## Сексуальне насильство в Інтернеті

У цьому розділі розглядається досвід дітей, пов'язаний із сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією в Інтернеті. Йдеться про ситуації сексуалізованого характеру, з якими дитина могла стикатися онлайн.

### Сексуальне насильство в Інтернеті серед дошкільнят

N = 828



<sup>28</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

За словами батьків, кожна з перелічених ситуацій траплялася з частиною дітей до 6 років. Показники коливаються в межах 5,0–6,2%.

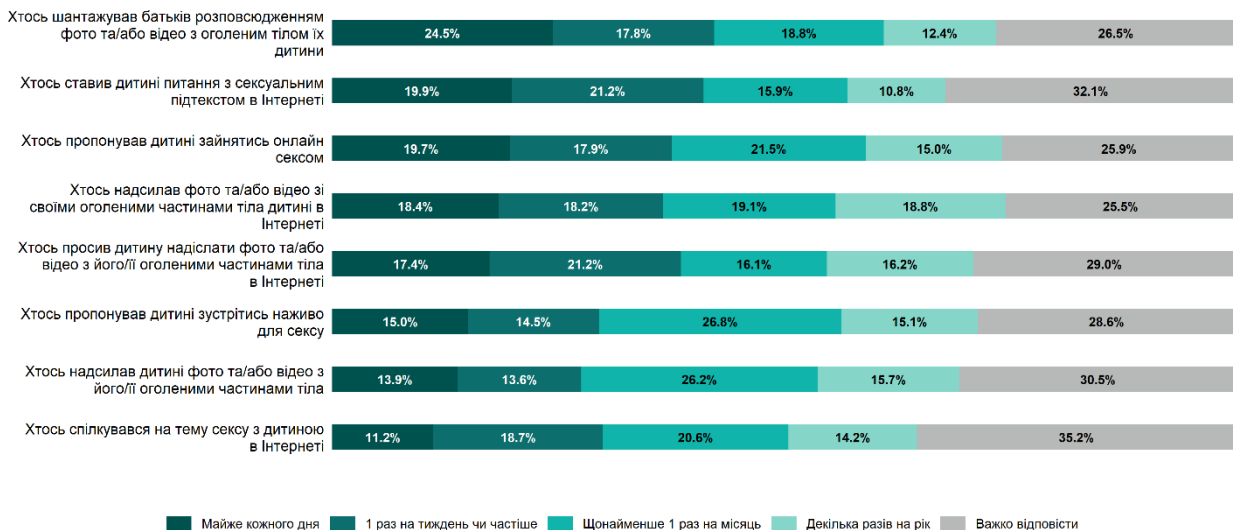
Найчастіше батьки повідомляли, що дитині надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла — 6,2%. Також по 5,9% припадає на ситуації, коли дитину просили надіслати такі фото/відео або ставили питання із сексуальним підтекстом.

Інші ситуації мають схожі показники: 5,7% дітей, за словами батьків, отримували фото чи відео зі своїми оголеними частинами тіла ; 5,3% — стикалися з пропозиціями онлайн-сексу або спілкуванням на тему сексу; 5,1% — з пропозицією зустрітися наживо для сексу.

Майже кожна десята дитина дошкільного віку, за оцінками батьків, стикалася принаймні з однією ситуацією сексуалізованого онлайн-насильства або експлуатації<sup>29</sup>.

### Сексуальне насильство в Інтернеті серед дошкільнят

N = 100



Найчастіше батьки повідомляли про ситуації шантажу: з 24,5% такі випадки траплялися майже щодня, а 17,8% — раз на тиждень чи частіше.

Також доволі часто дітям дошкільного віку, за словами батьків, ставлять питання з сексуальним підтекстом: 19,9% таких випадків траплялися майже щодня, ще 21,2% — раз на тиждень чи частіше.

Прямі запити до дитини на надсилання фото/відео з оголеними частинами тіла також мають помітну частку повторюваності: 17,4% таких ситуацій траплялися майже щодня, ще 21,2% — раз на тиждень чи частіше.

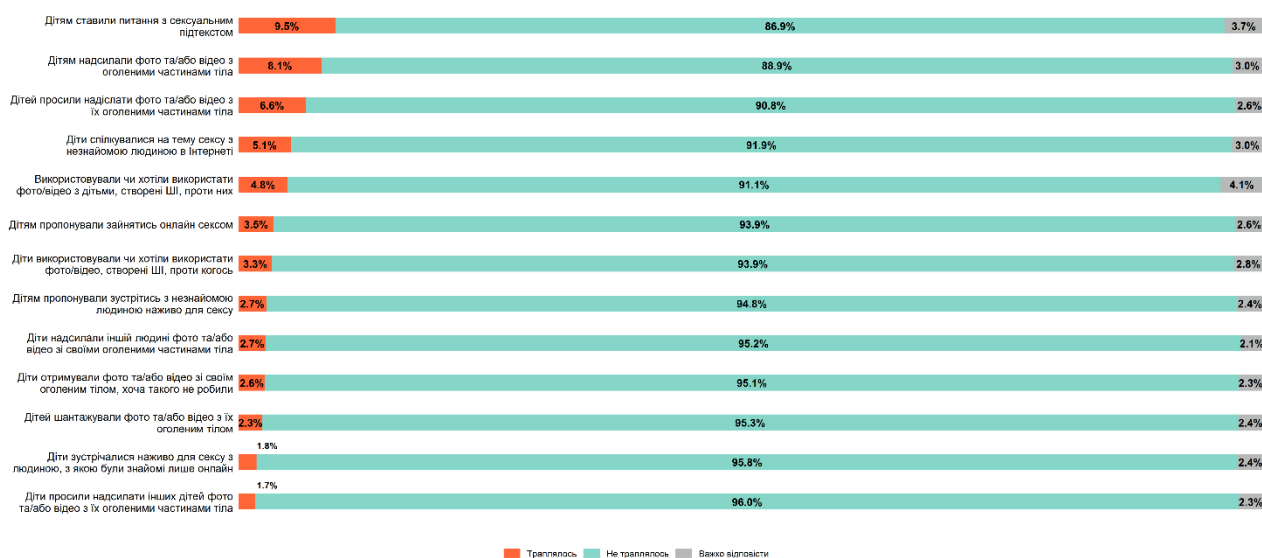
Менш регулярними, але не менш небезпечними є ситуації, коли дитині пропонували зустрітись наживо для сексу або надсилали фото/відео з її оголеними частинами тіла.

<sup>29</sup> Для побудови графіку використано лише відповіді тих батьків, які зазначили, що їхні діти стикалися з подібними ситуаціями.

Висока частка відповідей “важко відповісти” — від 25,5% до 35,2% залежно від ситуації — показує окрему проблему: батькам часто складно точно оцінити, як часто подібні ситуації траплялись із дитиною онлайн. Це означає, що частина ризиків може залишатися невидимою або недооціненою.

За віковою групою, статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

Ситуації сексуального насильства та сексуальної експлуатації серед школярів за останній рік  
N = 5 674



Найбільш поширеним ризиком серед школярів є сексуалізована онлайн-комунікація: 9,5% дітей ставили питання з сексуальним підтекстом, 8,1% — надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла, а 6,6% — отримували прохання надіслати такі матеріали. Це вказує, що сексуалізований контакт часто починається з переписки, запитів або обміну контентом.

Помітним є ризик втягування дітей у сексуальну взаємодію з незнайомими людьми: 5,1% дітей спілкувалися на тему сексу з незнайомою людиною в Інтернеті, 3,5% отримували пропозицію зайнятися онлайн-сексом, а 2,7% — пропозицію зустрітись наживо для сексу. Такі ситуації можуть бути ранніми ознаками грумінгу.

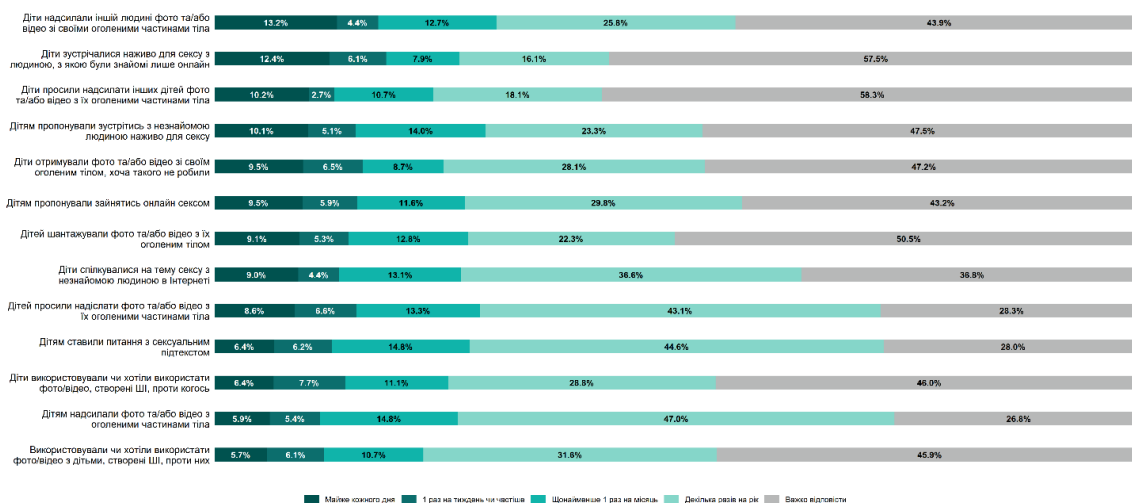
Окремий блок ризику становлять ситуації, пов’язані з небажаним отриманням, поширенням або використанням інтимного контенту: 2,6% дітей отримували інтимні фото/відео без запиту, 2,3% повідомили про шантаж фото чи відео з оголеним тілом, а 1,7% — про прохання надіслати інтимні фото/відео інших дітей.

Загалом негативний вплив сексуальної експлуатації онлайн проявляється не лише у прямих пропозиціях сексуального характеру, а й у поступовому втягуванні дитини в подальший контакт через повідомлення, інтимні фото/відео, тиск або шантаж. Тому ключовими зонами ризику є сексуалізована комунікація, контакт із незнайомцями та контроль над особистими матеріалами.

Близько 16,5% опитаних школярів вказали, що принаймні раз стикались з ситуацією сексуального насильства та сексуальної експлуатації онлайн за останній рік.

У порівнянні із попереднім дослідженням<sup>30</sup>, варто зазначити, що для підлітків 10-17 років<sup>31</sup> частота зустрічей із ситуацією сексуального насильства та сексуальної експлуатації онлайн суттєво знизилась, у 2024-му році хоча б один раз за рік кожна третя (34,1%) дитина віком від 10 до 17 мала такий досвід.

Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації серед школярів за останній рік  
N = 1 349

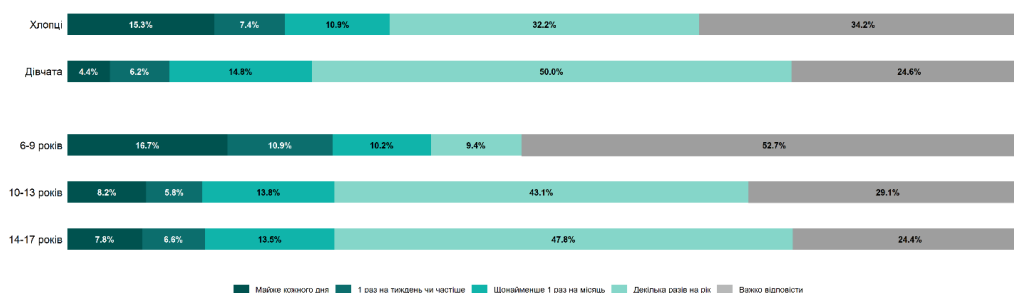


Серед школярів, що стикались з ризиковими ситуаціями сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік, найбільш регулярними є ситуації, пов'язані із сексуалізованою комунікацією та інтимним контентом: прохання надіслати оголені фото/відео (28,5% - щонайменше раз на місяць чи частіше), питання з сексуальним підтекстом (27,4%) та надсилання такого контенту дитині (26,1%).

Високі частки відповідей “важко відповісти” спостерігаються для найбільш чутливих ситуацій: прохання надіслати інтимні фото/відео інших дітей — 58,3%, зустріч наживо для сексу — 57,5%, шантаж інтимними фото/відео — 50,5%. Це може свідчити про складність розпізнавання ситуацій або відсутність готовності говорити про такі випадки.

На графіку нижче відображений розподіл частоти ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації у розрізі статі та вікових груп.<sup>32</sup>

Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік  
Дітей просили надіслати фото та/або відео з їх оголеними частинами тіла: розподіл за віком та статтю  
N = 512



<sup>30</sup> [https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96\\_/view](https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96_/view)

<sup>31</sup> В минулому дослідженні опитували лише дітей віком від 10 до 17 років.

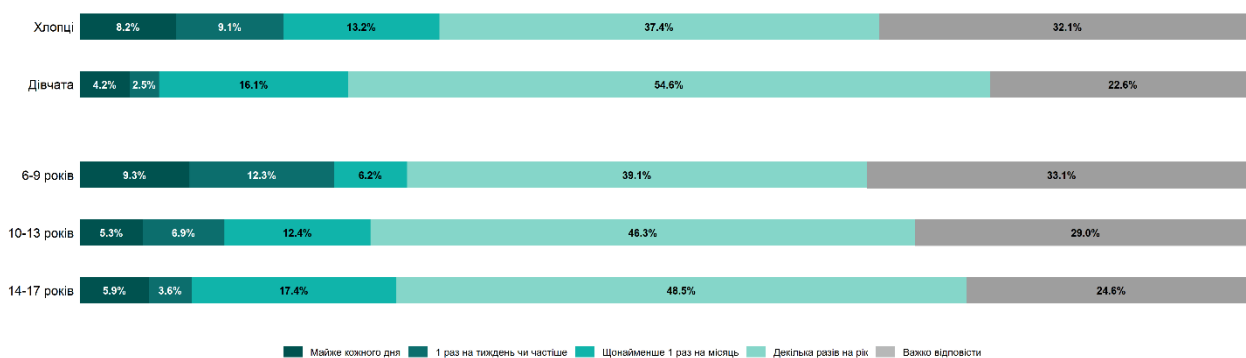
<sup>32</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

Майже кожного дня хлопці частіше за дівчат повідомляли, що їх просили надіслати фото та/або відео з оголеними частинами тіла: 15,3% проти 4,4%. Декілька разів на рік дівчата частіше за хлопців зазначали такий досвід: 50,0% проти 32,2%. За іншими категоріями частоти статистично значущих відмінностей за статтю не зафіксовано.

Також зафіксована статистично значуща відмінність за віком у категорії “декілька разів на рік”: підлітки 14–17 років частіше повідомляли про такий досвід, ніж діти 6–9 років — 47,8% проти 9,4%.

На графіку нижче відображений розподіл частоти ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації у розрізі статі та вікових груп.<sup>33</sup>

**Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік**  
Дітям надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла: розподіл за віком та статтю  
N = 619

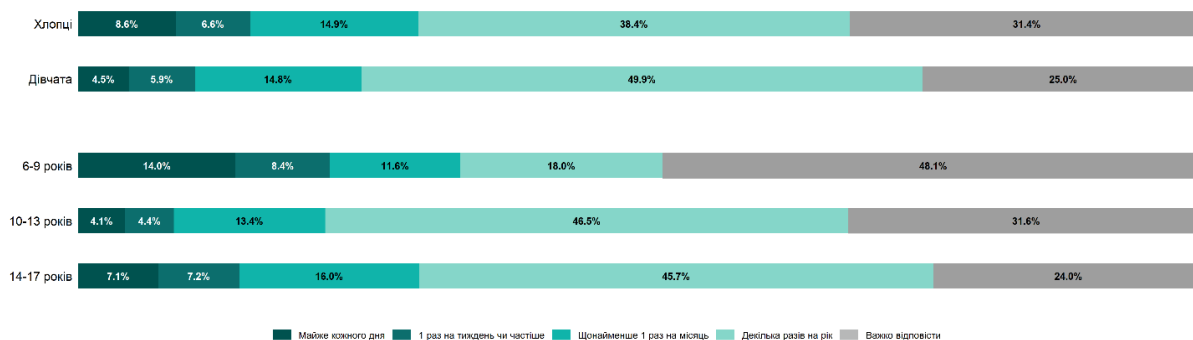


Статистично значущі відмінності за статтю виявлено у двох категоріях: хлопці частіше за дівчат повідомляли, що їм надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла 1 раз на тиждень чи частіше — 9,1% проти 2,5%, тоді як дівчата частіше зазначали, що така ситуація траплялася декілька разів на рік — 54,6% проти 37,4%.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл частоти ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації у розрізі статі та вікових груп.<sup>34</sup>

**Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації за останній рік**  
Дітям ставили питання з сексуальним підтекстом: розподіл за віком та статтю  
N = 734



<sup>33</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>34</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

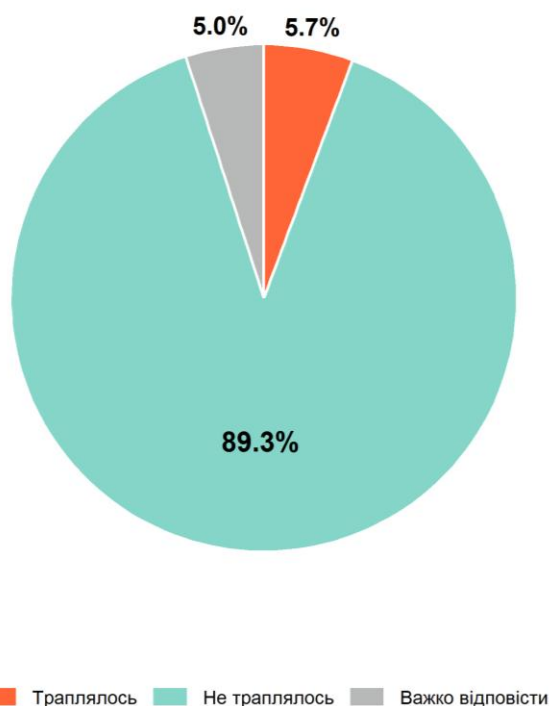
Дівчата частіше за хлопців зазначали, що їм ставили питання із сексуальним підтекстом декілька разів на рік — 49,9% проти 38,4%.

Статистично значущих відмінностей за віком за цим питанням не було виявлено.

## Небезпечні онлайн-челенджі

У цьому розділі розглядається, як часто діти бачили в Інтернеті матеріали про потенційно небезпечні челенджі, а також чи стикалися вони із запрошеннями взяти участь у таких челенджах або іграх онлайн.

**Небезпечні онлайн-челенджі серед дошкільнят за останній рік**  
N = 825



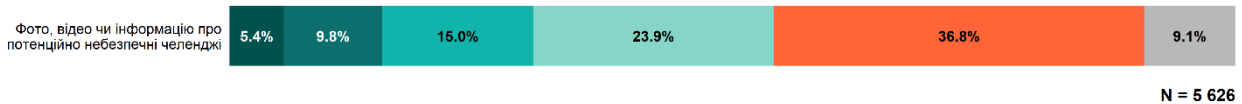
За словами батьків, 5,7% дітей до 6 років запрошували взяти участь у небезпечному онлайн-челенджі або грі. У межах цього блоку це орієнтовно 48 дітей.

Більшість батьків — 89,3% — зазначили, що така ситуація з дитиною не траплялася. Це позитивний показник, однак сам факт наявності таких випадків серед дітей дошкільного віку є важливим ризиковим сигналом. Ще 5,0% батьків не змогли відповісти.

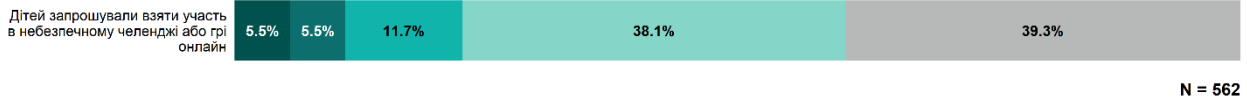
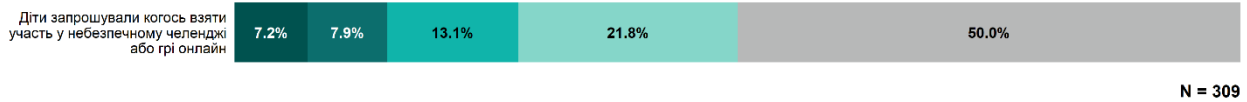
За віковою групою, статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Небезпечні онлайн-челенджі

### Перегляд контенту



### Ситуації за останній рік



■ Майже кожного дня ■ 1 раз на тиждень чи частіше ■ Щонайменше 1 раз на місяць ■ Декілька разів на рік ■ Ніколи не траплялись ■ Важко відповісти

Загалом близько 62% школярів бачили фото, відео чи інформацію про потенційно небезпечні челенджі (N = 3590). Серед них 47,8% стикались з контентом про потенційно небезпечні челенджі щонайменше раз на місяць чи частіше за останній рік. Це свідчить, що небезпечні челенджі є не лише поодиноким контентом, а доволі помітною частиною онлайн-середовища дітей.

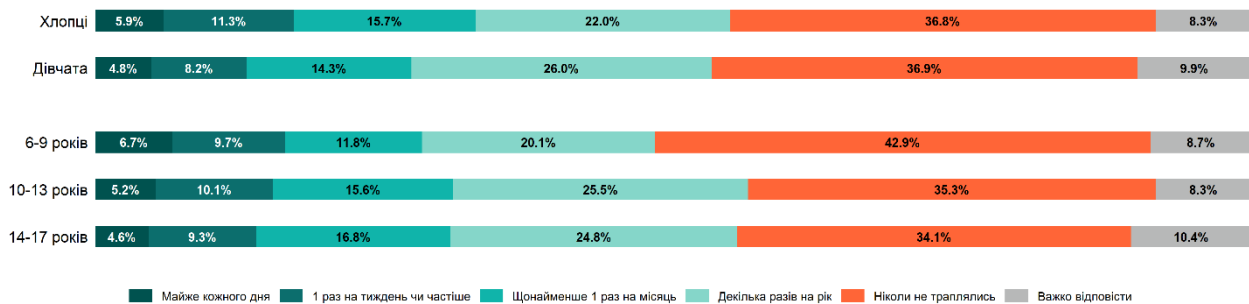
Досвід, коли діти запрошують інших до участі в небезпечному челенджі або грі онлайн, також присутній: 28,2% робили це щонайменше раз на місяць чи частіше. Водночас 50,0% не змогли відповісти, що може свідчити про складність або чутливість цього питання.

Дітей запрошували взяти участь у небезпечному челенджі або грі онлайн рідше: 22,7% стикалися з цим щонайменше раз на місяць чи частіше. Серед змістовних відповідей найпоширенішим варіантом є декілька разів на рік — 38,1%.

На графіку нижче відображений розподіл частоти ситуацій перегляду контенту про небезпечні онлайн-челенджі у розрізі статі та вікових груп.<sup>35</sup>

### Небезпечні онлайн-челенджі: частота перегляду контенту: розподіл за віком та статтю

N = 5 626



За статтю зафіксовано статистично значущі відмінності у двох категоріях: хлопці частіше за дівчат переглядали такий контент 1 раз на тиждень чи частіше —

<sup>35</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

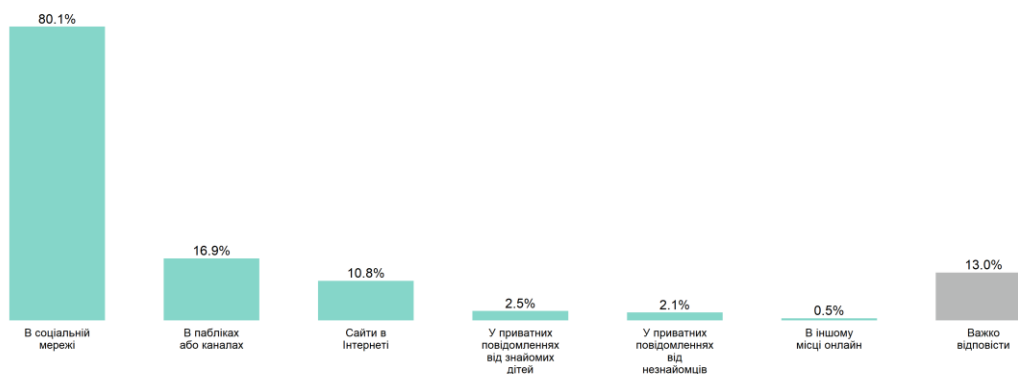
11,3% проти 8,2%, тоді як дівчата частіше за хлопців зазначали, що стикалися з ним декілька разів на рік — 26,0% проти 22,0%.

За віком статистично значущі відмінності виявлено у кількох категоріях. Діти 10–13 років і 14–17 років частіше за дітей 6–9 років стикалися з таким контентом щонайменше 1 раз на місяць — 15,6% і 16,8% проти 11,8%, а також декілька разів на рік — 25,5% і 24,8% проти 20,1%.

Водночас діти 6–9 років частіше за старші групи зазначали, що ніколи не стикалися з таким контентом — 42,9% проти 35,3% серед дітей 10–13 років і 34,1% серед дітей 14–17 років.

Ситуації, що пов'язані з небезпечними онлайн-челенджами: за віковою групою, статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

**Місця, де школярі бачили небезпечні онлайн-челенджі**  
N = 2 944

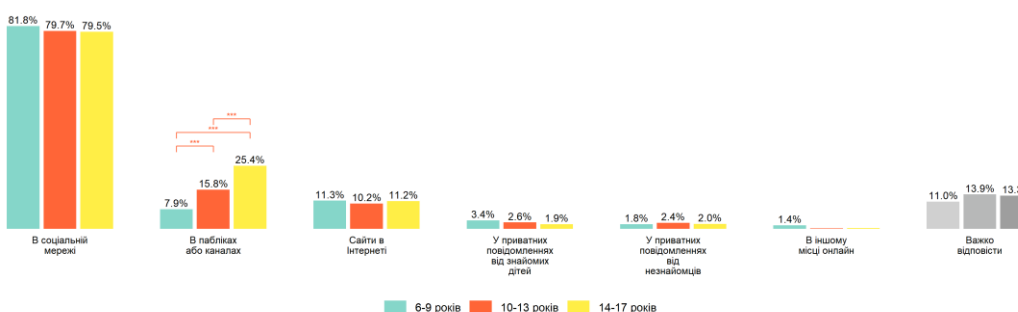


Найчастіше діти бачать контент про потенційно небезпечні челенджі в соціальних мережах — їх зазначили 80,1% дітей. Це суттєво випереджає всі інші джерела, тож саме соцмережі є ключовим середовищем контакту дітей із таким контентом.

Значно рідше діти бачили такий контент у пабліках або каналах — 16,9%, та на сайтах в Інтернеті — 10,8%.

Приватні повідомлення є найменш поширеним каналом: 2,5% дітей бачили такий контент у повідомленнях від знайомих дітей, а 2,1% — від незнайомих.

**Місця, де школярі бачили небезпечні онлайн-челенджі: розподіл за віковою групою**  
N = 2 944



\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

Статистично значущі відмінності зафіксовано лише щодо перегляду небезпечних онлайн-челенджів у публіках або каналах. Із віком цей канал помітно посилюється: серед дітей 6–9 років такий досвід мають 7,9%, серед дітей 10–13 років — уже 15,8%, а серед підлітків 14–17 років — 25,4%.

За статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Реакція на ситуації сексуального або іншого ризикованого характеру

У цьому розділі розглядається, як діти діяли після ситуацій сексуального або іншого ризикованого характеру в Інтернеті. Основна увага приділяється тому, чи розповідали вони комусь про такий досвід, до кого саме зверталися, а також які дії здійснювали після небезпечної або неприємної онлайн-ситуації.

**Що школярі робили після онлайн-ситуації сексуального або іншого ризикованого характеру**  
N = 1 077



Найчастішою реакцією було заблокувати людину — так вчинили 45,8% дітей. Ще 30,9% дітей залишили групу чи канал, де їм щось пропонували, або заблокували його. Це свідчить, що значна частина дітей намагається самостійно припинити небезпечну взаємодію через доступні технічні інструменти.

До менш поширених способів реагування належать звернення до зовнішніх сервісів або служб підтримки: 14,3% поскаржилися у службу підтримки соцмережі чи сайту, 5,1% звернулися до поліції, а 3,3% — на гарячу лінію допомоги чи підтримки.

Водночас 24,2% дітей нічого не зробили після ризикованої онлайн-ситуації. Це один із ключових ризикових показників: майже кожна четверта дитина залишила ситуацію без активної реакції або звернення по допомогу.

9,3% дітей продовжили спілкування з людиною, але не прийняли пропозицію, а 3,0% — прийняли її. Хоча частка дітей, які погодилися, є відносно низькою, продовження контакту після ризикованої ситуації залишається небезпечним маркером.

## Що школярі робили після ризикованої онлайн-ситуації: розподіл за статтю

N = 1 077



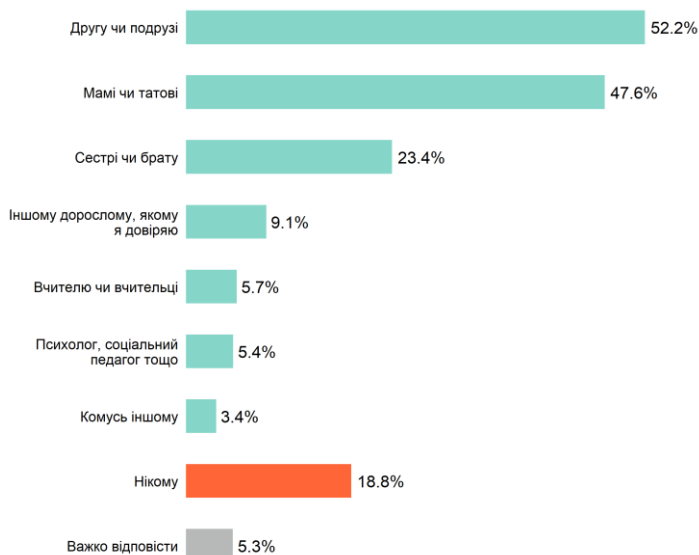
Дівчата частіше блокували людину після ризикованої онлайн-ситуації — 56,4%, тоді як серед хлопців цей показник нижчий — 35,4%.

Також дівчата частіше залишали групу чи канал, де це пропонували, або блокували його — 36,4%, тоді як серед хлопців цей показник значуще нижчий — 25,4%.

За віковою групою та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Особи, яким діти розповіли про онлайн-ситуацію сексуального або іншого ризикованого характеру

N = 1 110



Загалом близько 74% із тих школярів, хто потрапив у онлайн-ситуації сексуального або іншого ризикованого характеру (таких було 1140 осіб) розказали комусь про свій досвід. Ще 18,8% нікому не розповіли, 5,3% не визначились та 1,9% відмовились відповідати на питання.

Найчастіше діти розповідали про ризиковану онлайн-ситуацію друзям чи подругам — 52,2%. Це свідчить, що першим колом підтримки для дітей часто є однолітки, а не дорослі.

Майже така сама частка дітей зверталася до мами чи тата — 47,6%. Це позитивний сигнал, адже батьки залишаються одним із ключових каналів допомоги, хоча не є безумовно першим вибором для всіх дітей.

Звернення до фахівців або представників школи трапляється помітно рідше: 5,7% повідомляли вчителю чи вчительці, а 5,4% — психологу, соціальному педагогу тощо. Це може вказувати на низьку готовність дітей звертатися по інституційну підтримку або на недостатню видимість таких каналів допомоги.

Водночас 18,8% дітей нікому не розповіли про ситуацію. Це важливий ризиковий показник: майже кожна п'ята дитина залишається з таким досвідом без підтримки, що може ускладнювати своєчасне реагування дорослих.

Важливо відмітити, що цей показник досить сильно відрізняється від даних 2024-го року<sup>36</sup>, тоді майже 60% дітей віком від 10 до 17 років<sup>37</sup> не розповідали нікому про ризиковані ситуації, в які вони потрапили, а в цьому дослідженні лише 19% дітей цього ж вікового періоду нікому не розповідали про такі ситуації. Проте варто зазначити, що в цьому році перелік ризикових ситуацій було розширено, і він включав в себе ситуації гри в азартні ігри та операції із криптовалютою, як потенційно можуть бути більш легкими та, навіть, цікавими для дітей, щоб поділитись цією інформацією із іншими.

**Особи, яким діти розповіли про онлайн-ситуацію ризикованого характеру розподіл за віковою групою**

N = 1 110



\*\*\* - відсотки статистично значущо відрізняються на рівні 0.001

<sup>36</sup> [https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96\\_/view](https://drive.google.com/file/d/12uawv9Otkd3itdVvxYUyg-pVEheEe96_/view)

<sup>37</sup> В минулому дослідженні опитували лише дітей віком від 10 до 17 років.

Найчастіше діти 6–9 років розповідали про ризиковану онлайн-ситуацію мамі чи татові — 69,6%; серед дітей 10–13 років цей показник нижчий — 55,7%, а серед підлітків 14–17 років — 37,8%.

Натомість із віком зростає роль друзів і подруг: серед дітей 6–9 років їм розповідали 23,1%, серед 10–13-річних — 52,6%, серед 14–17-річних — 55,9%.

Статистично значущі відмінності зафіксовані саме за двома ключовими категоріями: молодші діти частіше звертаються до батьків, тоді як старші — до друзів або подруг.

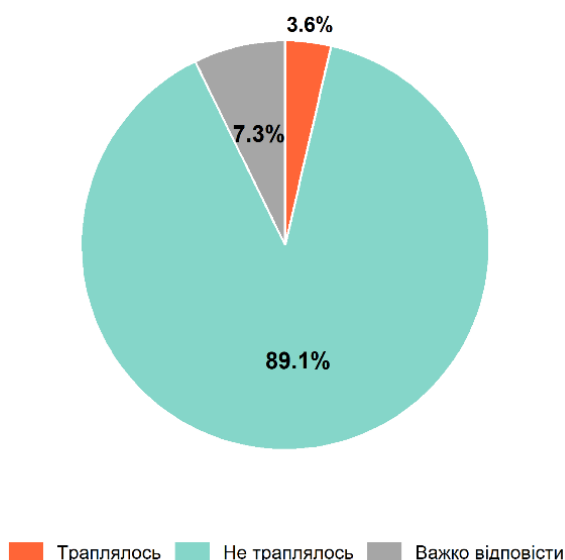
За статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Вербування та залучення до протиправної діяльності через Інтернет

У цьому розділі розглядається досвід дітей щодо вербування або залучення до протиправної діяльності через Інтернет. Аналіз охоплює ситуації, коли дітям пропонували долучитися до підозрілих або потенційно незаконних дій, а також те, як часто вони з цим стикалися, де саме це відбувалося та як реагували.

### Вербування та залучення до протиправної діяльності через Інтернет за останній рік

N = 5 669

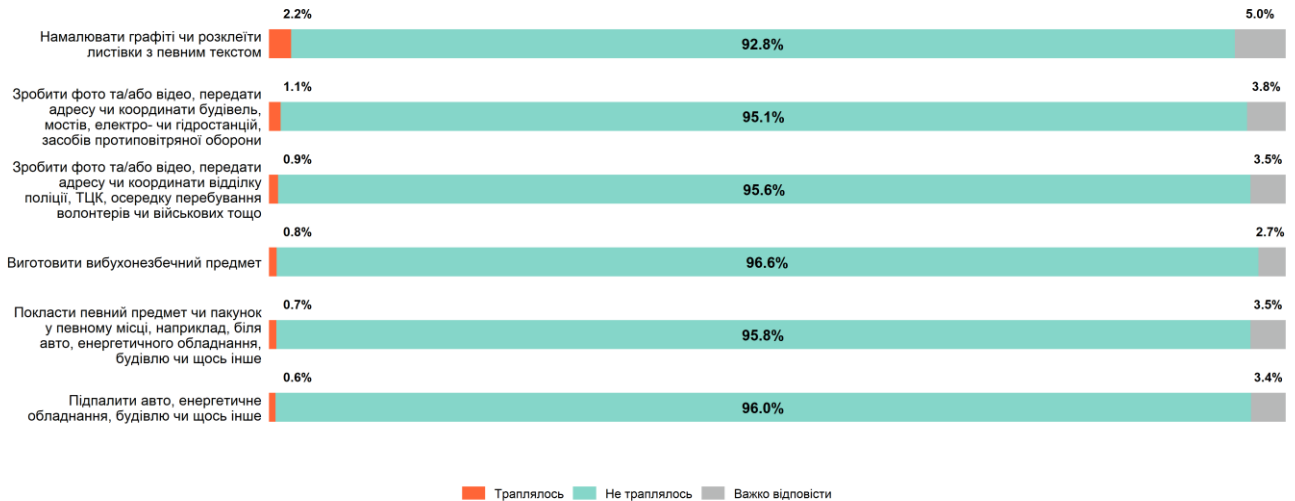


3,6% дітей повідомили, що протягом останнього року отримували в Інтернеті пропозиції ризикованих дій, тобто близько 200 дітей.

Переважна більшість дітей — 89,1% — зазначили, що таких пропозицій не отримували. Це позитивний сигнал, однак він не знімає ризику для меншої групи дітей, які все ж стикалися з подібними ситуаціями.

## Ситуації вербування та залучення до протиправної діяльності через Інтернет за останній рік

N = 5 669



Найчастіше школярі повідомляли, що їм пропонували намалювати графіті чи розклеїти листівки з певним текстом — 2,2%, тобто 124 дитини.

Рідше діти отримували пропозиції зробити фото та/або відео й передати адресу чи координати будівель, мостів, електро- чи транспортної інфраструктури, засобів ППО або оборонних споруд — 1,1%, тобто орієнтовно 62 дитини.

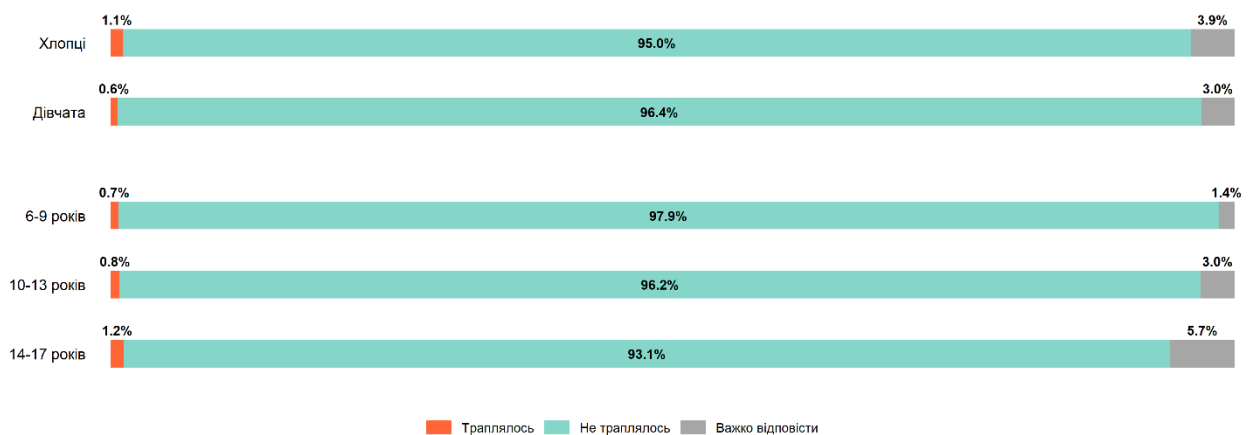
Ще 0,9% (51 дитина) дітей шкільного віку повідомили, що їм пропонували зробити фото та/або відео й передати адресу чи координати відділку поліції, ТЦК, осередку перебування волонтерів чи військових.

Найменш поширеними були пропозиції виготовити вибухонебезпечний предмет — 0,8%, покласти певний предмет чи пакунок у конкретному місці — 0,7%, а також підпалити авто, енергетичне обладнання, будівлю чи інший об'єкт — 0,6%.

На графіку нижче відображений розподіл пропозиції ризикованої дії у розрізі статі та вікових груп.<sup>38</sup>

### Пропозиції ризикованих дій: Зробити фото та/або відео, передати адресу чи координати відділку поліції, ТЦК, осередку перебування волонтерів чи військових тощо: розподіл за віком та статтю

N = 2 899



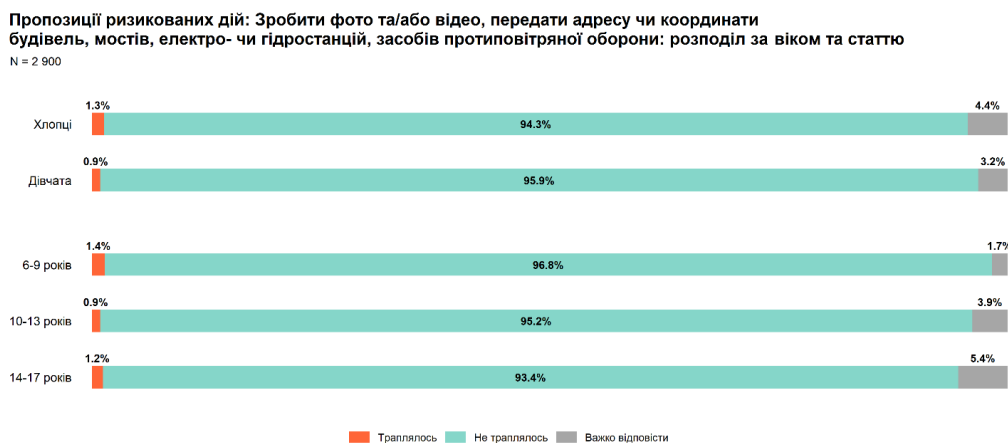
<sup>38</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

За віком частка тих, хто зазначив, що ситуація не траплялася, поступово зменшується: 97,9% серед дітей 6–9 років, 96,2% серед 10–13-річних та 93,1% серед підлітків 14–17 років.

Натомість частка відповідей “важко відповісти” зростає з віком: 1,4% серед 6–9-річних, 3,0% серед 10–13-річних та 5,7% серед 14–17-річних.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл пропозиції ризикованої дії у розрізі статі та вікових груп.<sup>39</sup>

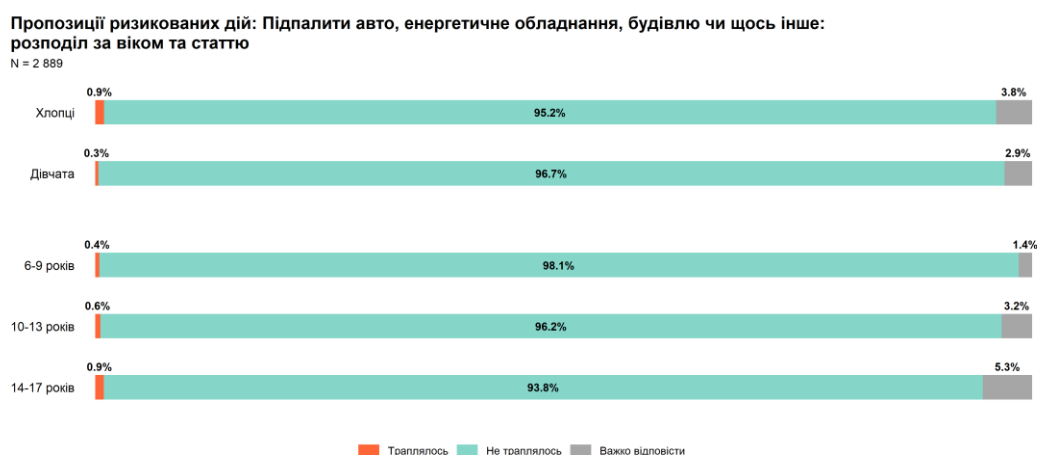


За віком частка тих, хто зазначив, що ситуація не траплялася, є найвищою серед дітей 6–9 років — 96,8%, і нижчою серед підлітків 14–17 років — 93,4%.

Діти 10–13 років і підлітки 14–17 років статистично значущо частіше обирали відповідь важко відповісти, ніж діти 6–9 років: 3,9% і 5,4% проти 1,7%.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл пропозиції ризикованої дії у розрізі статі та вікових груп.<sup>40</sup>



<sup>39</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>40</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

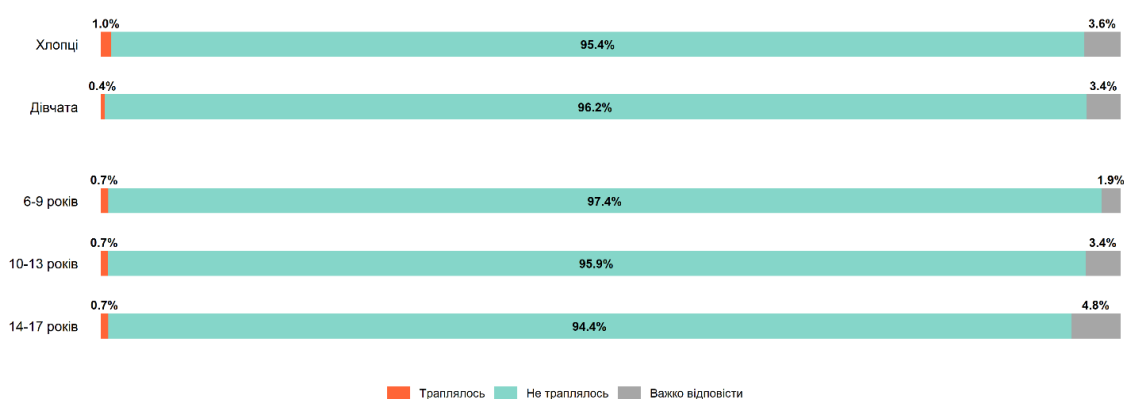
Діти 6–9 років статистично значущо частіше заперечували такий досвід, ніж діти 10–13 років — 96,2% та підлітки 14–17 років — 93,8%.

Діти 10–13 років і підлітки 14–17 років статистично значущо частіше обирали відповідь важко відповісти, ніж діти 6–9 років: 3,2% і 5,3% проти 1,4%.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл пропозиції ризикованої дії у розрізі статі та вікових груп.<sup>41</sup>

**Пропозиції ризикованих дій: Покласти певний предмет чи пакунок у певному місці, наприклад, біля авто, енергетичного обладнання, будівлю чи щось інше: розподіл за віком та статтю**  
N = 2 892

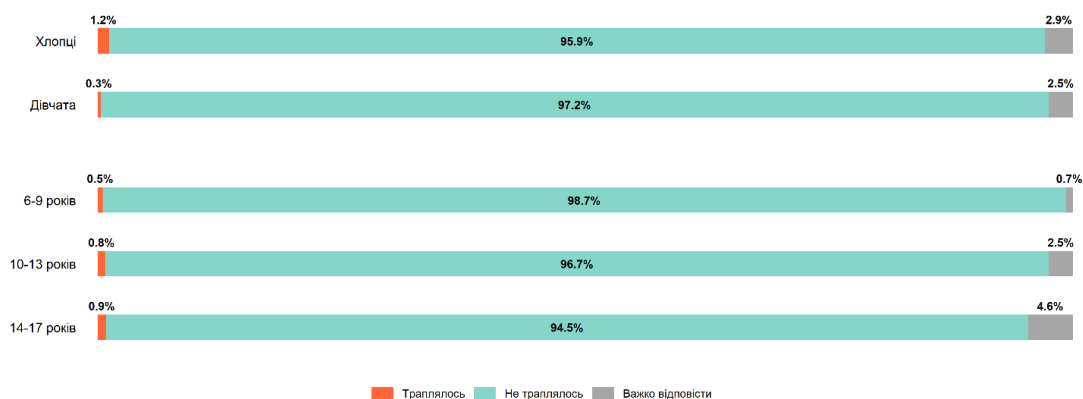


Діти 6–9 років статистично значущо частіше заперечували такий досвід, ніж діти 10–13 років — 95,9% та підлітки 14–17 років — 94,4%. Підлітки 14–17 років статистично значущо частіше обирали відповідь важко відповісти, ніж діти 6–9 років: 4,8% проти 1,9%.

Статистично значущих відмінностей за статтю за цим питанням не було виявлено.

На графіку нижче відображений розподіл пропозиції ризикованої дії у розрізі статі та вікових груп.<sup>42</sup>

**Пропозиції ризикованих дій: Виготовити вибухонебезпечний предмет: розподіл за віком та статтю**  
N = 2 889



<sup>41</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

<sup>42</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

Хлопці частіше за дівчат повідомляли про досвід пропозиції виготовити вибухонебезпечний предмет — 1,2% проти 0,3%.

Водночас діти 6–9 років частіше за старші вікові групи зазначали, що така ситуація не траплялася: 98,7% проти 96,7% серед 10–13-річних та 94,5% серед підлітків 14–17 років.

Натомість діти 10–13 років і підлітки 14–17 років частіше за дітей 6–9 років обирали відповідь важко відповісти: 2,5% і 4,6% проти 0,7%.

Загалом це свідчить, що такі пропозиції трапляються вкрай рідко, однак серед хлопців і старших дітей фіксується дещо вищий рівень потенційного контакту або невизначеності щодо такого досвіду.

### Вербування та залучення до протиправної діяльності: Особи, що пропонували

N = 205



Найчастіше такі пропозиції надходили від друга/подруги або знайомої дитини, яку діти знають у реальному житті — 24,4%.

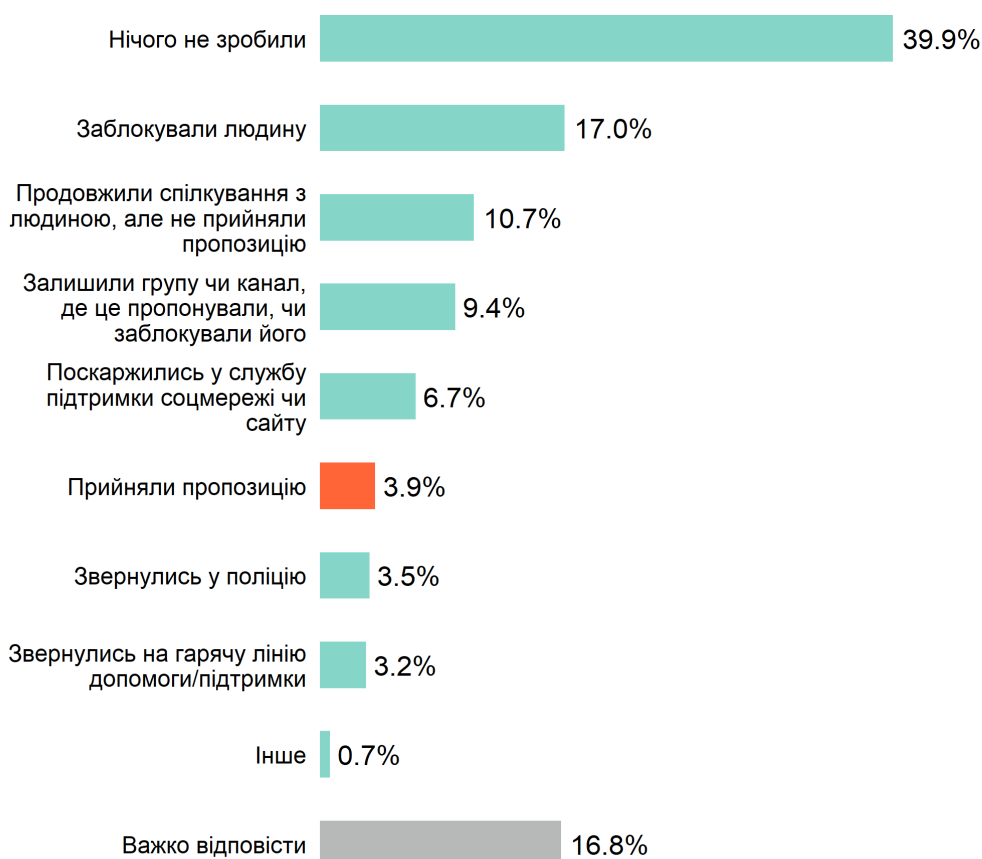
Другим за поширеністю джерелом були оголошення в каналі, де пропонують роботу, або пропозиція від осіб, які раніше пропонували підробіток — 16,5%. Це вказує на ризик маскуванню небезпечних завдань під “роботу”, підробіток або простий спосіб заробити гроші.

Окремо варто звернути увагу, що 28,8% дітей не змогли відповісти, хто саме пропонував ризиковані дії.

За віковою групою, статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Реакція дітей на пропозиції ризикованих дій

N = 205



Найпоширенішою реакцією була бездіяльність: 39,9% дітей нічого не зробили після отримання такої пропозиції. Це досить тривожний показник, оскільки відсутність реакції може означати, що дитина не розпізнала ситуацію як небезпечну, не знала алгоритму дій або не мала ресурсу звернутися по допомогу.

Активні дії самозахисту траплялися рідше: 17,0% дітей заблокували людину, ще 9,4% залишили групу чи канал, де це пропонували, або заблокували його.

До зовнішніх сервісів або служб підтримки механізмів реагування діти зверталися значно рідше: 6,7% поскаржилися у службу підтримки соцмережі чи сайту, 3,5% звернулися до поліції, а 3,2% — на гарячу лінію допомоги чи підтримки.

3,9% дітей прийняли пропозицію.

За віковою групою, статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

### Причини згоди дітей на запропоновані ризиковані дії

N = 8



Всього 8 дітей прийняли пропозицію ризикованої дії.

Найчастіше діти пояснювали згоду тим, що думали, ніби роблять щось корисне й правильне — 44,6%.

15,1% дітей зазначили, що їм погрожували, а 13,9% — що їх шантажували.

Ще 9,6% погодилися, бо їм запропонували гроші.

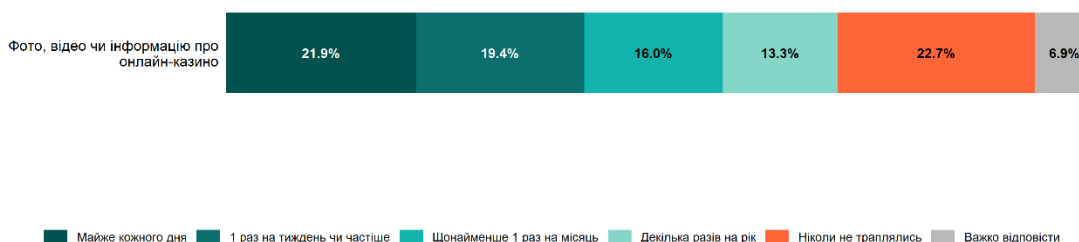
Водночас жодна дитина не зазначила, що погодилася, бо їй було страшно відмовити.

### Азартні ігри

У цьому розділі розглядається досвід дітей щодо азартних ігор в Інтернеті. Аналіз охоплює те, чи стикалися вони з онлайн-казино, ставками або іншими іграми на гроші, а також які ризики можуть бути пов'язані з таким досвідом.

#### Частота перегляду контенту про онлайн-казино

N = 5 829



Контент про онлайн-казино є помітною частиною онлайн-середовища школярів: 70,6% дітей бачили фото, відео чи інформацію про онлайн-казино хоча б декілька разів за останній рік.

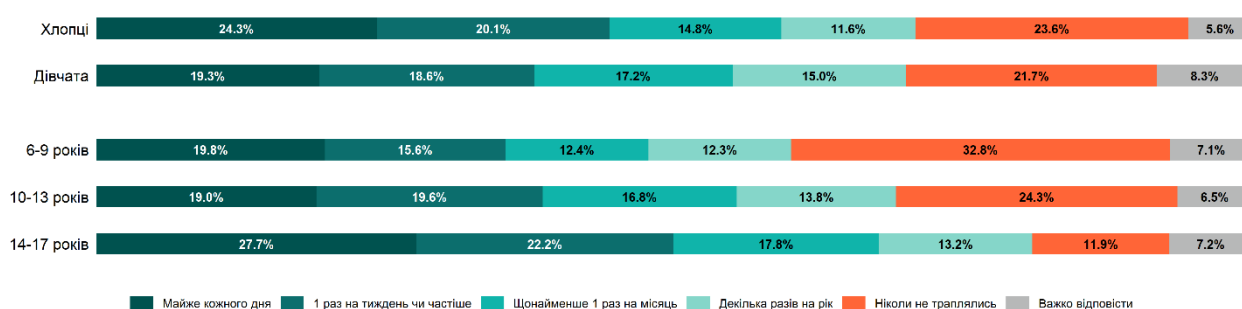
Понад половина дітей стикалися з таким контентом щонайменше раз на місяць — 57,3%. З них 21,9% бачили його майже щодня, 19,4% — раз на тиждень чи частіше, а ще 16,0% — щонайменше раз на місяць.

Особливо показово, що 41,3% дітей бачать контент про онлайн-казино раз на тиждень чи частіше. Тобто для значної частини дітей це не випадковий контакт, а регулярний елемент інформаційного поля.

Лише 22,7% дітей зазначили, що ніколи не стикалися з таким контентом. Це означає, що більшість дітей так чи інакше вже мають контакт із матеріалами, пов'язаними з онлайн-гемблінгом.

На графіку нижче відображений розподіл частоти перегляду контенту про онлайн-казино у розрізі статі та вікових груп.<sup>43</sup>

**Частота перегляду контенту про онлайн-казино: розподіл за віком та статтю**  
N = 5 629



Хлопці частіше за дівчат повідомляли про майже щоденний перегляд контенту про онлайн-казино — 24,3% проти 19,3%.

Натомість дівчата частіше за хлопців зазначали, що такий контент траплявся їм декілька разів на рік — 15,0% проти 11,6%.

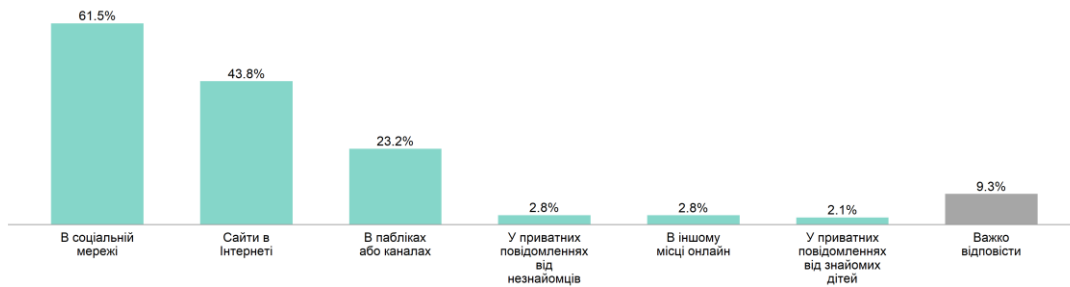
За віком найвищі показники регулярного перегляду фіксуються серед підлітків 14–17 років: вони частіше за дітей 6–9 і 10–13 років бачили такий контент майже щодня — 27,7% проти 19,8% і 19,0%.

Підлітки 14–17 років також частіше за дітей 6–9 років бачили контент про онлайн-казино 1 раз на тиждень чи частіше — 22,2% проти 15,6%, а також щонайменше 1 раз на місяць — 17,8% проти 12,4%.

Водночас діти 6–9 років частіше за старші групи зазначали, що такий контент їм ніколи не траплявся — 32,8% проти 24,3% серед 10–13-річних і 11,9% серед 14–17-річних.

<sup>43</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

**Місця, де школярі бачили контент про ставки або гру на гроші**  
N = 3 874

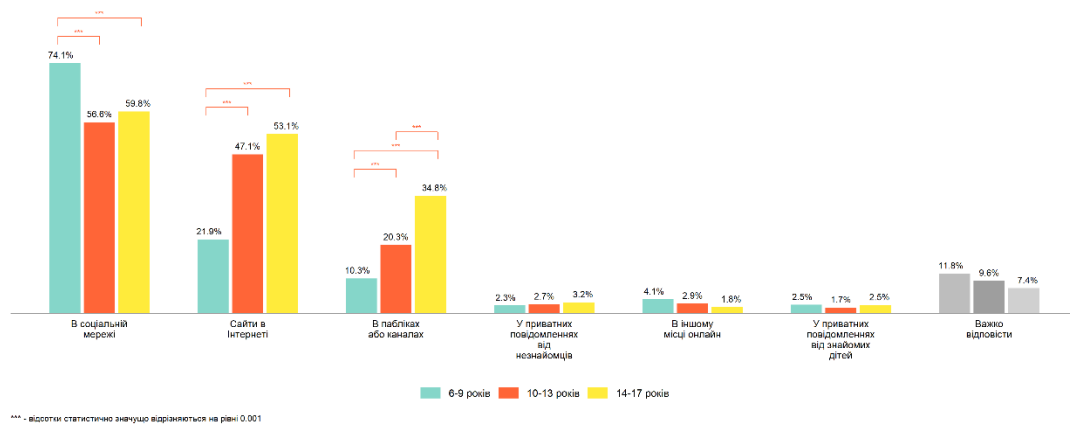


Близько 68% опитаних школярів бачили такий контент і вказали, де саме він їм траплявся (N = 3875).

Основним каналом контакту з контентом про ставки або гру на гроші є соціальні мережі — їх зазначили 61,5% дітей. Ще 43,8% дітей бачили його на сайтах в Інтернеті, а 23,2% — у публіках або каналах.

Менш поширеними каналами є приватні повідомлення: 2,8% дітей бачили такий контент у повідомленнях від незнайомих, а 2,1% — у повідомленнях від знайомих дітей. Ще 2,8% зазначили інше місце онлайн.

**Місця, де школярі бачили контент про ставки або гру на гроші: розподіл за віковою групою**  
N = 3 874

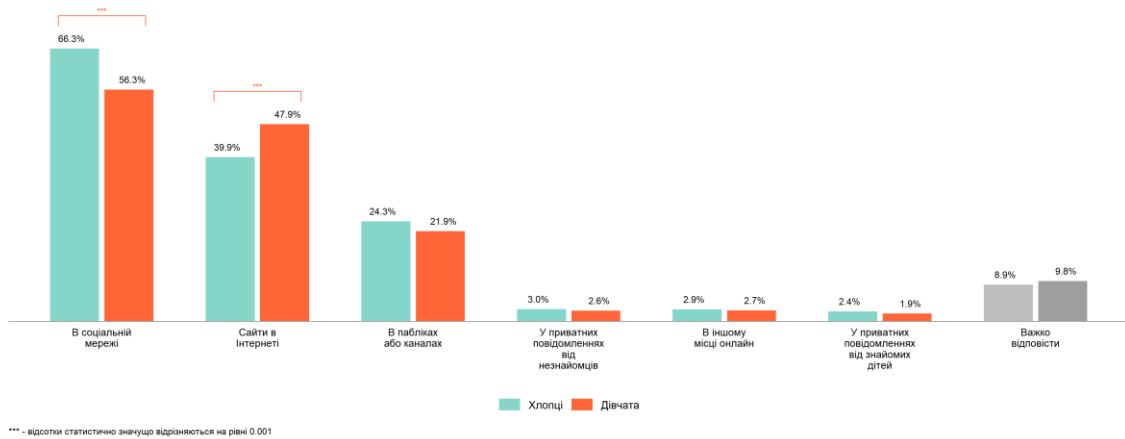


Діти 6–9 років суттєво частіше бачать контент про ставки або гру на гроші в соціальних мережах: 74,1% серед дітей 6–9 років, 56,6% серед 10–13-річних та 59,8% серед підлітків 14–17 років.

Із віком суттєво зростає частка дітей, які бачать такий контент на сайтах в Інтернеті: від 21,9% серед дітей 6–9 років до 47,1% серед 10–13-річних і 53,1% серед 14–17-річних.

Також із віком зростає поширеність такого контенту в публіках або каналах: 10,3% серед дітей 6–9 років, 20,3% серед 10–13-річних та 34,8% серед підлітків 14–17 років.

**Місця, де школярі бачили контент про ставки або гру на гроші: розподіл за статтю**  
N = 3 874

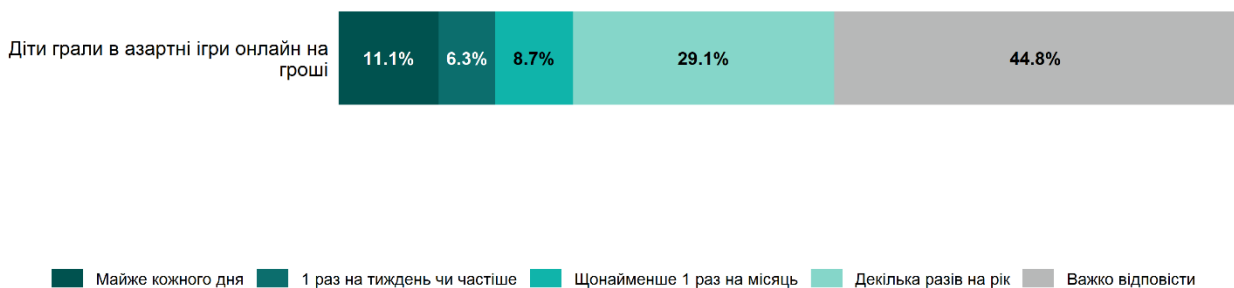


Хлопці статистично значущо частіше бачать такий контент у соціальних мережах — 66,3% проти 56,3% серед дівчат, тоді як дівчата частіше зазначають сайти в Інтернеті — 47,9% проти 39,9% серед хлопців.

За типом населеного пункту статистично значущих відмінностей на графіку не виявлено.

**Досвід гри на гроші за останній рік**

N = 295



Близько 5% від загальної вибірки дітей повідомили, що грали в азартні ігри онлайн на гроші.

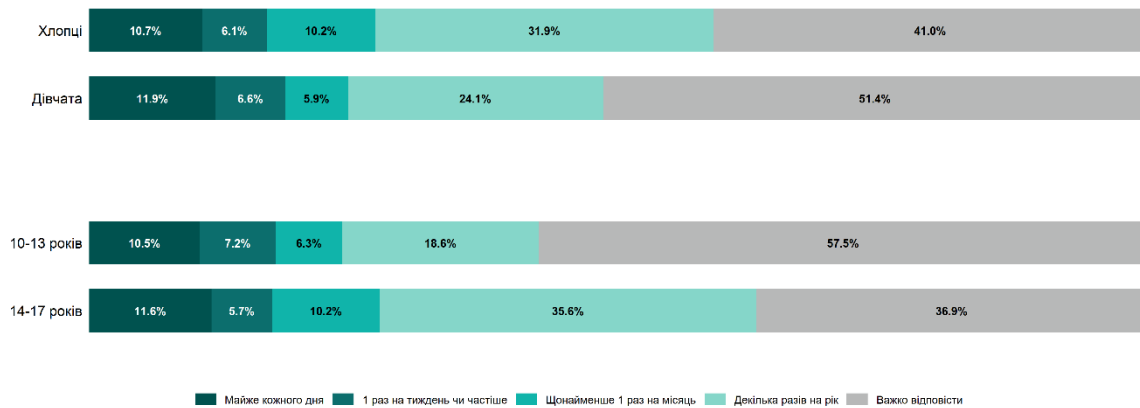
Серед дітей, які мали такий досвід, 26,1% грали в азартні ігри онлайн на гроші щонайменше раз на місяць або частіше. Зокрема, 11,1% робили це майже щодня, 6,3% — раз на тиждень чи частіше, ще 8,7% — щонайменше раз на місяць.

Ще 29,1% дітей зазначили, що така ситуація траплялася з ними декілька разів на рік.

Водночас 44,8% дітей не змогли відповісти на питання. Така висока частка може свідчити про складність теми для дітей: вони можуть не завжди розпізнавати гру на гроші як азартну гру або не бути готовими прямо повідомляти про такий досвід.

На графіку нижче відображений розподіл частоти гри на гроші школярами у розрізі статі та вікових груп.<sup>44</sup>

**Досвід гри на гроші за останній рік: розподіл за віком та статтю**  
N = 295



Діти 10–13 років частіше обирали відповідь важко відповісти, ніж підлітки 14–17 років — 57,5% проти 36,9%.

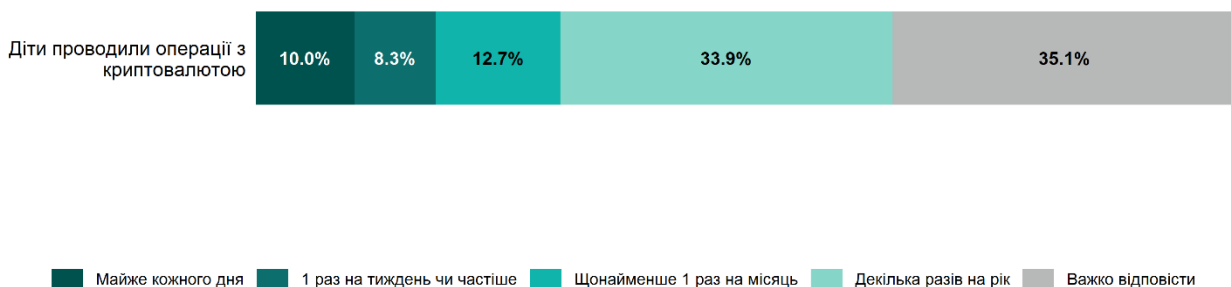
За статтю та типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

## Використання криптовалюти

У цьому розділі розглядається досвід дітей щодо використання криптовалюти в Інтернеті. Йдеться про те, чи стикалися вони з криптовалютними операціями, у яких ситуаціях це відбувалося та які потенційні ризики можуть бути пов'язані з таким досвідом.

**Використання криптовалюти школярами**

N = 375



Близько 6% дітей повідомили про досвід операцій із криптовалютою.

<sup>44</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

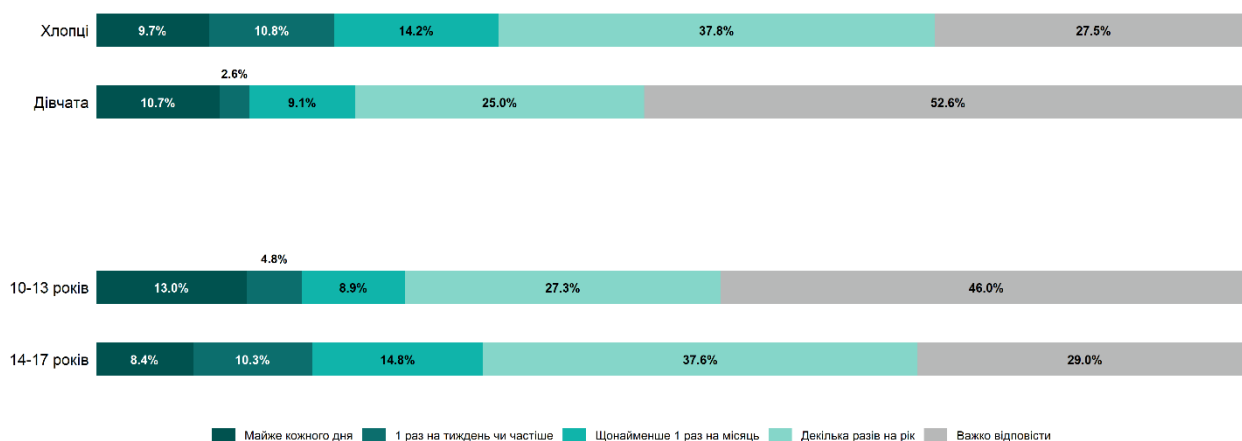
Серед дітей, які мали такий досвід, 31,0% проводили операції з криптовалютою щонайменше раз на місяць або частіше. Зокрема, 10,0% робили це майже щодня, 8,3% — раз на тиждень чи частіше, ще 12,7% — щонайменше раз на місяць.

Найбільша частка дітей вказала, що такі операції траплялися декілька разів на рік — 33,9%.

Загалом дані свідчать, що досвід операцій із криптовалютою стосується відносно невеликої частки всієї вибірки, однак серед цієї групи він є досить активним: близько третини дітей мають щомісячний або частіший досвід, а ще третина — епізодичний досвід протягом року.

На графіку нижче відображений розподіл частоти проведення операцій з криптовалютою у розрізі статі та вікових груп.<sup>45</sup>

**Школярі проводили операції з криптовалютою за останній рік: розподіл за віком та статтю**  
N = 375



Дівчата частіше за хлопців обирали відповідь важко відповісти — 52,6% проти 27,5%.

За типом населеного пункту статистично значущих відмінностей між групами не виявлено.

<sup>45</sup> Усі статистично значущі відмінності на рівні  $p < 0.001$  для цього питання наведені у Додатку 2.

# Висновки

## Досвід користування дітей Інтернетом

Серед дошкільнят 78% користуються Інтернетом за словами батьків, з них найбільша частка проводить онлайн від 1 до 2 годин на день. Серед школярів Інтернетом користуються 85% від загальної кількості опитаних, а понад 70% з них проводять онлайн 3 години і більше щодня. Найвищий рівень щоденного користування мають підлітки 14–17 років: 27.3% із них проводять в Інтернеті більше 7 годин на день, тоді як серед дітей 6–9 років таких лише 4.3%.

Основним пристроєм доступу до Інтернету серед школярів є власний телефон, яким користуються 94.1% дітей. Дошкільнята найчастіше користуються Інтернетом через телефон іншого члена родини (65.7%), на другому місці – власний телефон (46.5%). Найчастіше власний гаджет у дошкільнят з'являється у віці 3 років, тоді як серед школярів більшість отримують перший власний гаджет у віці 5–9 років.

Найпопулярнішими платформами серед дошкільнят є YouTube, TikTok та мобільні ігри, тоді як школярі найчастіше користуються YouTube, TikTok, Telegram і Viber.

Серед школярів 69.6% позитивно оцінюють свою здатність помічати надмірне користування гаджетами, водночас 49.6% раз на тиждень або частіше пізніше лягають спати через Інтернет, 34.0% користуються гаджетами попри погане самопочуття, а 28.0% проводять менше часу за навчанням. Серед батьків дошкільнят 72.0% повністю або скоріше погоджуються, що контролюють час, який дитина проводить у гаджетах протягом дня, а 72.1% – що їм легко зрозуміти, коли дитина провела забагато часу з гаджетами. Водночас 46.5% батьків дошкільнят зазначили, що їхня дитина проводить час в Інтернеті під час їжі раз на тиждень чи частіше, а 50.3% – що дитина майже щодня дивиться відео або мультфільми онлайн.

Отже, Інтернет стає невід'ємною частиною повсякденного життя українських дітей уже з раннього віку. Більшість дошкільнят мають досвід користування Інтернетом, а серед школярів користування мережею є майже постійним. При цьому з віком суттєво збільшується тривалість перебування онлайн.

Отримані результати свідчать про ранній початок цифрової соціалізації дітей. Для значної частини дітей знайомство з персональними цифровими пристроями відбувається ще до початку навчання в школі, що підкреслює необхідність формування базових навичок безпечної поведінки в Інтернеті вже в дошкільньому віці.

Аналіз також показав взаємозв'язок між цифровими практиками батьків та дітей: чим більше часу в Інтернеті проводять батьки, тим більше часу онлайн проводять і їхні діти. Це свідчить про важливість ролі батьків як моделей цифрової поведінки та необхідності розглядати питання цифрового добробуту на рівні всієї родини.

Попри те, що більшість школярів вважають себе здатними контролювати власне користування гаджетами, дані демонструють наявність ознак порушення

балансу між онлайн- та офлайн- активностями. Діти відкладають сон через Інтернет, користуються гаджетами навіть за поганого самопочуття або скорочують час, який могла б приділити навчанню. Це свідчить про розрив між суб'єктивною оцінкою власних цифрових звичок та їх фактичним впливом на повсякденне життя.

### **Ризики, пов'язані з переглядом контенту**

Серед дошкільнят 26,7% мали досвід контакту з контентом воєнного характеру, 20,0% – з насильницьким контентом, а 14,6% – з порнографічним контентом за останній рік за словами батьків.

Найпоширенішим серед школярів є контент про війну, який щоденно бачили 17,2%. Окрім цього, протягом року близько половини дітей стикалися з контентом про способи бути дуже худими (51,8%), з насильницьким контентом (48,7%) та з контентом, що містить мову ворожнечі (48,5%). З іншими видами небажаного контенту стикалися від 24,5% до 36,4% школярів. Старші діти частіше натрапляли на небажаний контент загалом, але контент, пов'язаний з наркотиками, молодші діти бачили частіше.

Серед неправдивої інформації найчастіше щоденно школярам траплявся контент, позначений як створений ШІ (46,1%). З іншими різновидами неправдивої інформації щоденно контактували від 10,4% до 26,5% школярів.

Основним джерелом небажаного контенту серед школярів є соціальні мережі, другим за поширеністю – пабліки та канали, причому старші діти частіше стикаються з контентом у пабліках і каналах, ніж молодші.

Понад половина школярів (56,4%) зазначили, що надавали неправдиву інформацію про свій вік хоча б в одному місці в Інтернеті. Найчастіше це відбувалося на ігрових платформах (36,6%), у соціальних мережах (32,6%) та під час створення електронної пошти (31,2%).

Підсумовуючи можна сказати, що контакт із потенційно шкідливим або небажаним контентом є поширеним явищем серед українських дітей усіх вікових груп. Особливе занепокоєння викликає те, що навіть серед дошкільнят помітна частка дітей уже стикалася з воєнним, насильницьким або порнографічним контентом.

Найбільш поширеним типом небажаного контенту для школярів є матеріали, пов'язані з війною. Така ситуація відображає специфіку українського контексту та свідчить про постійний інформаційний вплив воєнної тематики на дітей. Водночас значна частина школярів стикається з матеріалами про екстремальну худорлявість, насильство та мову ворожнечі, що може впливати на формування уявлень про соціальні норми, власне тіло та міжособистісні стосунки.

Старші діти загалом частіше контактують із ризиковим контентом, що, ймовірно, пов'язано з ширшим колом онлайн активностей та більшою автономністю користування Інтернетом. Водночас окремі ризики можуть бути актуальними і для молодших вікових груп, що підтверджує необхідність починати профілактичну роботу ще в молодшому шкільному віці.

Соціальні мережі та різноманітні онлайн-спільноти фактично стали основним середовищем, через яке діти стикаються з ризиковим контентом. Це свідчить про те, що сучасні онлайн-ризика значною мірою визначаються не цілеспрямованим пошуком небажаних матеріалів, а особливостями алгоритмічної видачі та інформаційного середовища платформ.

Високий рівень контакту з неправдивою інформацією та контентом, створеним або позначеним як створений штучним інтелектом, свідчить про зростання значущості навичок критичного мислення та оцінки достовірності інформації. Для багатьох дітей інформаційні ризики стають не менш актуальними, ніж традиційні ризики безпеки.

Масове поширення практики приховування або зміни власного віку в Інтернеті демонструє обмежену ефективність чинних механізмів вікових обмежень. Це також збільшує ймовірність потрапляння дітей до цифрових середовищ, які не розраховані на їхній вік та рівень розвитку.

### **Ризики, пов'язані з контактами та діями в Інтернеті**

Більше половини школярів (53,9%) зазнавали кібербулінгу за останній рік. Найпоширенішими формами кібербулінгу були отримання неприємних або образливих повідомлень (40,4%), ігнорування або виключення з груп в Інтернеті (34,6%) та поширення образливих повідомлень про дітей за їхньою спиною (22,9%); водночас 35,1% школярів самі чинили булінг щодо однолітків онлайн.

Майже кожна десята дитина дошкільного віку, за оцінками батьків, стикалася принаймні з однією ситуацією сексуалізованого онлайн-насильства або експлуатації, найчастіше з надсиланням дитині фото та/або відео з оголеними частинами тіла (6,2%). Близько 16,5% школярів принаймні раз стикалися із ситуаціями сексуального насильства та сексуальної експлуатації онлайн за останній рік. Найчастіше йшлося про питання із сексуальним підтекстом (9,5%), надсилання фото або відео з оголеними частинами тіла (8,1%) та прохання надіслати такі фото або відео (6,6%); 18,8% дітей нікому не розповіли про подібні ситуації.

За словами батьків, 5,7% дошкільнят отримували запрошення взяти участь у небезпечному онлайн-челенджі або грі. Серед школярів близько 62% бачили фото, відео чи інформацію про потенційно небезпечні челенджі, 22,7% отримували запрошення взяти участь у них щонайменше раз на місяць чи частіше, а 28,2% самі запрошували інших до участі.

Після ситуацій сексуального або іншого ризикованого характеру школярі найчастіше блокували людину, залишали або блокували групу чи канал, однак 18,3% дітей не вчиняли жодних дій. У випадку пропозицій ризикованих дій або вербування в Інтернеті такий досвід мали 3,6% школярів; найчастіше пропозиції надходили від друга/подруги або знайомої дитини (24,4%) чи через оголошення про роботу або підробіток (16,5%). Після отримання такої пропозиції 39,9% дітей нічого не зробили, 17,0% заблокували людину, 9,4% залишили або заблокували групу чи канал, а 3,9% прийняли пропозицію.

Близько 5% школярів повідомили, що грали в азартні ігри онлайн на гроші протягом останнього року, а близько 6% – що мали досвід операцій із криптовалютою.

Отже, значна частина онлайн-ризиків пов'язана не лише зі споживанням контенту, а й із взаємодією дітей з іншими користувачами онлайн простору. Найбільш поширеним проявом таких ризиків є кібербулінг, досвід якого має понад половина школярів.

Особливу увагу привертає той факт, що значна частина дітей виступає не лише жертвами, а й учасниками агресивної поведінки щодо інших користувачів. Це свідчить про необхідність розглядати кібербулінг як комплексну проблему цифрової культури взаємодії, а не лише як проблему окремих постраждалих дітей.

Попри відносно нижчу поширеність сексуалізованого онлайн-насильства порівняно з кібербулінгом, масштаби цього явища залишаються суттєвими. Особливе занепокоєння викликає те, що частина дітей не повідомляє нікому про такий досвід, що може ускладнювати отримання підтримки та своєчасне реагування дорослих.

Випадки вербування або залучення дітей до ризикованої діяльності є відносно рідкісними, результати свідчать про наявність таких практик в українському онлайн-просторі. Важливо, що джерелом подібних пропозицій нерідко виступають знайомі люди або пропозиції, замасковані під можливість заробітку, що може знижувати настороженість дітей.

Значна частина дітей після зіткнення з ризиковими ситуаціями не здійснює жодних захисних дій. Це може свідчити як про недостатню обізнаність щодо доступних механізмів захисту, так і про невпевненість у тому, що такі дії будуть ефективними, або і нерозуміння дійсного рівня небезпеки.

Загалом результати дослідження свідчать, що для багатьох дітей онлайн-ризик є не поодинокими подіями, а регулярною складовою цифрового досвіду. Це підкреслює необхідність переходу від підходу, зосередженого виключно на обмеженні доступу до Інтернету, до формування комплексних навичок безпечної поведінки, критичного мислення та ефективного реагування на ризикові ситуації.

# Рекомендації

## Рекомендації для державних органів

**1.** Посилити системну освіту з онлайн-безпеки дітей. Враховуючи високий рівень контакту дітей з небажаним контентом, кібербулінгом, сексуалізованим онлайн-насильством та маніпулятивною інформацією, доцільно інтегрувати питання онлайн-безпеки в освітні програми на всіх рівнях шкільної освіти. Особливу увагу варто приділити:

- критичному мисленню та розпізнаванню дезінформації;
- безпечній комунікації в Інтернеті;
- протидії кібербулінгу;
- безпечній поведінці у випадку сексуалізованих ризиків;
- навичкам реагування на вербування та інші форми онлайн-маніпуляції.

**2.** Розробити окремі заходи для дітей молодшого віку. Результати показують, що діти стикаються з ризиками вже у дошкільному віці. Це свідчить про необхідність розробки окремих програм для батьків та педагогів дошкільної освіти щодо безпечного користування цифровими пристроями дітьми.

**3.** Посилити міжвідомчу координацію. Зважаючи на те, що онлайн-ризик охоплюють питання освіти, цифрової політики, захисту дітей, ментального здоров'я та кібербезпеки, доцільно забезпечити координацію дій між профільними державними органами під час реалізації Національної стратегії онлайн-безпеки дітей.

## Рекомендації для закладів освіти

**1.** Впровадити регулярні програми цифрової грамотності. Навчальні заклади можуть стати одним із ключових майданчиків для формування навичок безпечної поведінки в Інтернеті. Такі програми мають бути адаптовані до віку дітей та проводитися системно, а не епізодично.

**2.** Посилити роботу з профілактики кібербулінгу. Оскільки понад половина школярів повідомили про досвід кібербулінгу, а понад третина визнають власну участь у булінгу інших, школам варто:

- включати тему кібербулінгу до програм профілактики насильства;
- забезпечити зрозумілі механізми повідомлення про випадки онлайн-цькування;
- проводити просвітницьку роботу як з учнями, так і з батьками.

## Рекомендації для батьків

**1.** Починати розмови про онлайн-безпеку з раннього віку. Оскільки значна частина дошкільнят уже регулярно користується Інтернетом і стикається з ризиковим контентом, батькам варто починати обговорення правил безпечної поведінки в мережі ще до початку навчання у школі.

**2.** Посилювати не лише контроль, а й супровід. Результати свідчать, що багато батьків контролюють використання гаджетів, однак діти все одно стикаються з ризиками. Тому важливо поєднувати контроль із:

- регулярними розмовами про онлайн-досвід;
- підтримкою довірливих стосунків;
- обговоренням складних або неприємних ситуацій в Інтернеті.

**3.** Формувати середовище, у якому дитина може звернутися по допомогу. Майже кожна п'ята дитина не повідомляла нікому про випадки сексуалізованого онлайн-насильства. Це свідчить про необхідність створення атмосфери, у якій дитина почуватиметься безпечно, розповідаючи про подібний досвід.

**4.** Звертати увагу на власну цифрову поведінку. Дослідження виявило зв'язок між інтенсивністю користування Інтернетом батьками та часом, який онлайн проводять їхні діти. Тому ефективна профілактика надмірного використання гаджетів має включати не лише контроль за дитиною, а й усвідомлення та коригування власних цифрових звичок дорослими членами сім'ї.

**5.** Навчати дітей алгоритмам реагування на ризики. Частина дітей не вчиняє жодних дій після небезпечних ситуацій онлайн. Тому важливо формувати чітке розуміння того, що робити у випадку:

- отримання небажаного контенту;
- сексуалізованих повідомлень;
- кібербулінгу;
- спроб вербування або залучення до ризикованих дій.

## Рекомендації для цифрових платформ та технологічних компаній

**1.** Посилити захист дітей від ризикового контенту. Висока поширеність контактів із контентом про насильство, війну, самоушкодження, небезпечне схуднення та іншими видами ризикового контенту свідчить про необхідність вдосконалення механізмів модерації та вікового захисту.

**2.** Удосконалити інструменти повідомлення про порушення. Дітям мають бути доступні прості та зрозумілі механізми:

- блокування користувачів;
- скарг на контент;
- повідомлення про кібербулінг;

- повідомлення про сексуалізовані домагання чи експлуатацію.

**3.** Переглянути підходи до вікової верифікації. Оскільки понад половина школярів хоча б раз надавали неправдиву інформацію про свій вік, існуючі механізми вікових обмежень не забезпечують достатнього захисту дітей від доступу до невідповідного контенту та сервісів.

### **Рекомендації для напрямів подальших досліджень**

**1.** Запровадити регулярний моніторинг. Отримані результати можуть слугувати базовою лінією для подальшого відстеження змін у сфері онлайн-безпеки дітей та оцінки ефективності Національної стратегії онлайн-безпеки дітей.

**2.** Поглибити вивчення окремих ризиків - окремої уваги потребують:

- кібербулінг;
- сексуалізоване онлайн-насильство;
- вербування дітей через Інтернет;
- вплив контенту про самопошкодження та небезпечне схуднення;
- участь дітей у ризикових онлайн-челенджах;
- використання дітьми інструментів штучного інтелекту та їх взаємодія з контентом, створеним ШІ.

## Додаток 1

### Зважувальні коефіцієнти для вибірки дошкільнят

Регіон	Тип місцевості	Стать	Частота	Квота	Вага
Київ	Міська	Хлопець	61	54.9	0.9
Київ	Міська	Дівчина	68	50.6	0.74
Північ	Міська	Хлопець	48	48.4	1.01
Північ	Міська	Дівчина	46	45.2	0.98
Північ	Сільська	Хлопець	21	29.1	1.38
Північ	Сільська	Дівчина	28	26.9	0.96
Центр	Міська	Хлопець	52	39.8	0.77
Центр	Міська	Дівчина	55	37.7	0.68
Центр	Сільська	Хлопець	19	29.1	1.53
Центр	Сільська	Дівчина	17	26.9	1.58
Захід	Міська	Хлопець	96	85.0	0.89
Захід	Міська	Дівчина	96	79.6	0.83
Захід	Сільська	Хлопець	63	96.8	1.54
Захід	Сільська	Дівчина	58	91.5	1.58
Схід	Міська	Хлопець	82	64.6	0.79
Схід	Міська	Дівчина	72	60.3	0.84
Схід	Сільська	Хлопець	16	14.0	0.87
Схід	Сільська	Дівчина	13	12.9	0.99
Південь	Міська	Хлопець	66	62.4	0.95
Південь	Міська	Дівчина	70	58.1	0.83
Південь	Сільська	Хлопець	15	32.3	2.15
Південь	Сільська	Дівчина	14	30.1	2.15

## Зважувальні коефіцієнти для вибірки школярів

Регіон	Тип місцевості	Стать	Частота	Квота	Вага
Київ	Міська	Хлопець	95	249.4	2.63
Київ	Міська	Дівчина	79	234.6	2.97
Північ	Міська	Хлопець	261	270.2	1.04
Північ	Міська	Дівчина	321	255.4	0.8
Північ	Сільська	Хлопець	141	151.4	1.07
Північ	Сільська	Дівчина	115	142.5	1.24
Центр	Міська	Хлопець	423	237.6	0.56
Центр	Міська	Дівчина	431	219.7	0.51
Центр	Сільська	Хлопець	91	166.3	1.83
Центр	Сільська	Дівчина	98	154.4	1.58
Захід	Міська	Хлопець	606	472.2	0.78
Захід	Міська	Дівчина	753	448.4	0.6
Захід	Сільська	Хлопець	241	513.7	2.13
Захід	Сільська	Дівчина	286	487.0	1.7
Схід	Міська	Хлопець	518	383.1	0.74
Схід	Міська	Дівчина	524	362.3	0.69
Схід	Сільська	Хлопець	29	83.2	2.87
Схід	Сільська	Дівчина	49	77.2	1.58
Південь	Міська	Хлопець	303	344.5	1.14
Південь	Міська	Дівчина	350	326.7	0.93
Південь	Сільська	Хлопець	109	184.1	1.69
Південь	Сільська	Дівчина	116	175.2	1.51

## Додаток 2

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів на фото чи відео з насильством або жорстокістю щодо людей чи тварин»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Ніколи не траплялись	Хлопці > Дівчата
<b>Вік</b>	
1 раз на тиждень та частіше	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Щонайменше 1 раз на місяць	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Декілька разів на рік	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Ніколи не траплялись	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	14-17 років > 6-9 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів на порнографічний контент в Інтернеті»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Майже кожного дня	Хлопці > Дівчата
<b>Вік</b>	
Майже кожного дня	14-17 років > 10-13 років 14-17 років > 6-9 років
1 раз на тиждень та частіше	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Щонайменше 1 раз на місяць	усі групи відрізняються: 14-17 років > 10-13 років > 6-9 років
Декілька разів на рік	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Ніколи не траплялись	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів на неправдиві новини в Інтернеті»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
1 раз на тиждень та частіше	14-17 років > 6-9 років
Щонайменше 1 раз на місяць	14-17 років > 6-9 років 10-13 років > 6-9 років
Декілька разів на рік	10-13 років > 6-9 років 14-17 років > 6-9 років
Ніколи не траплялись	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	6-9 років > 10-13 років 6-9 років > 14-17 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів на неправдиву рекламу в Інтернеті»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Майже кожного дня	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
1 раз на тиждень та частіше	14-17 років > 6-9 років
Щонайменше 1 раз на місяць	14-17 років > 6-9 років
	10-13 років > 6-9 років
Ніколи не траплялись	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	6-9 років > 10-13 років
	6-9 років > 14-17 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів 10-17 років на неправдиву інформацію в Інтернеті»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
1 раз на тиждень та частіше	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Майже кожного дня	14-17 років > 10-13 років
Ніколи не траплялись	10-13 років > 14-17 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота натрапляння школярів 10-17 років на образливий контент щодо певної групи людей»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Майже кожного дня	14-17 років > 10-13 років
1 раз на тиждень та частіше	14-17 років > 10-13 років
Щонайменше 1 раз на місяць	14-17 років > 10-13 років
Ніколи не траплялись	10-13 років > 14-17 років

Статистично значущі відмінності за статтю, віком та типом місцевості на рівні  $p < 0.001$  для питання «Брехня про свій справжній вік школярами на ігрових платформах чи в іграх»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Так, брехали	Хлопці > Дівчата
Ні, не брехали	Дівчата > Хлопці
Не користуються подібними додатками або сайтами	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Так, брехали	10-13 років > 6-9 років
	14-17 років > 6-9 років
Ні, не брехали	усі групи відрізняються:
	6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Не користуються подібними додатками або сайтами	6-9 років > 10-13 років
	14-17 років > 10-13 років
<b>Тип місцевості</b>	
Не користуються подібними додатками або сайтами	Село > Місто

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Брехня про справжній вік школярами у соціальних мережах»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Так, брехали	Дівчата > Хлопці
Не користуються подібними додатками або сайтами	Хлопці > Дівчата
<b>Вік</b>	
Так, брехали	усі групи відрізняються: 14-17 років > 10-13 років > 6-9 років
Ні, не брехали	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Не користуються подібними додатками або сайтами	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Брехня про свій справжній вік школярами під час створення електронної пошти»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Так, брехали	Хлопці > Дівчата
Ні, не брехали	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Так, брехали	усі групи відрізняються: 14-17 років > 10-13 років > 6-9 років
Ні, не брехали	10-13 років > 14-17 років 10-13 років > 6-9 років
Не користуються подібними додатками або сайтами	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Важко відповісти	10-13 років > 6-9 років 14-17 років > 6-9 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Брехня про свій справжній вік школярами на порнографічних сайтах»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Так, брехали	Хлопці > Дівчата
Не користуються подібними додатками або сайтами	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Так, брехали	14-17 років > 6-9 років 14-17 років > 10-13 років
Ні, не брехали	усі групи відрізняються: 6-9 років > 10-13 років > 14-17 років
Не користуються подібними додатками або сайтами	10-13 років > 6-9 років 14-17 років > 6-9 років
Важко відповісти	14-17 років > 6-9 років

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік: Дітям надіслали неприємне або образливе повідомлення»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Майже кожного дня	Хлопці > Дівчата
1 раз на тиждень чи частіше	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік: Поширення неприємних або образливих повідомлень про дітей за їх спиною»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
Стать	
Де кілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
Вік	
Важко відповісти	6-9 > 10-13
	6-9 > 14-17

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій кібербулінгу у школярів за останній рік: Образливі коментарі про дітей на їх сторінці в соцмережі чи у спільних чатах»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
Стать	
Де кілька разів на рік	Дівчата > Хлопці

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій кібербулінгу школами інших дітей за останній рік: Діти надсилали неприйнятне або образливе повідомлення іншій дитині»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
Стать	
Де кілька разів на рік	Дівчата > Хлопці

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації серед школярів за останній рік: Дітей просили надіслати фото та/або відео з їх оголеними частинами тіла»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Майже кожного дня	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Декілька разів на рік	14-17 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації серед школярів за останній рік: Дітям надсилали фото та/або відео з оголеними частинами тіла»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
1 раз на тиждень чи частіше	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота ситуацій сексуального насильства та сексуальної експлуатації серед школярів за останній рік: Дітям поставили питання із сексуальним підтекстом»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Небезпечні онлайн-челенджі: частота перегляду контенту»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
1 раз на тиждень чи частіше	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Щонайменше 1 раз на місяць	10-13 > 6-9 / 14-17 > 6-9
Декілька разів на рік	10-13 > 6-9
	14-17 > 6-9
Ніколи не траплялись	6-9 > 10-13
	6-9 > 14-17

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Пропозиції ризикованих дій: Зробити фото та/або відео, передати адресу чи координати відділку поліції, ТЦК, осередку перебування волонтерів чи військових тощо»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Вік</b>	
Не траплялось	усі групи відрізняються: 6-9 > 10-13 > 14-17
Важко відповісти	усі групи відрізняються: 14-17 > 10-13 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Пропозиції ризикованих дій: Зробити фото та/або відео, передати адресу чи координати будівель, мостів, електро- чи гідроелектричних станцій, засобів протиповітряної оборони»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Вік</b>	
Не траплялось	6-9 > 14-17
Важко відповісти	10-13 > 6-9
	14-17 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Пропозиції ризикованих дій: Підпалити авто, енергетичне обладнання, будівлю чи щось інше»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
	<b>Вік</b>
Не траплялось	6-9 > 10-13
	6-9 > 14-17
Важко відповісти	10-13 > 6-9
	14-17 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Пропозиції ризикованих дій: Покласти певний предмет чи пакунок у певному місці, наприклад, біля авто, енергетичного обладнання, будівлю чи щось інше»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
	<b>Вік</b>
Не траплялось	6-9 > 10-13
	6-9 > 14-17
Важко відповісти	14-17 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Пропозиції ризикованих дій: Виготовити вибухонебезпечний предмет»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
	<b>Стать</b>
Траплялось	Хлопці > Дівчата
	<b>Вік</b>
Не траплялось	6-9 > 10-13
	6-9 > 14-17
Важко відповісти	10-13 > 6-9
	14-17 > 6-9

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Частота перегляду контенту про онлайн-казино за останній рік»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Майже кожного дня	Хлопці > Дівчата
Декілька разів на рік	Дівчата > Хлопці
<b>Вік</b>	
Майже кожного дня	14-17 > 6-9
	14-17 > 10-13
1 раз на тиждень чи частіше	14-17 > 6-9
Щонайменше 1 раз на місяць	14-17 > 6-9
Ніколи не траплялись	усі групи відрізняються: 6-9 > 10-13 > 14-17

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Досвід гри на гроші за останній рік»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Вік</b>	
Важко відповісти	10-13 > 14-17

Статистично значущі відмінності за статтю та віком на рівні  $p < 0.001$  для питання «Школярі проводили операції з криптовалютою за останній рік»

Категорія відповіді	Зміст відмінності
<b>Стать</b>	
Важко відповісти	Дівчата > Хлопці

